

Letno poročilo 2020

1.1	DEM v letu 2020	5
1.2	Nagovor direktorja	7
1.3	Kronologija pomembnejših dogodkov v letu 2020.....	9
1.4	Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2020	10
1.5	Predstavitev družbe	11
	Osebna izkaznica družbe	11
	Upravljanje družbe	11
	Izjava o upravljanju družbe	12
	Izjava direktorja skladno s 60a. čl. ZGD-1.....	14
	Organizacijska struktura družbe	14
	Razmerja z obvladujočo družbo.....	15
	Kapitalske povezave z drugimi družbami	15
	Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn.....	15
	Fala – tehniška dediščina	16
1.6	Poslanstvo, vizija, vrednote	17
1.7	Strateške usmeritve družbe	17
1.8	Politika sistema vodenja.....	18
1.9	Proizvodnja in obratovanje	19
	Osnovni hidrološki podatki	19
	Osnovni podatki o napravah.....	19
	Porast moči dravskih elektrarn	20
	Pretoki	20
	Proizvodnja v letu 2020.....	21
	Proizvodni deleži posameznih elektrarn	23
	Dogodki	24
1.10	Vzdrževanje.....	24
1.11	Tržni položaj	25
	Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2020	25
	Prodaja in kupci	27
	Nabava in izvajalci	28
1.12	Investicije	28
1.13	Analiza uspešnosti poslovanja.....	33
	Poslovanje v letu 2020	33
	Kapitalska ustreznost	35
	Stanje zadolženosti.....	35
	Kazalniki družbe.....	36
1.14	Upravljanje tveganj in priložnosti.....	37
1.15	Raziskave in razvoj.....	40
1.16	Načrti za prihodnost.....	40
1.17	Trajnostno poročilo	42
	Izjava o nefinančnem poslovanju	43
	Odgovornost do zaposlenih	43
	Odgovornost do naravnega okolja	48
	Odgovornost do širše družbene skupnosti	58

Pregled vsebine letnega poročila

01

Poslovno poročilo

2.1	Revizorjevo poročilo.....	62
2.2	Izjava o odgovornosti direktorja.....	66
2.3	Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	67
2.4	Računovodski izkazi.....	68
	Izkaz finančnega položaja	68
	Izkaz poslovnega izida	69
	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	69
	Izkaz denarnih tokov	70
	Izkaz sprememb lastniškega kapitala	71
2.5	Pojasnila k računovodskim izkazom	72
	Poročajoča družba.....	72
	Podlaga za sestavo	72
	Spremembe pomembnih računovodskih usmeritev	73
	Podlaga za merjenje	74
	Valutna poročanja	74
	Uporaba ocen in presoj.....	75
	Podružnice in predstavništva.....	75
	Pomembne računovodske usmeritve	75
2.6	Razkritja k računovodskim izkazom.....	85
	Razkritja k izkazu finančnega položaja	85
	Razkritja k izkazu poslovnega izida	103
	Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa.....	108
	Razkritja k izkazu denarnih tokov	108
	Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala	108
	Druga razkritja	108
3.1	Kontaktne podatki.....	115
3.2	Pomen kratic.....	116

Pregled vsebine letnega poročila

02

Računovodsko poročilo

03

Priloge

01

Poslovno
poročilo

1.1 DEM v letu 2020

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji in s tem pomemben člen slovenske energetike.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, s petimi malimi hidroelektrarnami ter štirimi sončnimi elektrarnami družba Dravske elektrarne Maribor proizvede skoraj četrtino vse slovenske električne energije.

Poslovanje družbe Dravske elektrarne Maribor je bilo tudi v enem najbolj nenavadnih let, letu 2020 usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije. Skupaj z ostalimi proizvajalci smo se v dneh krize oziroma izrednih razmer še bolj zavedali poslanstva in dolžnosti, da zagotavljamo varno, stabilno in zanesljivo proizvodnjo električne energije in posledično nemoteno preskrbo za gospodinjstva, ustanove in gospodarske subjekte.

Ugodna hidrologija in vremenski pogoji, predvsem pa visoka pripravljenost naših proizvodnih objektov so omogočili, da smo v letošnjem letu proizvedli 3.202 GWh električne energije, kar je tretja največja proizvodnja v sedemdesetletni zgodovini družbe.

Z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi cilji ter ugodni hidrologiji je družba v letu 2020 poslovala uspešno. Nadaljevala je svojo začrtano pot in večino načrtovanih ciljev dosegla, nekatere celo preseгла.

DEM:

Nacionalno pomembna
hidroenergetska družba

Proizvodnja:

3.202 GWh

proizvedene
električne energije
v letu 2020

Finančni rezultat:

10,05 mio EUR

ustvarjenega čistega
poslovnega izida v letu 2020

Investicijska dejavnost:

52 %

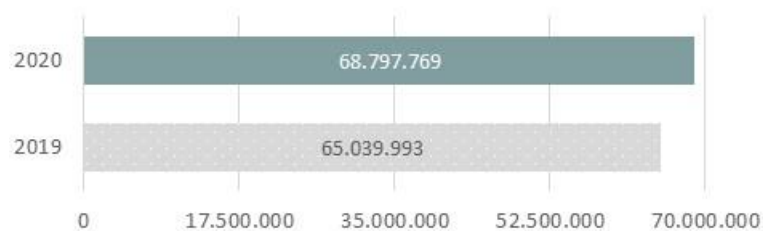
več investicijskih
vlaganj v primerjavi
z letom 2019

Ključni kazalniki poslovanja

	2020	2019	2020/2019
Čisti prihodki od prodaje v EUR	68.797.769	65.039.993	105,8
Čisti poslovni izid v EUR	10.047.014	5.126.119	196,0
Prihodki v EUR	69.464.205	67.721.149	102,6
Odhodki v EUR	57.698.086	61.714.929	93,5
EBIT v EUR	11.726.642	3.963.942	295,8
EBITDA (EBIT + odpisi vrednosti) v EUR	28.658.166	25.632.677	111,8
Sredstva v EUR	465.403.548	453.346.543	102,7
Kapital v EUR	449.855.717	440.215.315	102,2
Investicije v EUR	15.258.041	10.038.229	152,0
Proizvedena električna energija v GWh	3.202	2.744	116,7
Število zaposlenih konec obdobja	242	236	102,5
Dodana vrednost v EUR*	39.646.069	35.449.374	111,8
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	165.883	149.575	110,9

* Dodana vrednost = poslovni prihodki – stroški blaga, materiala in storitev – drugi poslovni odhodki

Čisti prihodki od prodaje v EUR

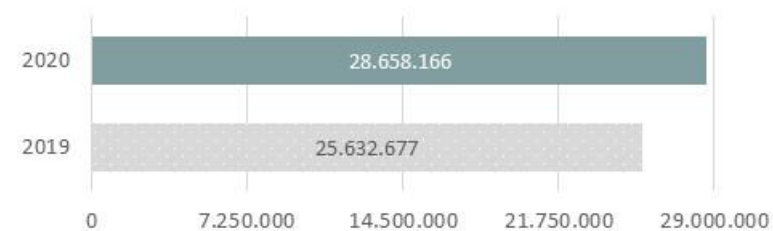
Proizvedena električna energija v GWh

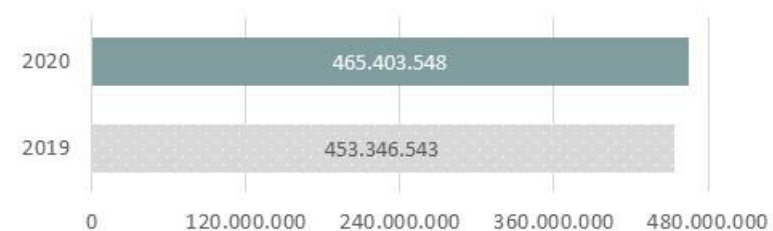
Čisti poslovni izid v EUR

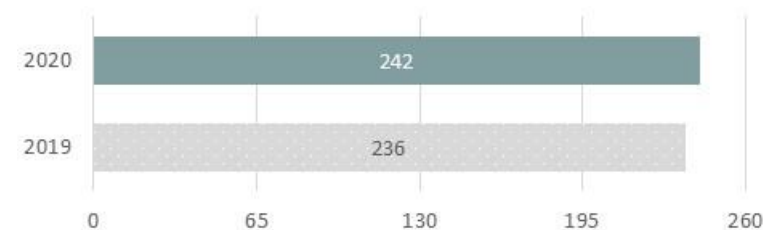
EBITDA = EBIT + odpisi vrednosti v EUR

Sredstva v EUR

Zaposleni na dan 31. 12.

Čisti prihodki od prodaje so se v primerjavi z letom 2019 povečali za 5,8 %.

V letu 2020 smo proizvedli 3.202 GWh električne energije, kar je za 16,7 % več kot v predhodnem letu.

Dosegli smo čisti dobiček v višini 10.047.014 EUR. V primerjavi z letom 2019 se je čisti dobiček povečal za 96 %.

EBITDA je v letu 2020 znašal 28.658.166 EUR. V primerjavi z letom 2019 se je EBITDA povečal za 11,8 %.

Sredstva na dan 31. 12. 2020 znašajo 465.403.548 EUR in so v primerjavi s predhodnim letom višja za 2,7 %.

Na dan 31. 12. 2020 je bilo zaposlenih 242 delavcev. Število zaposlenih se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za šest zaposlenih oziroma 2,5 %.

1.2 Nagovor direktorja

Ko smo se po novoletnih praznikih vrnili na delovna mesta, polni idej in načrtov glede aktivnosti in projektov, ki jih želimo uresničiti v letu, ki je bilo pred nami in še tudi, ko smo se s ponosom udeležili otvoritve razstave »In zasvetila je luč« - Drava in njenih osem elektrarn v 20. stoletju (v organizaciji Muzeja narodne osvoboditve Maribor) si verjetno nihče od nas ni predstavljal, kakšen zasuk bomo doživeli. A v družbi Dravske elektrarne Maribor smo ob prvi informaciji, da obstaja sum okužbe s korona virusom znotraj Republike Slovenije, nemudoma sprejeli osnovne preventivne ukrepe za preprečitev širjenja omenjenega virusa ter varnostno-zaščitne ukrepe in naloge za zmanjšanje tveganja pred okužbo. V naslednjih dneh smo v okviru t. i. kriznega tima ukrepe dopolnjevali in nadgrajevali (pri tem velja posebej izpostaviti angažiranost sodelavcev informacijske infrastrukture, ki so v nekaj dneh omogočili delo od doma za celotno skupino HSE) ter 12. marca zaposlenim, ki jim je delovni proces to omogočal, odredili delo od doma, kasneje nekaterim tudi čakanje na delo doma. Nobena od omenjenih variant pa ni bila mogoča za opravljanje nujnih del, torej vzdrževanje proizvodnih objektov, proizvodnjo električne energije in upravljanje proizvodnje električne energije.

Ponosni smo, da so sodelavci, v sodelovanju z zunanjimi izvajalci, kljub izrednim razmeram, v prvem polletju uspešno zaključili vse načrtovane remonte in revizije, med katerimi velja posebej izpostaviti izvedeno sanacijo generatorjev elektrarn Vuhred in Ožbalt in zamenjavo generatorskih odklopnikov 110 kV stikališč elektrarn Vuzenica, Vuhred in Ožbalt. Aktivni smo bili tudi pri izvedbah tako imenovanih zunanjih projektov, ki so jih izvajali zunanji izvajalci, sodelavci Dravskih elektrarn Maribor pa so sodelovali v funkciji nadzora. V omenjenem obdobju se je pričela tudi celovita prenova pretočnih polj jezcu Markovci – projekt, ki nas bo zaposloval naslednjih šest let. Ob tem smo nadaljevali tudi z aktivnostmi pri projektih postavitve sončnih elektrarn na kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin, vetrnih elektrarn, geotermalnih elektrarn in malih hidroelektrarn. Uspešno smo izvedli novo funkcionalnost avtomatskega mehkega zagona agregata brez zunanjega napajanja na hidroelektrarni Fala, uvedli napredne rešitve za sistemske storitve in sodoben videz v sistem centra vodenja, začeli s projektom prenove sekundarnih sistemov hidroelektrarn Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok in uspešno izvedli sanacijo asfaltne obloge Ptujskega jezera, če omenim le tiste največje projekte. Kajti ob vsem naštetem, je bilo začelih, nadaljevanih ali zaključenih še veliko manjših projektov in aktivnosti, vse s ciljem, da osnovno dejavnost nadgrajujemo in ohranjamo na najvišjem nivoju.

Svet vrtimo naprej

Ves čas trajanja epidemije smo se, še bolj kot običajno, zavedali ključnega poslanstva – pomena varne in zanesljive proizvodnje električne energije za gospodinjstva, podjetja in ustanove in dejstva, da so vsi odvisni od našega dela. Čeprav smo skozi tedne dopolnjevali ukrepe, nekatere tudi zaostrovali, vse z namenom zagotovitve primernih pogojev za delo in ohranitve zdravja vsakega od nas, so prav vsi poslovni procesi družbe celo leto potekali tako rekoč neprekinjeno in nemoteno.

V času izrednih razmer smo dodatno nadgradili tudi odgovornost do skupnosti, in sicer smo finančno podprli akcijo Zveze prijateljev mladine *Veriga dobrih ljudi*, katere cilj je ustvariti zdravo jedro naše družbe, Mestno občino Maribor in Mestno občino Ptuj pri organizaciji, pripravi in razvozu toplih obrokov za socialno ogrožene otroke. Šolam smo podarili skoraj 50 računalnikov, ki so jih razdelile otrokom, da so lahko izvajali šolanje na daljavo. Sodelavci smo se odzvali *dobrodelni akciji zbiranja bakrenčkov*, v organizaciji Društva UP-ornik.

Čeprav številnih načrtovanih dogodkov, tako internih, kot eksternih nismo mogli izpeljati, smo lahko ob zaključku leta zadovoljni in v misli se prikrade pregovor konec dober, vse dobro. Že 30. oktobra smo namreč na velikih hidroelektrarnah dosegli načrtovano proizvodnjo, ob zaključku leta pa se je številka proizvedene električne energije ustavila pri 3.202 GWh kar je tretja najvišja proizvodnja v zgodovini družbe.

Ob vsem navedenem se lahko še enkrat več zahvalimo drug drugemu, da smo ostali človek človeku in še enkrat več čestitamo drug drugemu in vsem skupaj, saj smo ponovno dokazali, da za nas nobena ovira ni nepremagljiva in noben izziv nerešljiv.

Naša dejavnost je ena tistih, ki vrtil svet naprej in ponosni smo lahko na to.

Andrej Tumpej, direktor

1.3 Kronologija pomembnejših dogodkov v letu 2020

Remonti in revizije v letu 2020

V letošnjem ciklusu zaustavitve agregatov zaradi izvajanja revizij, ki smo ga začeli 4. decembra 2019 z agregatom dva hidroelektrarne Ožbalt smo skupno izvedli enajst revizij in deset podaljšanih revizij agregatov večjih elektrarn. V okviru podaljšane revizije smo zaradi povečanih vibracij izvedli še sanacijo generatorja na agregatu ena hidroelektrarne Ožbalt. V času revizij smo izvedli večino načrtovanih del in kljub izrednim razmeram zaradi epidemije korona virusa remonte in revizije uspešno zaključili.

Izredne razmere – korona virus

V vseh družbah skupine HSE smo ob prvi javni informaciji, 24. februarja, da obstaja sum okužbe s Covid-19 znotraj Republike Slovenije, nemudoma sprejeli osnovne preventivne ukrepe za preprečitev širjenja omenjenega virusa ter določene varnostne (zaščitne) ukrepe in naloge za zmanjšanje tveganja pred okužbo. Ukrepi so se v naslednjih dneh dopolnjevali in nadgrajevali, 12. marca pa smo zaposlenim, ki jim je delovni proces omogočal, odredili delo od doma. Slednje ni bilo mogoče za opravljanje nujnih del, torej vzdrževanje proizvodnih objektov, proizvodnja električne energije in Center vodenja. Sprejete ukrepe smo dnevno dopolnjevali in nadgrajevali, vsi poslovni procesi družbe pa so ves čas potekali razmeram primerno, a nemoteno; tudi tisti od doma.

Celovita prenova pretočnih polj jezu Markovci

4. maja smo pričeli z obnovo pretočnih polj in gradbeno ureditvijo jezu Markovci. Projekt celovite obnove jezu Markovci je v skladu s projektno nalogo razdeljen v dva dela in sicer izgradnja nadomestnega cestišča – kar je bilo zaključeno in prometu predano lani aprila ter obnove pretočnih polj in gradbene ureditve jezu. Celotna investicija (prva in druga faza) bo znašala skoraj pet milijonov EUR.

Sprejeto Letno poročilo družbe za leto 2019

Holding Slovenske elektrarne, d. o. o. kot edini družbenik družbe Dravske elektrarne Maribor je s sklepom na skupščini dne 18. maja sprejel revidirano Letno poročilo družbe Dravske elektrarne Maribor za leto 2019.

Izvedba nove funkcionalnosti avtomatskega mehkega zagona agregata brez zunanje napajanja na hidroelektrarni Fala

Konec julija (natančneje 28. julija) smo uspešno preizkusili novo funkcionalnost avtomatskega mehkega zagona (BLACK START) agregata brez zunanje napajanja iz centra vodenja DEM – v praksi to pomeni, da je elektrarna sposobna po celotnem razpadu elektroenergetskega sistema Slovenije ponovno vzpostaviti napetost vključno z delom 400 kV prenosnega omrežja. Aplikacija dodatne funkcionalnosti in preizkus je bil izveden na agregatih dva in tri hidroelektrarne Fala; elektrarna je bila izbrana zaradi ozemljene nevtralne točke energetske transformatorjev ter robustnega in stabilnega delovanja hidravličnega sistema in digitalnega turbinskega regulatorja.

Januar

Februar
Marec

Maj

Julij

Začetek prenove mostu Formin – Placerovci

26. avgusta smo pričeli celovito prenovo mostu Formin – Placerovci, ki bo predvidoma trajala leto dni.

60 let hidroelektrarne Ožbalt

17. septembra smo obeležili 60 let obratovanja hidroelektrarne Ožbalt – najmlajše hidroelektrarne v zgornjem toku reke Drave do Maribora. Hidroelektrarna Ožbalt v današnjem času proizvede približno 300 GWh električne energije na leto oziroma dobro desetino celotne proizvodnje DEM. V celotnem obdobju delovanja pa je proizvedla približno 18.000 GWh, kar je primerljivo porabi vseh slovenskih gospodinjstev v obdobju dobrih petih let.

Dosežen letošnji načrtovani plan proizvodnje

30. oktobra, torej dva meseca pred zaključkom leta, smo na velikih hidroelektrarnah dosegli letošnjo načrtovano proizvodnjo 2.656 GWh.

Izvedba prehoda obratovanja na 15 min obračunski interval

3. novembra je bil izveden prehod obratovanja na 15 minutni obračunski interval. Pred 3. novembrom je bil ta interval ena ura. V praksi to pomeni, da na dan prejmemo 94 različnih vrednosti (prej 24) moči voznega reda oziroma rezervacije moči za sistemske storitve.

Tretja največja proizvodnja električne energije v zgodovini družbe Dravske elektrarne Maribor so leto 2020 zaključile s tretjo največjo proizvodnjo električne energije v zgodovini družbe, in sicer 3.202 GWh oziroma 20 % nad planom.

Avgust

September

Oktober

November

December

1.4 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2020

Začetek leta 2021 je zaznamovalo nadaljevanje epidemije bolezni Covid-19. V družbi smo nadaljevali z izvajanjem osnovnih preventivnih in varnostnih (zaščitnih) ukrepov in nalog za zmanjšanje tveganja pred okužbo oziroma po potrebi s sprejemanjem novih.

Kot v prvem valu epidemije meseca marca smo vsa prizadevanja, ob tem, da imamo ves čas v prvi vrsti v mislih zdravje sodelavcev, usmerili v zagotavljanje temeljne dejavnosti naše družbe - zagotavljanja varnega in stabilnega obratovanja objektov in s tem proizvodnje električne energije ter izvajanje in zaključevanje nujnih vzdrževalnih del (remonti in revizije). Nujno potrebni podporni procesi proizvodnji električne energije se zagotavljajo z delom od doma in potekajo razmeram primerno, a nemoteno.

Drugih pomembnih dogodkov po koncu poslovnega leta 2020 ni bilo.

1.5 Predstavitev družbe

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji.

Povprečna letna proizvodnja družbe, ki znaša 2.800 GWh, predstavlja 80 % slovenske električne energije, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS (Renewable Energy Certificates System).

S svojo razvojno naravnostjo Dravske elektrarne Maribor zagotavljajo kakovostno energijo na okolju sprejemljiv način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja.

Energija iz narave
za človeka in
naravo.
Za naslednja
desetletja.

Osebna izkaznica družbe

Ime družbe	Dravske elektrarne Maribor, d. o. o.
Skrajšano ime družbe	DEM, d. o. o.
Organizacijska oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Sedež družbe	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	35.111 (Proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah)
Registracija	Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Mariboru, številka registrskega vložka 1/278/000
Znesek osnovnega kapitala	395.011.180,00 EUR
ID številka za DDV	SI96254459
Matična/registrska številka	5044286/5031000010
TRR	SI56 0451 5000 0337 195, NKBM
Direktor družbe	Andrej Tumpej
Lastniška struktura	100 % Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.
Število elektrarn	8 velikih hidroelektrarn, 5 malih hidroelektrarn, 4 sončne elektrarne
Moč elektrarn na pragu	592 MW
Povprečna letna proizvodnja	2.800 GWh
Telefon	+ 386 2 300 50 00
E - naslov	info@dem.si
Spletni naslov	http://www.dem.si

Dravske elektrarne Maribor so družba z omejeno odgovornostjo, katere 100 % lastnik je od 21. avgusta 2007 Holding Slovenske elektrarne d. o. o..

Družba nima podružnic.

Družba ima registriranih več dejavnosti. Glavna dejavnost družbe je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

Upravljanje družbe

S sprejemom Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Dravske elektrarne Maribor, d. o. o. z dne, 13. april 2018, ki ga je sprejel Holding slovenske elektrarne d. o. o. kot edini družbenik (ustanovitelj) družbe Dravske elektrarne Maribor je kot organ vodenja družbe določen direktor.

Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Dravske elektrarne Maribor in veljavno zakonodajo kot velja za družbe z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom.

Direktor družbe

Direktor na lastno odgovornost vodi posle družbe in jo zastopa. Direktor vodi posle družbe v skladu z vsakokrat veljavnimi zakoni in drugimi predpisi, Aktom o ustanovitvi družbe Dravske elektrarne Maribor, danimi navodili in drugimi sklepi ustanovitelja.

Direktor odloča o vseh vprašanih organizacije in vodenja družbe, zlasti pa: organizira in vodi delovni proces, odgovarja za zakonitost dela družbe, izvršuje sklepe ustanovitelja ter opravlja druge naloge v skladu s predpisi.

Direktor družbe je Andrej Tumpej, ki je bil na ta položaj, ki ga je prevzel s 30. septembrom 2017, imenovan za mandatno obdobje štirih let.

Izjava o upravljanju družbe

Družba Dravske elektrarne Maribor, d. o. o., Obrežna ulica 170, 2000 Maribor (DEM), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) za obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Direktor družbe DEM izjavlja, da je upravljanje družbe v letu 2020 potekalo v skladu z zakoni in drugimi predpisi, veljavnim Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo DEM, internimi akti družbe ter v skladu z dobro poslovno prakso.

1. IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA, D. D. TER S PRIPOROČILI IN PRIČAKOVANJI SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA

Direktor družbe DEM izjavljam, da je bilo upravljanje družbe DEM v letu 2020 skladno s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (Kodeks) in v skladu s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH).

Direktor družbe DEM skladno s točko 3.4.1 Kodeksa izjavljam, da je družba DEM Kodeks sklenila prostovoljno uporabljati. Kodeks je javno dostopen na spletni strani SDH.

Kodeks se uporablja v vseh za družbo relevantnih priporočilih, ne more pa se v priporočilih, ki se nanašajo na organe nadzora, ker družba nima vzpostavljenega nadzornega sveta.

Izvajanje priporočil SDH

Družba v letu 2020 ni v celoti sledila naslednjim Priporočilom SDH:

- Priporočila: 4.4 in 4.5: Družba priporočil ni izvedla, je pa poročala o vseh izplačilih in dogovorih lastniku HSE, d. o. o., kot nadrejeni družbi v skupini.
- Priporočila 5: Priporočila niso bila realizirana. Smiselnost implementacije EFQM bomo preučili skupaj z nadrejeno družbo v skupini HSE.

2. OKVIR KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA

Organa upravljanja družbe DEM sta eno-članska uprava - direktor kot organ vodenja in edini družbenik. Pristojnosti organov upravljanja so določene v Aktu o ustanovitvi družbe DEM. O vseh vprašanih, ki niso v pristojnosti direktorja družbe odloča edini družbenik.

Družba formalno nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov, kot so na primer starost ali izobrazba.

3. SESTAVA ORGANA NADZORA

Družba nima nadzornega sveta. Nadzorno funkcijo opravlja edini družbenik.

4. DELOVANJE IN PREJEMKI NADZORNEGA ORGANA

Edini družbenik je upravičen do izplačila bilančnega dobička, ki ga družba izplača po ugotovitvi dobička za posamezno poslovno leto na podlagi sprejetega sklepa.

5. PREJEMKI ČLANOV ORGANA VODENJA

Direktor je zaposlen v družbi in ima prejemke od družbe DEM, ki so podrobneje razkriti v računovodskem delu.

6. OPIS GLAVNIH ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V DRUŽBI V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Sistem notranjih kontrol je skupek različnih usmeritev in politik, ki jih vzpostavi in sprejme uprava z namenom, da bi kar najbolje upravljala s tveganji, povezanimi z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih notranjih kontrol:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine, kot na primer z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji,
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov),
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti (npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja),
- kontrola omejitve dostopa (pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene),
- kontrola nadziranja.

Proces računovodenja je informacijsko podprt, zato so vse zgoraj našteje notranje kontrole povezane tudi s kontrolami, vgrajenimi v okvir informacijske tehnologije, ki obsegajo tako kontrole omejitev dostopa do omrežja, podatkov, aplikacij kot tudi kontrole točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov.

7. JAVNO POROČANJE

Izjava o upravljanju je del Letnega poročila, ki je objavljen na spletnih straneh AJPES.

Maribor, 9. 4. 2021

Andrej Tumpej, direktor

Izjava direktorja skladno s 60a. čl. ZGD-1

Direktor družbe DEM sem seznanjen z vsebino sestavnih delov Letnega poročila družbe DEM za leto 2020 in s tem tudi s celotnim Letnim poročilom družbe DEM za leto 2020. Z njim se strinjam in to potrjujem s svojim podpisom.

Maribor, 9. 4. 2021

Andrej Tumpej, direktor

Organizacijska struktura družbe

Družba ima naslednje organizacijske enote:

- Vodstvo družbe;
- Štabne službe;
- Tehnični sektor;
- Poslovno splošni sektor;
- Sektor za korporativno upravljanje;
- Delovne enote;
- Službe;
- Oddelke;
- Začasne organizacijske enote – projekti.

Organizacijsko se v **vodstvu družbe** nahajajo: direktor, pomočnik oziroma pomočniki direktorja in svetovalci direktorja.

Štabno službo vodi vodja službe. V družbi imamo samo štabno službo Komuniciranje.

Sektorji predstavljajo organizacijske enote na prvem nivoju, ki so neposredno vezane na direktorja družbe. V družbi imamo naslednje sektorje: tehnični sektor, poslovno splošni sektor in sektor za korporativno upravljanje. Sektor vodi pomočnik direktorja ali direktor sektorja. V sektorju se lahko organizirajo organizacijske enote po naslednjih nivojih organiziranja: delovne enote, službe in oddelki.

Tehnični sektor predstavlja organizacijsko enoto na prvem nivoju, ki je neposredno vezana na direktorja družbe. V okviru tehničnega sektorja se izvajajo procesi za proizvodnjo električne energije, strokovno podporo, vzdrževanje hidroenergetskih objektov in naprav, IKT in razvoj.

Poslovno splošni sektor predstavlja organizacijsko enoto na prvem nivoju, ki je neposredno vezana na direktorja družbe. V okviru sektorja se izvajajo procesi računovodstva, financ, splošnih zadev ter planiranja in kontrolinga.

Sektor za korporativno upravljanje predstavlja organizacijsko enoto na prvem nivoju, ki je neposredno vezana na direktorja družbe. V okviru sektorja se izvajajo procesi nabave in prodaje, pravne pisarne, zagotavljanja človeških virov in varstva pri delu.

Službe predstavljajo organizacijske enote na drugem nivoju in na tretjem nivoju v tehničnem sektorju. Službo vodi vodja službe.

Delovne enote predstavljajo organizacijske enote na drugem nivoju v tehničnem sektorju. Delovno enoto vodi vodja delovne enote.

Oddelki predstavljajo organizacijske enote na četrtem nivoju v tehničnem sektorju. Oddelek vodi vodja oddelka.

Za izvajanje zahtevnejših nalog, ki jih ni mogoče organizacijsko izvajati v okviru obstoječih organizacijskih enot, lahko direktor družbe s sklepom ustanovi **začasne organizacijske enote – projekte**, skladno s Pravilnikom, ki določa vodenje projektov v družbi.

Razmerja z obvladujočo družbo

Družba Dravske elektrarne Maribor je povezana v skupino Holding Slovenske elektrarne. Družba Holding Slovenske elektrarne, d. o. o, s sedežem v Ljubljani, Koprška ulica 92, je na dan 31. decembra 2020 za DEM obvladujoča družba, ki je sestavila skupinsko letno poročilo za leto 2020 za skupino družb, za katere je obvladujoča družba.

Poslovodstvo družbe DEM je v skladu s 545. členom ZGD-1 podalo Poročilo o odnosih do povezanih družb za leto 2020. Poročilo je bilo v skladu s 546. členom ZGD-1 predloženo pooblaščenemu revizorju. Iz poročila izhaja, da: DEM na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da v navedenih poslih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, ni bila prikrajšana, oziroma v letu 2020 ni bil opravljen noben pravni posel in storjeno ali opuščeno dejanje, ki bi družbi povzročilo škodo in bi to bila posledica vplivanja družbe HSE ali z njo povezane družbe.

Kapitalske povezave z drugimi družbami

V družbi Dravske elektrarne Maribor imamo lastniške deleže v štirih družbah:

▪ HSE Invest, d. o. o.	25,0 % lastniški delež
▪ Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d. o. o.	30,8 % lastniški delež
▪ MHE Lobnica, d. o. o.	65,0 % lastniški delež
▪ RGP, d. o. o.	86,9 % lastniški delež

V mesecu septembru 2020 se je zaključil postopek likvidacije Pomurskega razvojnega inštituta Murska Sobota, zato v njem več nimamo poslovnega deleža.

Zgoraj omenjeni lastniški deleži, so knjigovodsko prikazani med dolgoročnimi sredstvi kot dolgoročne finančne naložbe.

Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn

Sklenjena veriga osmih elektrarn na Dravi je bila zgrajena v obdobju od leta 1918 do leta 1978, že izvedene in načrtovane prenove pa moči dravskih elektrarn ohranjajo še za mnoga desetletja tretjega tisočletja.

Prva dravska hidroelektrarna v Sloveniji, HE Fala, je bila v času svojega nastanka ob zaključku prve svetovne vojne najmodernejša in najmočnejša hidroelektrarna na območju vzhodnih Alp in v srednji Evropi ter nosilec industrijskega razvoja in električnega omrežja v osrednji in severovzhodni Sloveniji.

Med drugo svetovno vojno sta nastajali HE Dravograd in HE Mariborski otok, rečni elektrarni stebrnega tipa. V HE Dravograd, ki je med vojno že delovala, so bila leta 1945 izvedena obsežna obnovitvena in dopolnitvena dela, s katerimi so bile odpravljene posledice bombardiranja in so omogočila delovanje prvih dveh turbin. V HE Mariborski otok, ki je bila po vojni opuščeno gradbišče, je prva turbina začela obratovati leta 1948, do leta 1960 pa sta se ji pridružili še dve turbini.

Prva v celoti po vojni zgrajena elektrarna je bila HE Vuzenica, ki je začela obratovati leta 1953. Leta 1956 ji je sledila HE Vuhred in nato leta 1960 še HE Ožbalt.

Energetski
časovni tok moči
od Fale do
Formina

Elektrarne, zgrajene na reki Dravi med Dravogradom in Mariborom, razen HE Fala, so vse stebrnega tipa, pri čemer so turbinski stebri in pretočna polja postavljeni v rečno strugo.

HE Zlatoličje, zgrajena v letih med 1964 in 1969, je bila prva elektrarna rečno-kanalskega tipa. Elektrarna, ki ji vodo zagotavlja 17,2 km dolg dovodni kanal od zajezitve v Melju, voda pa se v strugo Drave vrača po 6,2 km dolgem odvodnem kanalu, je najmočnejša HE v Sloveniji. Dobro petino vse energije, ki jo v omrežje oddaja družba Dravske elektrarne Maribor, proizvede HE Zlatoličje. Kanalskega tipa je tudi HE Formin, ki je začela obratovati leta 1978. Njen veliki akumulacijski bazen povečuje prilagodljivost obratovanja in zagotavlja večjo proizvodnjo v konicah.

Zmogljivosti najstarejše dravske elektrarne, HE Fala, so bile leta 1977 povečane z dograditvijo osmega agregata. Leta 1991 sta bila zgrajena še dva nova agregata, ki sta nadomestila proizvodnjo sedmih najstarejših, zaradi dotrajanosti opuščeni agregatov. V zadnjih dveh desetletjih je bilo prenovljenih tudi preostalih pet gornje dravskih elektrarn, s čimer sta bili povečani zmogljivost in konična moč vsake elektrarne, skupno povečanje pa je primerljivo z obratovanjem še ene dodatne elektrarne.

Fala – tehniška dediščina

Na območju najstarejše hidroelektrarne na Dravi, ki prenovljena deluje še danes, je za obiskovalce urejen monumentalni prostor prvotne strojnice z ohranjeno horizontalno Francisovo turbino.

Obnovljena turbina z delno odprtim turbinskim pokrovom omogoča vpogled v način delovanja elektrarne in spreminjanja energije vode v mehansko energijo.

Stari del HE Fala je bil za pomembno tehniško dediščino razglašen leta 1986. Ko so se prvotni agregati 10 let kasneje dokončno ustavili, so DEM v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območno enoto Maribor, poskrbele za obnovo strojnice z vsemi ohranjenimi generatorji in vso pomožno opremo. Informativna in izobraževalna postavitev je obiskovalcem vrata odprla leta 1998. Odtlej si jo vsako leto ogleda okoli 5000 obiskovalcev, ki lahko ob strokovnem vodenju in filmski predstavitvi primerjajo nekdanje in sedanje delovanje elektrarne. Leta 2008 je bil muzejski del HE Fala z odlokom vlade Republike Slovenije razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.

Posebna pozornost, ki jo DEM namenjajo ohranjanju tehniške dediščine, je pomemben del družbeno in okoljsko odgovornega ravnanja. Razumevanje vpetosti v okolje poleg ekologije vključuje tudi spoštovanje kulturnih in tehniških vrednot.

Prvotna moč prve dravske hidroelektrarne leta 1918 je bila 20 MW (5 agregatov po 4 MW) in šele leta 1932 je bila dokončno dograjena še z dvema agregatoma po 7 MW, kar je povečalo moč elektrarne na 34 MW. Današnja moč HE Fala je 58 MW.

Na začetku delovanja je bila opremljena z vodoravnimi Francisovimi turbinami, kjer sta bila po dva turbinska tekača nameščena v enem ohišju. Danes obratujejo trije agregati z navpično Kaplanovo turbino.

Dediščina dravske energetike: Ohranjena za zanimce

1.6 Poslanstvo, vizija, vrednote

Čista in okolju prijazna energija Dravskih elektrarn Maribor predstavlja skoraj četrtno v Sloveniji proizvedene električne energije. Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja.

Dravske elektrarne Maribor so vodilno podjetje na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetskega virov v Sloveniji, ki s svojo razvojno naravnostjo zagotavlja kakovostno energijo na okolju prijazen način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja okolja in tržišča, na katerem deluje.

Z učinkovito izrabo obnovljivih virov in optimalno razporeditvijo lastnih virov ohraniti položaj vodilnega hidroenergetskega sistema v Sloveniji, hkrati pa se s strateškimi partnerstvi in smiselno širitvijo dejavnosti uveljavljati na tržno zanimivih področjih.

Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti. Učinkovitost, zanesljivost, prilagodljivost, celovitost in okoljska odgovornost so temeljne vrednote družbe Dravske elektrarne Maribor.

1.7 Strateške usmeritve družbe

- Zagotavljanje zanesljive in nemotene proizvodnje električne energije;
 - Izvajanje optimalne in skupne politike vzdrževanja;
 - Vlaganje v izgradnjo novih in v posodobitev obstoječih energetskega objektov;
 - Skrb za trajnostni razvoj
 - Maksimalno izkoriščanje naravnih danosti reke Drave in njenih pritokov;
 - Racionalna izraba hidroenergetskega potenciala z malimi HE;
 - Ostati nosilec hidroenergetskega stebra v skupini HSE;
 - Zagotavljanje vseh pogojev (kadri, organizacija, finance) za izvedbo strateških projektov.
-
- Skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene;
 - Zagotavljati optimalno število zaposlenih;
 - Zagotavljati optimalno kadrovske strukturo;
 - Skrbeti za nenehno usposabljanje;
 - Skrbeti za kakovost delovnega življenja.

Poslanstvo

Vizija

Vrednote

Varna in zanesljiva proizvodnja ter izgradnja novih proizvodnih zmogljivosti

Upravljanje s človeškimi viri

- Zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov poslovanja.
- Zagotavljati kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost;
- Obvladovati finančna tveganja;
- Zagotavljati optimalne vire financiranja;
- Voditi optimalno finančno politiko;
- Optimirati strukturo virov financiranja in kapitalsko sestavo.

Racionalizacija poslovanja

Upravljanje s finančnimi viri

1.8 Politika sistema vodenja

Obseg delovanja sistema kakovosti v družbi Dravske elektrarne Maribor zajema:

- Sistem kakovosti skladno s standardom ISO 9001;
- Sistem ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001;
- Sistem varnosti in zdravja pri delu skladno s standardom OHSAS 18001;
- Sistem informacijske varnosti po ISO IEC 27001;
- Sistem neprekinjenega poslovanja in
- Certifikat družini prijazno podjetje.

Gre za enoten sistem, ki smo ga poimenovali sistem vodenja kakovosti. Zavezali smo se, da bomo vsi, vsak na svojem področju in skupaj, dosledno uresničevali ter nenehno izboljševali naš sistem dela in tako prispevali k uspešnemu delovanju družbe. Nenehno izboljševanje sistema vodenja se izvaja na več področjih in nivojih. Izhaja iz analize delovanja posameznih procesov, medsebojnih povezav med procesi in delovanje vseh procesov kot celote. Popravljalni ukrepi ali izboljšave se izvajajo preko korektivnih in preventivnih ukrepov za izvedbo katerih so odgovorni lastniki in skrbniki procesov.

Sistem kakovosti

V letu 2020 so bile aktivnosti na področju vzdrževanja sistemov vodenja usmerjene na izvedbo vseh potrebnih ukrepov za uspešno izvedbo notranjih in zunanjih presoj zaradi epidemije Covid-19 in s tem povezanih omejitev ter evidentiranje systemske dokumentacije in ukrepov v modulu Sistemi vodenja v BC. Poseben poudarek je bil na prehodu na nov standard s področja varstva in zdravja pri delu ISO 45001, kar se je presojalo in uspešno izvedlo v okviru zunanje presoje v mesecu oktobru 2020.

Glavni poudarek je bil na naslednjih aktivnostih:

- izobraževanje za lastnike procesov in notranje presojevalce o standardu 27001;
- usposobitev novih notranjih presojevalcev za standard 27001;
- izvedba notranjih presoj v vseh procesih in po vseh standardih (v mesecu septembru);
- izvedba zunanje presoje (del on- line v mesecu juniju in zadnji zaključni del v mesecu oktobru);
- izvajale so se aktivnosti povezane z ugotovitvami notranjih in zunanjih presoj v letu 2019;
- dopolnjevanje sistemov vodenja v smislu večje skladnosti s sistemom vodenja družbe HSE;
- sodelovanje v projektu Prenova sistema vodenja kakovosti v skupini HSE.

Ob tem so se izvajali sestanki Sveta vodenja DEM za urejanje in usklajevanje izvedb zunanjih in notranjih presoj in sestanki Sveta vodenja skupine HSE.

Sistem ravnanja z okoljem¹

V procesu Sistema ravnanja z okoljem smo določili aktivnosti, odgovornosti in pooblastila pri planiranju, delovanju, vrednotenju delovanja in stalnih izboljšavah ravnanja z okoljem.

Glavni cilj procesa Sistema ravnanja z okoljem je vzpostaviti sistem podpore pri trajnostnem upravljanju verige HE na reki Dravi na način, da bodo upoštevani trajnostni principi upravljanja ter obveznosti DEM (koncesionarja) v skladu z zahtevami Vodne direktive.

¹ Več o okolju v poglavju 1.17 Trajnostno poročilo – Odgovornost do naravnega okolja na straneh 47 do 56

Za trajnostno upravljanje verige HE na reki Dravi upoštevamo celoten rečni sistem z vsemi njegovimi medsebojnimi funkcijami in prostorskimi povezavami, pri tem pa poleg energetskih ciljev upoštevamo relevantna področja kot so varstvo narave in voda, varstvo pred poplavami ter drugo rabo. Okoljske cilje in programe izvajamo v skladu s planom aktivnosti in terminskim planom.

1.9 Proizvodnja in obratovanje

V letu 2020 je bila proizvodnja predvsem zaradi izjemno ugodne hidrologije reke Drave precej višja od načrtovane proizvodnje, ki je bila določena s 57 % verjetnostjo srednjih mesečnih pretokov preteklih let. V letu poročanja smo zabeležili tretjo najvišjo proizvodnjo v zgodovini obratovanja Dravskih elektrarn Maribor.

Osnovni hidrološki podatki

Reka Drava izvira na Toblaškem polju v Italiji na nadmorski višini 1.200 m. V Slovenijo priteče pri Dravogradu na nadmorski višini 339,30 m. Skupna dolžina struge znaša 718 km. V Sloveniji je dolžina reke Drave 133 km s padcem 148,3 m. Povprečni srednji letni pretok na elektrarni Mariborski otok znaša 297 m³/s, medtem ko bilančni pretok, s katerim se izračuna možna proizvodnja, znaša 271 m³/s in predstavlja 30 letno povprečje pretoka na profilu HE Mariborski otok. Glede na navedeno se izračunava letna proizvodnja reke v upravljanju DEM in znaša 2.646 GWh oziroma 31 % celotnega energetskega potenciala reke.

Reka Drava zajema v svojo strugo padavinsko območje 14.564 km². V Italiji, Švici in v Avstriji znaša to območje 10.964 km², v Sloveniji 2.700 km² in ostanek na Hrvaškem. V zgornjem delu padavinskega območja je reka Drava izrazito alpska reka, kar pomeni, da so največji pretoki v mesecih ko se topi sneg (april, maj in delno junij). V spodnjem delu (v Sloveniji) pa kaže značaj dolinske reke in ta značaj pride do izraza pri padavinah, ki trajajo dalj časa (tri ali več dni), ko nastanejo lokalni dotoki tudi do vrednosti polovice dotoka iz Avstrije (v jeseni).

Koristna vsebina bazenov v dovoljenem nihanju znaša v Sloveniji 13.892.000 m³. Iz bazenov je možno pri idealnih pogojih pridobiti 2.652 MWh električne energije.

Osnovni podatki o napravah

Osnovni tehnični podatki elektrarn

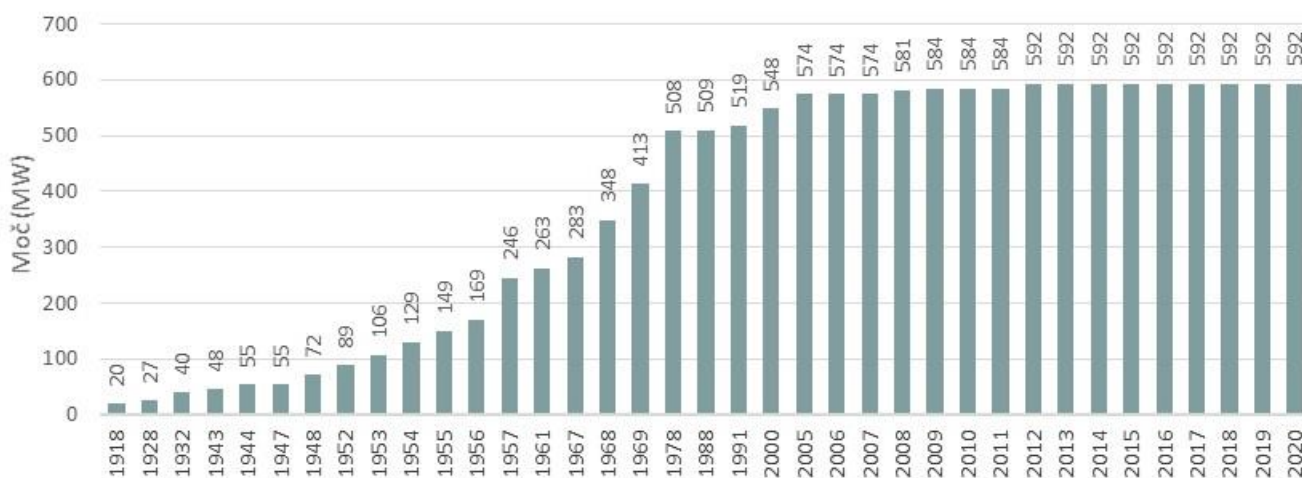
Elektrarna	Začetek obratovanja	Št. agr.	St. padeč (m)	Neto padeč (m)	Nazivni pretok (m ³ /s)	Moč generatorjev (MVA)	Moč turbin (MW)	Moč na pragu (MW)	Proizvodnja (GWh)
HE Dravograd	1943	3	8,9	7,4	405	36	25,6	26,2	142
HE Vuzenica	1953	3	13,7	11,8	550	78	56,0	55,6	247
HE Vuhred	1956	3	17,4	15,1	550	90	73,7	72,3	297
HE Ožbalt	1960	3	17,4	15,2	550	90	74,2	73,2	305
HE Fala	1918	3	14,6	13,1	525	74	59,8	58,0	260
HE Mariborski otok	1948	3	14,2	12,9	550	78	61,5	60,0	270
HE Zlatoličje	1968	2	33,0	29,5	530	170	136,5	126,0	577
HE Forin	1978	2	29,0	26,0	500	148	118,0	116,0	548
Skupaj		22	148,3	130,8		764	605,3	587,3	2.646
Srednja HE Jez Melje	1988	2	9,9	8,8	33	3,42	2,63	2,27	8,69
MHE Markovci	2012	2	10,7	10,5	10	1,11	0,92	0,90	4,32
MHE Ceršak	1955	3	3,3		27,3	1,00	0,74	0,66	4,74
MHE Rogoznica		2			1,14	0,02	0,02	0,02	0,12
Skupaj		9				5,55	4,31	3,848	17,87
Sončni park Zlatoličje	2011	1				0,7770		0,76898	0,893
SE Forin	2012	1				0,1120		0,112	0,123
SE OCV3	2012	1				0,0260		0,0255	0,028
SE Dravograd	2012	1				0,0410		0,0405	0,042
Skupaj		4				0,956		0,94698	1,086
Skupaj DEM		35				771	610	592	2.665
MHE Ruše*	2012	2	10,0	9,0	1,4	0,16	0,11	0,10	0,53

* MHE Ruše samostojna pravna enota v solastništvu DEM in Hmezad Trgovine Žalec d. o. o.

Porast moči dravskih elektrarn

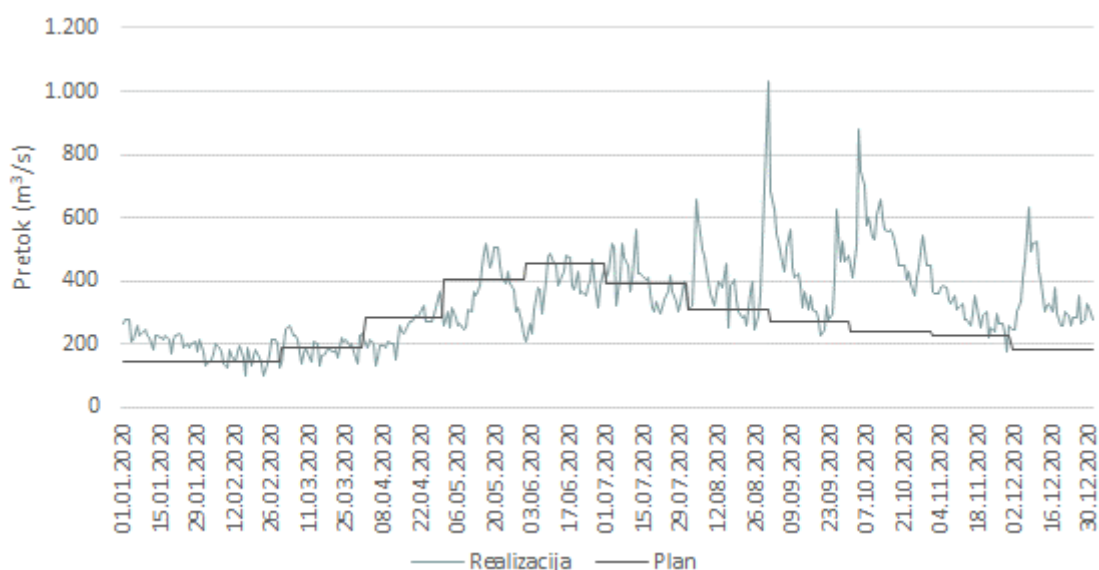
Moč agregatov dravskih elektrarn se je od leta 1918, ko so pričeli obratovati prvi agregati elektrarne Fala do leta 2000, ko je bila zaključena prva faza prenove elektrarn na Dravi (elektrarne Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok), povečala iz 20 MW na 548 MW. V letu 2005 pa je bila zaključena še prenova agregatov na elektrarni Ožbalt in elektrarni Vuhred in je moč elektrarn na pragu znašala 574 MW. Od julija 2007 do junija 2009 je potekala prenova agregata 2 na elektrarni Zlatoličje. Po prenovi je povečana moč elektrarne Zlatoličje na pragu za 6 MW. V letu 2008 je pričel z obratovanjem novi agregat na Jezu v Melju z močjo 1,6 MW na pragu. Moč agregatov na pragu je ob koncu leta 2011 znašala 584 MW. V letu 2012 je bila končana prenova agregata 1 HE Zlatoličje, s katero je bila povečana moč HE Zlatoličje na pragu na 126 MW. Prav tako sta v letu 2012 pričela z obratovanjem agregata MHE Markovci z močjo na pragu 0,900 MW. Tako je ob koncu leta 2012 moč na pragu skupaj s sončnimi elektrarnami znašala 592 MW, kar velja tudi za leto 2019. V letu 2019 je pričela z obratovanjem novo zgrajena mala hidroelektrarna MHE Rogoznica z instalirano močjo na pragu 23 kW.

Porast moči agregatov

Pretoki

Letni diagram pretoka 2020

Srednji pretok reke Drave na elektrarni Mariborski otok je v letu 2020 znašal 331 m³/s, kar predstavlja 122 % planskega pretoka s 57 % verjetnostjo nastopa srednjih mesečnih pretokov, ki znaša 271 m³/s. Povečane pretoke, ko je bilo potrebno uvesti ukrepe predvidene ob visokih vodah smo v letu 2020 zabeležili trikrat.

Pretoki so bili v prvem tromesečju leta nekoliko nad načrtovanimi, v drugem tromesečju nekoliko pod načrtovanimi in v zadnji polovici leta izrazito nad načrtovanimi. V letu 2020 smo imeli 225 dni pretoke večje od bilančnega.

Proizvodnja v letu 2020

V letu 2020 so agregati dravskih elektrarn skupaj proizvedli 3.201.583.215 kWh ali 119,6 % načrtovane proizvodnje. Pri tem negativni saldo z 110 kV ni upoštevan. Skupaj s saldonom pa 3.201.584.189 kWh.

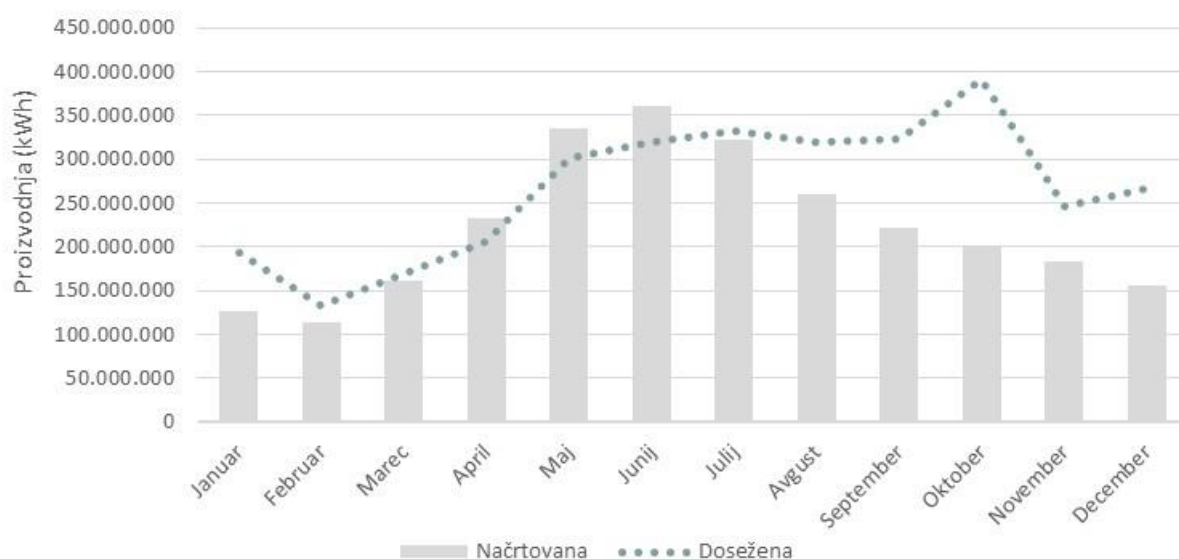
Veliki agregati so proizvedli 3.182.230.428 kWh, agregati MHE so proizvedli 18.282.408 kWh in sončne elektrarne 1.070.379 kWh proizvodnje. Vsa električna energija je bila oddana HSE.

Proizvodnja po mesecih v letu 2020

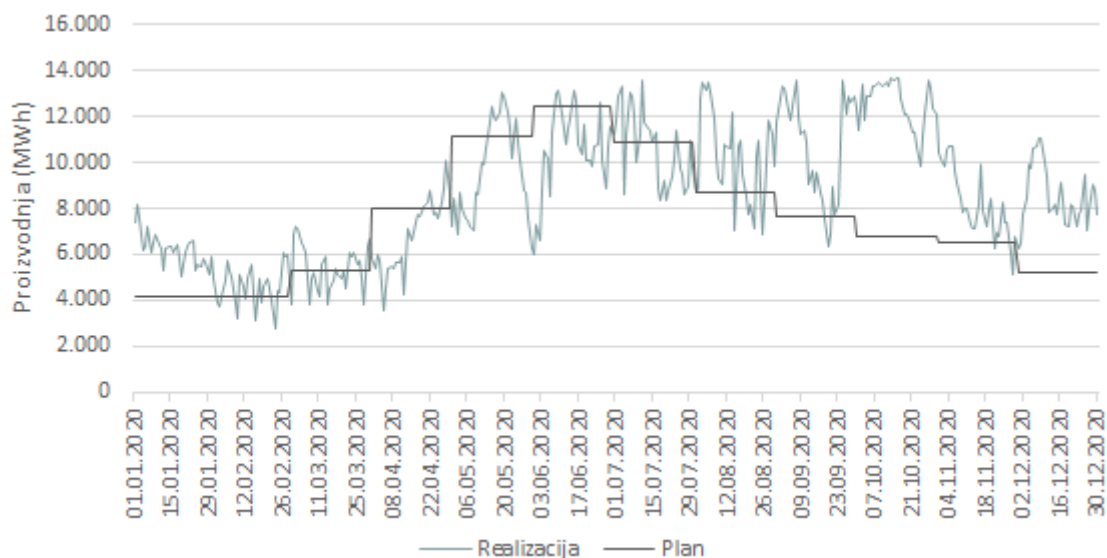
Mesec	Proizvodnja (kWh)			Skupaj
	velike HE	male HE	SE	
Januar	191.726.042	1.535.075	53.377	193.314.494
Februar	131.543.550	1.452.714	78.148	133.074.412
Marec	167.643.338	1.429.348	93.732	169.166.418
April	204.226.116	1.170.413	140.997	205.537.526
Maj	300.361.673	1.309.564	118.474	301.789.711
Junij	318.167.554	1.282.084	108.513	319.558.151
Julij	330.698.349	1.314.670	132.522	332.145.541
Avgust	317.383.523	2.046.280	109.654	319.539.457
September	321.224.750	1.994.223	106.633	323.325.606
Oktober	389.476.048	1.907.709	67.705	391.451.462
November	245.552.286	1.284.597	43.141	246.880.024
December	264.227.199	1.555.731	17.483	265.800.413
Skupaj	3.182.230.428	18.282.408	1.070.379	3.201.583.215

Načrtovana proizvodnja je bila izrazito presežena v drugi polovici leta, medtem, ko je bila nekoliko nižja od načrtovane le v mesecu aprilu, maju in juniju.

Proizvodnja v letu 2020 po mesecih in primerjava s planom

Letni diagram proizvodnje 2020

Podatki o proizvedeni energiji v elektrarnah v letu 2020

	Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	Mariborski otok	Zlatoličje	Formin	MHE	SE	Skupaj VHE	Oddano HSE
Plan [kWh]	137.890.000	242.990.000	315.950.000	327.600.000	256.840.000	266.300.000	577.500.000	530.930.000	19.540.000	1.085.914	2.656.000.000	2.676.625.914
Proizvodnja generatorjev [kWh]	166.830.600	301.011.659	383.626.019	395.377.822	315.903.950	320.806.117	722.548.505	618.468.073	18.498.432	1.186.265	3.224.572.745	3.244.257.442
Prag [kWh]	164.154.505	296.982.688	380.137.189	391.228.552	309.626.150	314.929.723	712.411.503	612.760.118	18.282.408	1.070.379	3.182.230.428	3.201.583.215
Oddaja v omrežje 110 kV [kWh]	164.325.303	296.982.756	380.140.300	391.232.292	309.805.320	315.344.139	712.727.626	612.760.270	0	0	3.183.318.006	
Prejem iz omrežja 110 kV [kWh]	170.798	68	3.111	3.740	179.170	414.416	316.123	152	0	0	1.087.578	
Jalova proizvodnja [kVArh]	-38.245.925	-83.218.602	-29.666.029	-26.582.791	-74.116.665	-99.914.843	-185.665.128	-192.955.227	-2.991.477	-247.660	-730.365.210	
Realizacija [%]	119	122	120	119	120,552153	118	123	115	94	109	120	

Pokazatelji proizvodnje v letu 2020

	Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	Mariborski otok	Zlatoličje	Formin	DEM
Neto padec [m]	8,19	12,90	16,19	16,24	13,55	13,38	31,45	27,44	139,32
Skupni pretok [m ³ /s]	314	324	322	326	336	331	347	338	330
Pretok turbin [m ³ /s]	294	300	313	309	314	325	297	311	308
Specifična poraba vode [MW/m ³]	0,063	0,109	0,140	0,142	0,109	0,112	0,260	0,232	1,168

Faktor zanesljivosti in razpoložljivosti naprav (F) v letu 2020

Mesec	Faktor F
Januar	0,9953
Februar	0,9948
Marec	0,9970
April	0,9982
Maj	0,9990
Junij	1,0000
Julij	0,9995
Avgust	0,9995
September	0,9989
Oktober	0,9994
November	0,9993
December	0,9981
Letno	0,9983

Proizvodni deleži posameznih elektrarn

Delež proizvodnje posamezne elektrarne v verigi je odvisen od instalirane moči elektrarne, pretoka in padca. Elektrarne zgrajene v rečni strugi (Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Fala in Mariborski otok) so proizvedle 58,0 %, kanalski elektrarni (Zlatoličje in Formin) pa 41,4 % od celotne v omrežje oddane energije. Preostalih 0,6 % v omrežje oddane energije so proizvedle male hidroelektrarne Melje, Markovci, Ceršak in Rogoznica ter sončne elektrarne Zlatoličje, Formin, Dravograd in OCV3.

Proizvodnja in delež posamezne elektrarne v letu 2020

Elektrarna	Proizvodnja (kWh)	Delež (%)
Dravograd	164.154.505	5,1
Vuzenica	296.982.688	9,3
Vuhred	380.137.189	11,9
Ožbalt	391.228.552	12,2
Fala	309.626.150	9,7
Mariborski otok	314.929.723	9,8
Zlatoličje	712.411.503	22,3
Formin	612.760.118	19,1
MHE Melje	8.207.927	0,3
MHE Markovci	6.480.261	0,2
MHE Ceršak	3.585.683	0,1
MHE Rogoznica	8.537	0,0003
Sončne elektrarne	1.070.379	0,03
Skupaj	3.201.583.215	100,0

V času obratovanja elektrarn od leta 1918 do konca leta 2020 so DEM oddale v omrežje skupno 153.914.191.714 kWh električne energije.

Skupna proizvodnja posameznih elektrarn

Elektrarna	Proizvodnja od začetka obratovanja vključno z letom poročanja (kWh)	Delež (%)
Dravograd	9.701.491.369	6,3
Vuzenica	15.058.495.575	9,8
Vuhred	19.656.327.976	12,8
Ožbalt	18.212.022.019	11,8
Fala	20.266.897.547	13,2
Mariborski otok	17.664.796.944	11,5
Zlatoličje	30.377.334.824	19,7
Formin	22.674.293.945	14,7
Velike elektrarne	153.611.660.199	99,8
Melje	196.041.764	0,13
Markovci	45.180.588	0,03
Ceršak	52.716.844	0,03
Rogoznica	14.011	0,00001
Male elektrarne	293.953.207	0,2
Sončne elektrarne	8.578.308	0,01
Skupaj	153.914.191.714	100,0

* Negativni saldo prejete energije iz 110 kV ni zajet

Zgornja tabela prikazuje skupno proizvodnjo posameznih elektrarn od začetka obratovanja elektrarne do vključno leta 2020 in njihov delež v skupni proizvodnji. Pri tem je potrebno povedati, da so to deleži električne energije oddane v omrežje (prag).

Dogodki

Vsaka sprememba stanja proizvodnih naprav, zaradi katere je bilo potrebno ukrepanje obratovalnega osebja in spremembe pogojev obratovanja so zapisane kot dogodki. V letu 2020 z izjemo visokih vod ni bilo dogodkov, ki bi bistveno vplivali na obratovanje in proizvodnjo dravskih elektrarn.

Visoke vode

V letu 2020 smo zabeležili tri obdobja s povečanimi pretoki, ko je bilo potrebno uvesti obratovanje predvideno ob visokih vodah (navedene so 15 min povprečne vrednosti pretokov).

Visoka voda od 29. avgusta do 2. septembra 2020

Povečani pretoki so bili posledica padavin v Avstriji in Sloveniji. Največji pretok v Sloveniji je bil dne 31. avgusta 2020 ob 1:15 na elektrarni HE Fala in sicer 1.540 m³/s. Največji dotok iz Avstrije smo zabeležili ob 1:30 dne 31. avgusta 2020 in je znašal 1.423 m³/s.

Visoka voda od 3. oktobra do 7. oktobra 2020

Povečani pretoki so bili posledica padavin v Avstriji in Sloveniji. Največji pretok v Sloveniji je bil ob 17:00 dne 4. oktobra 2020 na elektrarni HE Ožbalt in sicer 1.170 m³/s. Največji dotok iz Avstrije smo zabeležili 4. oktobra 2020 ob 14:30 in je znašal 970 m³/s.

Visoka voda od 6. decembra do 8. decembra 2020

Povečani pretoki so bili posledica padavin v Avstriji in Sloveniji. Največji pretok v Sloveniji je bil ob 2:45 dne 7. decembra 2020 na elektrarni HE Zlatoličje in sicer 907 m³/s. Največji dotok iz Avstrije smo zabeležili 6. decembra 2020 ob 19:00 uri in je znašal 872 m³/s.

Remonti in revizije

Remonti in revizije agregatov opravljamo na Dravi praviloma v januarju in februarju, ko so statistično najmanjši dotoki vode. V letu 2020 so revizije potekale po zastavljenem planu.

1.10 Vzdrževanje

Za zagotavljanje visoke razpoložljivosti proizvodnih agregatov in s tem nemoteno proizvodnjo električne energije izvajamo aktivnosti rednega, izrednega preprečevalnega ter popravljalnega vzdrževanja na 22 velikih agregatih in 11 agregatih s pomožnimi sistemi MHE in 4 SE (sončne elektrarne). Vse načrtovane revizije proizvodnih agregatov, stikališč, hidromehanske opreme pretočnih polj, pomožnih tehnoloških sistemov smo izvedli v načrtovanem obsegu in v planiranem terminskem okviru z manjšimi odstopanji zaradi odprave ugotovljenih pomanjkljivosti med izvajanjem vzdrževanja. V revizijah proizvodnih agregatov in EEP večino vzdrževalnih aktivnosti izvajamo v lastni režiji, za sisteme tehničnega opazovanja pregrad, akumulacijskih bazenov, gradbenega vzdrževanja objektov, vzdrževanja brežin, podvodnih del, vzdrževanj požarnih naprav, servisnih pregledov, periodičnih pregledov in preizkusov tlačnih naprav, sistemov lastne porabe, vzdrževanja programske opreme so izvedene tudi različne zunanje storitve specializiranih in pooblaščenih izvajalcev. V lastni režiji v okviru razpoložljivega kadra in strojne opreme izvajamo na objektih DEM tudi splošne vzdrževalne aktivnosti kot so košnja, zatiranje in odstranjevanje podrastja na brežinah, odstranitev vegetacije ter razna t. i. manjša obrtniška dela v okviru vzdrževanja objektov.

Poleg rednih, planiranih, so bila izvedena še večja izredna preprečevalna vzdrževalna dela na odpravi pregrevanja turbinskega ležaja agregata 1 MHE Melje ter odpravi povečanih vibracij agregata 3 MHE Ceršak. Stroški vzdrževanja v okviru rednega vzdrževanja se na letnem nivoju spreminjajo glede na stanje in življenjsko dobo naprav ter obsega izrednega preprečevalnega in popravljalnega vzdrževanja.

Za vzdrževanje naprav in objektov smo v letu 2020 porabili 2.683.179 EUR, kar je 4,9 % ali 138.276 EUR manj kot v letu 2019. Za nadomestne dele in material za vzdrževanje osnovnih sredstev smo porabili 251.191 EUR, za storitve vzdrževanja pa 2.431.988 EUR, od tega za vzdrževanje neopredmetenih sredstev 452.955 EUR.

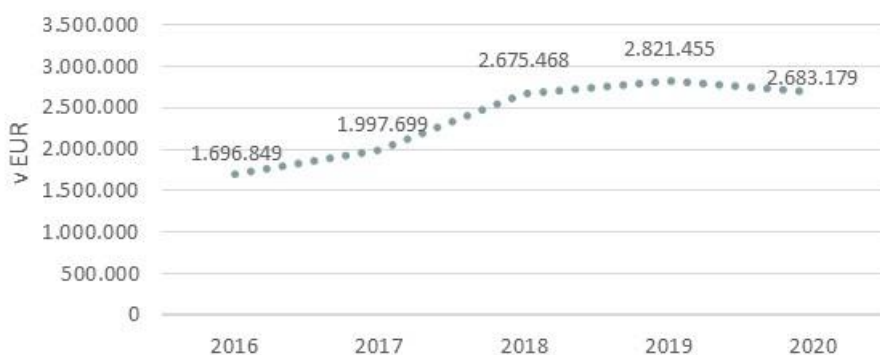
Realizacija stroškov vzdrževanja

Postavka	2020 (EUR)	%	2019 (EUR)	%	2020/2019
Nadomestni deli in material za vzdrževanje OS	251.191	9,4	284.341	10,1	88,3
Storitve vzdrževanja	2.431.988	90,6	2.537.114	89,9	95,9
Stroški vzdrževanja NNO	1.979.033	73,8	2.157.101	76,5	91,7
Stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev	452.955	16,9	380.013	13,5	119,2
Skupaj	2.683.179	100,0	2.821.455	100,0	95,1

V strukturi stroškov vzdrževanja storitve vzdrževanja predstavljajo 90,6 %, preostale 9,4 % predstavljajo stroški materiala za vzdrževanje.

V letu 2020 so v primerjavi z lanskim letom stroški materiala in storitev rednega vzdrževanja nižji za 4,9 %. Z uporabo novo uvedenega informacijskega sistema SAP lahko stroške učinkoviteje nadzorujemo in na podlagi analize podatkov prepoznavamo šibke točke v tehničnih sistemih proizvodnih naprav in pravočasno odpravljamo oziroma zmanjšujemo tveganja izpada proizvodnje električne energije.

Gibanje stroškov vzdrževanja po letih

Trend povečevanja stroškov vzdrževanja je v pretežni meri posledica združevanja poslovnih procesov v letu 2018 ko je IKT DEM prevzel v vzdrževanje infrastrukturni del informacijskih tehnologij v skupini HSE in posledično vse vzdrževalne pogodbe, ki so bile del prevzema. V letu 2020 smo prevzeli še infrastrukturni del od družbe SENG. Stroški vzdrževanja IKT se pokrivajo s CSA pogodbami, ki jih imamo sklenjene z družbami HSE, TEŠ, PV in SENG.

1.11 Tržni položaj

Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2020²

Leto 2020 je zaznamovala epidemija Covid-19 in sprejetje ukrepov za njeno zajezitev, kar je v mesecu marcu že močno negativno vplivalo na aktivnost v evrskem in slovenskem gospodarstvu.

Širitev epidemije v sosednjih državah in pomembnejših partnericah je vplivala na upad povpraševanja in motnje v nabavno-prodajnih verigah. Sredi meseca marca so bili v Sloveniji sprejeti ukrepi, ki so med drugim prepovedali vse nujne storitvene dejavnosti. Nekatera podjetja so se odločila za zaustavitev proizvodnje, močno je upadel tudi promet domačih in tujih tovornih vozil. Padec gospodarske aktivnosti kaže tudi podatek o porabi elektrike, ki je bila od sredine marca za okoli petino nižja kot pred letom. Tudi razmere na trgu dela so se sredi marca začele poslabševati – število brezposelnih oseb je začelo izraziteje naraščati. V drugi polovici aprila in začetku maja se je njihovo povečevanje nekoliko umirilo. Razpoloženje se je aprila v vseh dejavnostih še močno poslabšalo. Na najnižjo raven v zadnjih petnajstih letih je padlo tudi zaupanje potrošnikov.

Ob strogih zajezitvenih ukrepih se je na začetku zadnjega četrtletja 2020 v Sloveniji prodaja v trgovini in nekaterih storitvenih dejavnostih, predvsem povezanih z zasebno potrošnjo, precej zmanjšala.

² Vir: UMAR

Epidemija in ukrepi za njeno zajezitev so zaradi manjšega povpraševanja močno vplivali tudi na gibanje nekaterih cen storitev in blaga. Medletni padec cen življenjskih potrebščin se je konec leta 2020 nekoliko poglobil, k čemur je prispevala precejšnja umiritev rasti cen storitev in hrane. V drugem valu epidemije so bile manj prizadete izvozno usmerjene dejavnosti; zaradi močnega padca v prvem valu pa se je v prvih treh četrtletjih slovenski izvozni tržni delež zmanjšal. Izvoz blaga v države EU, kamor izvozimo okoli tri četrtine blaga, in proizvodnja predelovalnih dejavnosti sta se po rasti v tretjem četrtletju proti koncu leta nadalje povečala. Ob ohranjanju interventnih ukrepov na trgu dela in predvidoma manjšem padcu gospodarske aktivnosti kot v prvem valu epidemije se je število registriranih brezposelnih decembra nekoliko povečalo, večinoma kot posledica sezonskih dejavnikov. Konec decembra je bilo brezposelnih 87.283 oseb, kar je 3,7 % več kot konec novembra. Tudi gospodarska aktivnost evrskega območja se je v zadnjem četrtletju 2020 ob zaostitvi zajezitvenih ukrepov v drugem valu epidemije Covid-19 predvidoma znova skrčila, upad je bil predvidoma manjši kot v prvem, saj so se podjetja in potrošniki novim razmeram že nekoliko prilagodili.

Za leto 2021 je predvideno postopno okrevanje. BDP evrskega območja se je po napovedih OECD in ECB v letu 2020 zmanjšal za 7,5 % oziroma 7,3 %, v letu 2021 pa se bo povečal za 3,6 % oziroma 3,9 %. Največje tveganje za uresničitev napovedi in postopnim okrevanjem ostaja povezano s potekom epidemije oziroma z dostopnostjo in učinkovitostjo cepiv ter s tem povezanim sproščanjem ukrepov.

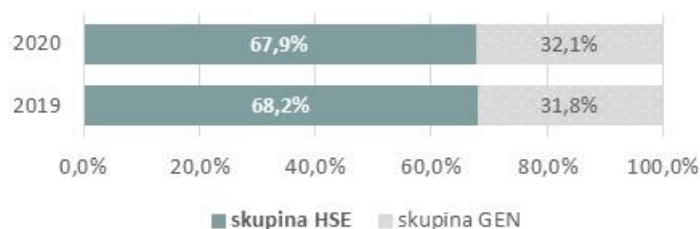
Količinska bilanca električne energije³

V letu 2020 je bilo v prenosno omrežje skupaj oddano 11.639,1 GWh električne energije (upoštevane je 50 % delež NEK), kar je 6,4 % ali 704,8 GWh več kot v predhodnem letu. Termoelektrarne so oddale v omrežje 3.872,2 GWh ali 33,3 %, hidroelektrarne so prispevale 4.746,8 GWh oziroma 40,8 %, 50 % prispevek Nuklearne elektrarne Krško pa znaša 3.020,1 GWh ali 25,9 %.

Oddaja električne energije v prenosno omrežje

Oddaja (GWh)	2020	2019	Delež 2020 (%)
DEM	3.182,3	2.730,5	27,3
HESS	524,6	541,8	4,5
SEL	327,4	335,1	2,8
SENG	712,5	617,3	6,1
TEB	47,6	21,2	0,4
TEŠ	3.581,6	3.662,8	30,8
TET	-1,7	-1,4	0,0
TE-TO Ljubljana	244,7	263,9	2,1
NEK (50 %)	3.020,1	2.763,1	25,9
OVE in SPTE	0,0	0,0	0,0
Skupaj	11.639,1	10.934,3	100,0

Oddaja v prenosno omrežje po skupinah

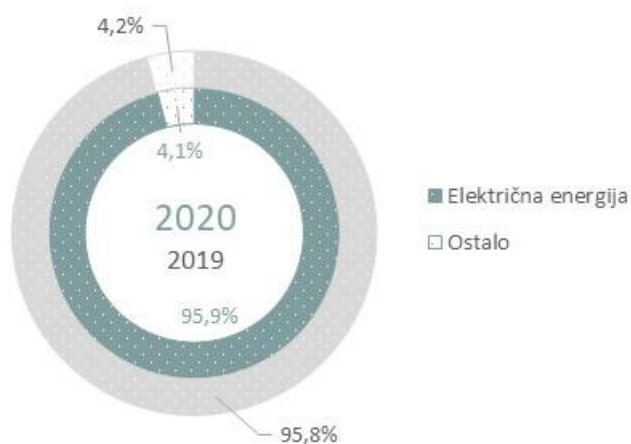
Skupina HSE (DEM, SENG, 49 % HESS, TET, TEŠ) je v letu 2020 v prenosno omrežje skupaj oddala 7.731,8 GWh, kar predstavlja 67,9 % od vse oddane električne energije leta 2020. Delež skupine GEN (SEL, TEB, 50 % NEK, 51 % HESS) v letu 2020 znaša 32,1 % oziroma 3.662,6 GWh oddane električne energije v prenosno omrežje.

³ Vir podatkov: ELES – Mesečno poročilo o obratovanju prenosnega EES za mesec XII 2020
Letno poročilo DEM 2020

Prodaja in kupci

Družba DEM je v letu 2020 ustvarila 68.797.769 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 5,8 % več kakor v letu 2019, ko so ti znašali 65.039.993 EUR. Na domačem trgu smo ustvarili 99,96 % čistih prihodkov od prodaje, preostale 0,04 % smo ustvarili na tujem trgu.

Struktura čistih prihodkov od prodaje

V strukturi čistih prihodkov od prodaje je z 95,9 % najpomembnejša prodaja električne energije, prihodki od prodaje ostalih proizvodov in storitev pa predstavljajo 4,1 % čistih prihodkov od prodaje.

Prodaja električne energije

V družbi večino čistih prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije. Električno energijo prodamo kupcema HSE (ustvarjeni prihodki iz naslova prodane električne energije v letu 2020 znašajo 65.562.600 EUR) ter Borzen (ustvarjeni prihodki iz naslova prodane električne energije v letu 2020 znašajo 426.646 EUR).

Ustvarjeni prihodki od prodaje električne energije

Postavka v EUR	2020	2019
Prodaja el. energije iz HE na Dravi	64.425.055	61.151.841
Prodaja el. energije iz MHE	1.070.433	702.959
MHE Melje	480.574	167.867
MHE Markovci	379.419	345.989
MHE Ceršak	209.942	188.791
MHE Rogoznica	498	312
Prodaja el. energije iz SE	67.113	65.172
SE Dravograd	2.503	2.351
SE OCV3	1.510	1.462
SE Zlatoličje	60.650	58.979
SE Formin	2.449	2.381
Prihodki iz naslova prejema obratovalne podpore iz MHE in SE (Borzen)	426.646	387.343
Skupaj	65.989.246	62.307.316

Ostala prodaja

S prodajo ostalih proizvodov in storitev smo v letu 2020 ustvarili 2.808.523 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 75.846 EUR ali 2,8 % več kot v letu 2019, ko so ti znašali 2.732.677 EUR. Ostali čisti prihodki od prodaje so sestavljeni iz prihodkov na tujem trgu, prihodkov iz naslova storitev (IT, poslovne storitve), najemnin ter prihodkov od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala. Med prihodki od prodaje ostalih storitev glavnino predstavljajo druge storitve za informatiko (uporaba systemske in telekomunikacijske infrastrukture, kar DEM zaračunava drugim družbam v skupini HSE).

Ustvarjeni prihodki od ostale prodaje

Postavka v EUR	2020	2019
Prihodki od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala	582	26.317
Prihodki od najemnin	459.515	471.225
Prihodki od prodaje ostalih storitev	2.324.232	2.195.816
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	24.194	39.320
Skupaj	2.808.523	2.732.677

Nabava in izvajalci

Pri uresničevanju razvojnih in strateških ciljev podjetja so ustrezno usposobljeni in kvalitetni izvajalci ključnega pomena. Postopke nabave v DEM ureja Pravilnik o postopkih naročanja. Pri izvajanju naročil upoštevamo Zakon o javnem naročanju ZJN-3, ki je začel veljati 1. 4. 2016.

Za učinkovito izvedbo naročil po ZJN-3 so pred družbo mnogi izzivi na strateški in izvedbeni ravni. Za poslovanje skladno z zakonom o javnem naročanju in celostno obvladovanje nabavnih postopkov je potrebna dobra organiziranost ter sodelovanje posameznih služb, ki terja dobro poznavanje zakonodaje s področja javnih naročil in poznavanje prakse DKOM.

Pri izvedbi javnih naročil ustrezno ekonomsko, finančno in tehnično usposobljenost ugotavljamo z ustreznimi pogoji, zahtevami in merili, ki so smiselno povezani s posameznim predmetom javnega naročila.

V DEM težimo k čim večji centralizaciji nabavne funkcije, vendar zaradi narave dela tega ni mogoče v celoti izvajati. Z namenom zmanjševanja drobitve naročil in doseganja boljših ekonomskih učinkov ter posledično racionalizacije poslovanja težimo k zmanjševanju števila izvajalcev.

Izvajanje postopkov skupnega naročanja blaga, storitev in gradenj je eden od inštrumentov optimizacije in racionalizacije stroškov ter investicijskih vlaganj, tako na ravni posamezne družbe kot tudi skupine HSE.

Zaradi boljše izkoriščenosti obstoječih virov v skupini HSE, tako kadrov kot opreme, se v skladu s Sporazumom o poslovnem sodelovanju pri izvajanju storitev poslužujemo oddaje naročil povezanim družbam v skupini družb HSE in skupnemu podjetju v skladu z 29. členom ZJN-3, s ciljem pozitivnega prispevka k poslovnemu izidu skupine HSE.

Med poglavitne naloge nabave uvrščamo ustrezno in zakonito izvedbo nabavnih postopkov s ciljem zagotoviti, glede na zastavljena merila in kriterije, najugodnejšega izvajalca storitev ali dobavitelja opreme.

Kakovost dobave materiala in storitev posameznih izvajalcev neposredno vpliva na brežhibno delovanje naših naprav, kar je pogoj za nemoteno proizvodnjo električne energije. Zaradi pomembnosti zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije ima izbor kakovostnih izvajalcev še toliko večji pomen.

1.12 Investicije

Investicijska vlaganja v letu 2020 po skupinah

Postavka	Realizacija (EUR)	Delež (%)
Razvojni projekti	490.936	3,2
Novogradnje	77.221	0,5
Rekonstrukcije	1.256.731	8,2
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	9.144.148	59,9
Informacijska komunikacijska infrastruktura	1.637.654	10,7
Ostalo	2.118.510	13,9
Drobne investicije	366.504	2,4
Študije	166.339	1,1
Skupaj	15.258.041	100,0

V letu 2020 smo za investicijska vlaganja namenili 15.258.041 EUR, kar je 52 % ali 5.219.812 EUR več kot v letu 2019. Prevladovala so investicije, ki so nujne za zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije, za katere smo v letu 2020 porabili 59,9 % vseh investicijskih vlaganj.

Razvojni projekti

ČHE Kozjak

Projekt črpalne hidroelektrarne Kozjak na Dravi in 400 kV daljnovidne povezave do RTP Maribor je z državnim prostorskim načrtom (DPN) umeščen v prostor.

Konec leta 2019 oziroma v začetku leta 2020 je bil na vladi potrjen NEPN 5.0., na podlagi katerega smo pristopili k pripravi analize trga v prihodnosti in preveritvi poslovnega modela za ČHE Kozjak. Preveritev poslovnega modela se izdeluje v skladu z ENTSO-E metodologijo in bo narejena za več scenarijev (National Trends, Global Ambition in Distributed Energy) za leta 2030 in 2040.

Vetrna elektrarna Ojstrica

Načrtuje se postavitve treh agregatov skupne moči 10,8 MW in letne proizvodnje 25 GWh. Vlada RS je 8. marca 2018 sprejela sklep o pričetku priprave DPN. Samo pobudo smo v letu 2020 dopolnili še z območjem priključnega kablovoda in dostopne ceste. Zaključena je izdelava IDZ, ki služijo tudi pri izdelavi strokovnih podlag za okoljsko poročilo. V letu 2020 je izveden popis in kartiranje habitatnih tipov, osnovna analiza vpliva posega na podzemne vode, študija vpliva na funkcije gozda in strokovna podlaga iz področja hrupa.

Vetrna elektrarna Paški Kozjak

Namen in cilj projekta je izgradnja vetrne elektrarne s štirimi vetrnimi agregati v skupni instalirani moči 14,4 MW (4 x 3,6 MW). Ministrstvo za okolje je 14. aprila 2020 v postopku presoje obveznosti izvedbe celovite presoje vpliva na okolje izdalo Odločbo o potrebnosti izdelave CPVO in Vlada je dne 3. septembra 2020 sprejela Sklep o izvedbi državnega prostorskega načrtovanja za polje vetrnih elektrarn Paški Kozjak. Po sprejetju tega sklepa so se pričele nadaljnje aktivnosti na tem projektu in sicer je bila narejena vizualizacija umestitve vetrnih elektrarn v prostor, pridobljene geodetske podlage za nadaljnje načrtovanje in izveden pregled geoloških kart na lokaciji.

Vetrna elektrarna Rogatec

Namen in cilj projekta je izgradnja vetrne elektrarne s šestimi vetrnimi agregati v skupni instalirani moči 21,6 MW (6 x 3,6 MW). Ministrstvo za okolje je v postopku presoje obveznosti izvedbe celovite presoje vpliva na okolje izdalo Odločbo o potrebnosti izdelave CPVO in Vlada je dne 8. julija 2020 sprejela Sklep o izvedbi državnega prostorskega načrtovanja za polje vetrnih elektrarn Rogatec.

Po sprejetju sklepa so se pričele nadaljnje aktivnosti na tem projektu in sicer je bila narejena vizualizacija umestitve vetrnih elektrarn v prostor in pridobljene geodetske podlage za nadaljnje načrtovanje. V fazi potrjevanja je dokument vsebinjenja, s katerim se bo določilo tiste okoljske cilje plana, na katere bo poseg vplival. Kot rezultat vsebinjenja bo nastal tudi nabor potrebnih strokovnih podlag za izdelavo okoljskega poročila. Na projektu VE Rogatec je v zaključni fazi tudi raziskava prisotnosti netopirjev na lokaciji.

Sončne elektrarne

Izgradnja sončnih elektrarn na dovodnih in odvodnih kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin (moč 30 MW) predstavlja možnost dodatnega izkoriščanja naravnih potencialov na področju obnovljivih virov (sončna energija).

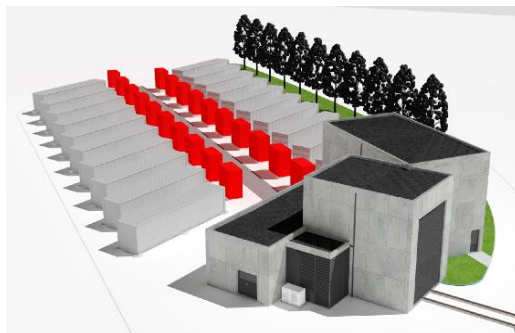

Za sončne elektrarne na HE Zlatoličje in HE Formin je v izvajanju postopek umeščanja v prostor s pripravo potrebne dokumentacije in izvedba postopkov do sklepa vlade o pričetku postopka o DPN. Ob predpostavki, da ne bo večjih težav pri umeščanju v prostor pričakujemo pridobitev sklepa o DPN septembra 2021. Izgradnja je predvidena v letih 2024 in 2025.

Sončne elektrarne na infrastrukturi hidroelektrarn

Hranilniki električne energije

Namen in cilji uvajanja hranilnikov električne energije je v povečanju fleksibilne proizvodnje zaradi izrazito dinamičnega obratovanja obstoječih enot. Postavitve je predvidena znotraj zemljišč obstoječih hidroelektrarn. Predvidena aktivacija praznjenja/polnjenja se izvaja glede na tržne razmere in stanja regulacijskih aktivnosti in se vrši s centra vodenja DEM - HSE. Namen uvajanja hranilnikov je prav tako tudi v delnem razbremenjevanju nujenja sistemskih storitev s strani obstoječih proizvodnih enot celotne skupine HSE, saj slednje negativno vpliva na energetske izkoriščanje vodnega potenciala in na življenjsko dobo opreme. V sklopu razvoja projekta je bila v letu 2020 izdelana projektna in investicijska dokumentacija. Projekt je pripravljen do faze za pridobitev GD.

Primer postavitve baterijskih hranilnikov s pripadajočo opremo

Ostale MHE na porečju Drave

Namen novih projektov na področju malih hidroelektrarn je v povečanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Cilj projektov je, da v največji možni meri izkoristimo razpoložljiv vodni potencial na pritokih reke Drave za proizvodnjo električne energije, seveda ob upoštevanju vseh okoljskih in prostorskih kriterijev. V sklopu razvoja projektov MHE na porečju Drave je izdelana dokumentacija (IZP, DIIP) za več potencialnih objektov, za katere so bila v preteklosti že pridobljena vodna dovoljenja. V letu 2020 je bila izdelana nadaljnja projektna in investicijska dokumentacija za nekatere objekte.

Novogradnje

Sončna elektrarna - Sončni park Zlatoličje 5-110

V letu 2020 je potekala izgradnja sončne elektrarne Zlatoličje 5-110 kWp, katera dodatno povečanje proizvodnje iz OVE in se navezuje na prosto priključno mesto obstoječega priklopa Sončni park Zlatoličje, s čimer se bo povečala moč za 111,7 kW, letna proizvodnja pa je ocenjena na 130 MWh.

Postavitve nove sončne elektrarne na lokaciji HE Zlatoličje

Rekonstrukcije

V letu 2020 smo za rekonstrukcije porabili 1.256.731 EUR, kar predstavlja 8,2 % vseh investicijskih sredstev. Sredstva so bila porabljena za prenovo sekundarnih sistemov na elektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok, obnovo jezua Markovci ter za rekonstrukcijo HE Formin.

Prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok

Cilj investicije je zagotoviti nadaljnjo visoko razpoložljivost treh HE DEM do leta 2040 oziroma do konca življenjske dobe primarne opreme (iz leta 1995), ki se ocenjuje na 45 let.

Obnova jezua Markovci

Jez Markovci že vse od izgradnje HE Formin opravlja funkcijo odvajanja viška vode v staro strugo reke Drave. Vgrajena oprema in vodenje je na koncu življenjske dobe zato je za nadaljnjo nemoteno obratovanje jezua in ohranjanje njegove funkcionalnosti jez potrebno korenito prenoviti.

Obnova jezua Markovci se je pričela v začetku leta 2020 s postopki izvedbe več javnih naročil, kjer smo izbrali izvajalce za dobavo elektro – strojne opreme, izvedbo sanacijskih del na hidromehanski opremi in izvedbo gradbenih del. Dela na sanaciji prvega od šestih pretočnih polj (PP5) so se pričela meseca marca 2020. Kljub vsem težavam, ki so nastopile v času razglasitve epidemije Covid-19, smo z deli nadaljevali in jih konec meseca decembra v obsegu kot je bilo prevideno (zamenjava tesnil, PKZ zapornic in gradbena sanacija pretočnega polja 5) tudi zaključili.

Rekonstrukcija HE Formin

Konec leta 2019 smo z izbiro projektanta za izdelavo idejnih rešitev za rekonstrukcijo HE Formin pričeli z rekonstrukcijo še zadnje ne-prenovljene HE v dravski verigi. Rekonstrukcija HE Formin bo prinesla izenačitev instaliranega pretoka dravske verige, optimizacijo proizvodnje, povečala zmogljivost in podaljšala življenjsko dobo elektrarne itd. Izdelane idejne rešitve rekonstrukcije HE Formin predane konec meseca aprila 2020 podrobneje obravnavajo pet variant rekonstrukcije, ki se med seboj razlikujejo po izbrani opremi in gradbenem obsegu, kar pa se odraža v velikosti letne proizvodnje in vrednosti investicije.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

Za vlaganja v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2020 porabili 9.144.148 EUR. V okviru vlaganj v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2020 zaključili projekt nadgradnje sistema vodenja HE Vuhred, nadaljevali s prenovo pretočnih polj ter pričeli oziroma nadaljevali z drugimi projekti obnove in posodobitve opreme in objektov HE. Velik del investicijskih vlaganj je bil namenjen gradbenim delom na objektih ter v akumulacijskih bazenih kakor tudi projektu ohranjanja energetskega potenciala akumulacij.

Sanacija in obnova pretočnega polja 4 HE Mariborski otok

V letu 2020 smo nadaljevali z obnovitvenimi deli. Izvajalec je obnovil in pobarval je spodnjo zaporno tablo, izdelal novo zgornjo zaporno tablo in obe vstavil v pretočno polje. Pred tem je obnovil vbetonirane dele v pretočnem polju. V tovarniških prostorih je obnovil pogonske mehanizme obeh zapornih tabel in jih zmontiral na objektu. Koncem leta je zmontiral tesnilne okvirje in preveril gibanje tabel brez vode ter nastavljal končne lege.

Obnova obratovalnih zapornic pretočnih polj HE Dravograd

V začetku leta 2020 je izvajalec obnovil obe zaporni tabli in izvedel končno protikorozijsko zaščito. V drugi polovici leta je obnovil vbetonirane dele v pretočnem polju in koncem leta vstavil obnovljeno spodnjo zaporno tablo v pretočno polje. Izvajalec je v tovarniških prostorih obnovil pogonske mehanizme in jih pripravil za montažo na objektu. Obratovalno vzdrževalno osebje elektrarne je po dokumentaciji projektanta izdelalo in montiralo elektro omare ter izvedlo kabliranje opreme na pogonskih mehanizmih.

Remonti obratovalnih zapornic pretočnih polj na HE Fala, HE Ožbalt in Jez Melje

Remonta obeh obratovalnih zapornic na pretočnih poljih PP3 HE Ožbalt in PP4 HE Fala sta v začetku leta 2020 zaključena in zapornici predani v obratovanje. Istočasno z zaključevanjem remontov se je izdelovala razpisna dokumentacija za remont obratovalnih zapornic na PP4 HE Ožbalt in PP1 HE Fala.

Izvajalec je na obeh objektih pričel z ureditvijo gradbišč in de-montažnimi deli. Na PP1 HE Fala je do konca leta z večino remontnih del zaključil, medtem, ko bo na PP4 HE Ožbalt velik del remonta izvedel v prvi polovici leta 2021. Koncem leta 2020 je izdelana razpisna dokumentacija za remont zapornih tabel na prvi obratovalni zapornici pretočnih polj na Jezu Melje.

Izboljšanje vibracijskega stanja generatorjev HE Vuhred in HE Ožbalt

V letošnjem letu smo nadaljevali sanacijo vibracijskega stanja generatorjev II faze. Tokrat smo v času remontov in revizij izvedli sanacijo dveh generatorjev in sicer generatorja 1 HE Ožbalt (zaključena konec aprila) in generatorja 3 HE Vuhred (zaključena konec maja). Obe izvedeni sanaciji sta bili uspešno zaključeni, saj so zaključne meritve pokazale, da so vibracije statorskega ohišja in paketa pod mejnimi vrednostmi.

Sanacijska dela na naslednjih dveh ne saniranih generatorjih bodo izvedena v začetnih mesecih leta 2021, sanacija zadnjega generatorja 1 na HE Vuhred pa v začetku leta 2022.

Izgradnja prehodov za vodne organizme

Na podlagi Water Framework Directive (WFD) je bil v Sloveniji sprejet Načrt upravljanja z vodami (NUV), najprej za obdobje 2009 – 2015 in NUV 2 za obdobje 2016 – 2021. Ena od bistvenih zahtev in ciljev načrta upravljanja z vodami se nanaša na vzpostavitev vzdolžne povezanosti vodotokov za vodne organizme. Te poti so z gradnjo jezovnih zgradb prekinjene. Drava je razvrščena med močno preoblikovana vodna telesa in je gradnja prehodov za vodne organizme prioriteta naloga med dvanajstimi ukrepi, ki so določeni v NUV. Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja št.: 007-166/2016, ki jo je potrdila Vlada RS, dne 21. septembra 2016 je podaljšala roke do 22. decembra 2027, za doseganje okoljskih standardov kakovosti, kar pomeni, da je potrebno zgraditi vse prehode za vodne organizme do leta 2027.

V letu 2020 je bila izdelana DGD in PZI dokumentacija za izgradnjo prehoda za vodne organizme na Jezu Melje.

Izdelane so bile idejne zasnove in pridobljeni razumni projektni pogoji za izdelavo DGD in PZI dokumentacije za prehod za vodne organizme na levem bregu ob HE Fala ter izdelane idejne zasnove za prehod za vodne organizme na jezu Markovci.

Obnova mostov na kanalih

V letu 2020 je bila uspešno dokončana obnova mostu Starše - Prepolje, ki poteka čez dovodni kanal HE Zlatoličje. Prav tako je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za sanacijo mostu Formin – Placerovci, ki poteka preko odvodnega kanala HE Formin. Z deli se je pričelo v sredini leta 2020. Obnova poteka po terminskem planu in bo končana sredi leta 2021. Za sanacijo mostu Starše - Trniče, ki poteka preko dovodnega kanala HE Zlatoličje je bila izdelana DGD in PZI dokumentacija.

Ohranjanje energetskega potenciala

Dela na ohranjanju energetskega potenciala so se v letu 2020 izvajala na območju Ptujskega jezera. Realizirana so bila vsa planirana dela.

Informacijska komunikacijska infrastruktura

Leto 2020 je delovno enoto IKT, tako kot druge službe in podjetja najbolj zaznamovala epidemija Covid-19. Od danes na jutri je začela celotna skupina HSE z delom od doma, med njimi veliko uporabnic in uporabnikov, ki so se do sedaj redko oziroma se nikoli niso oddaljeno povezovali. V roku treh dni je z oddaljenim delom začelo 600 uporabnikov. Zaradi velike požrtvovalnosti ekipe IKT, ki je čez dan opravljala svoje redno delo, pomagala podpornemu in klicnemu centru ter spremljala delovanje, v nočnih urah pa postavljala nove sisteme za boljše delovanje sistemov za oddaljeno komunikacijo, so uporabniki brez večjih težav svoje delo nadaljevali od doma.

Kljub epidemiji smo začeli in uspešno zaključili številne projekte. Med večjimi, ki so dvignili razpoložljivost, varnost in zanesljivost informacijske infrastrukture v skupini HSE, so bili:

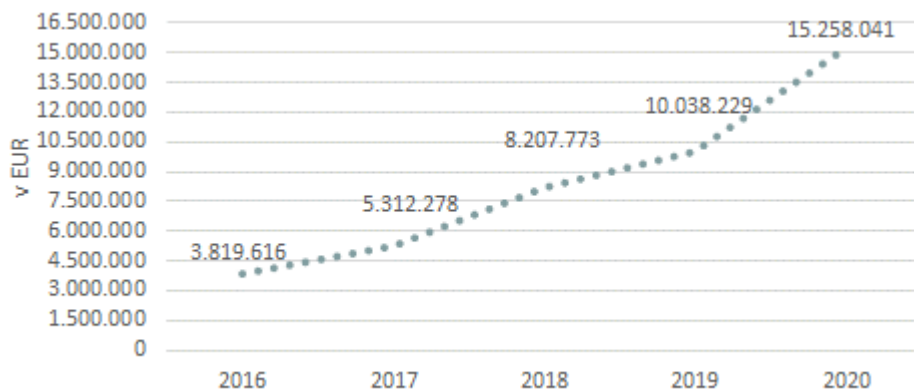
- ZPP SENG - IKT DEM je prevzel informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo podjetja SENG in tako nadaljeval s smernicami skupine HSE združevanja poslovnih procesov iz IKT področja.
- Varnostno kopiranje - uspešno smo zaključili projekt varnostnega kopiranja. Sistem nam sedaj omogoča varnostno kopiranje vseh ključnih storitev, ki tečejo na infrastrukturi IKT.
- Sistem za oddaljeno dostopanje - razvili smo sistem za varno in zanesljivo oddaljeno dostopanje do informacijskih sistemov. V sistem smo vključili dvo-faktorsko avtentikacijo in omogočili uporabnikom, da se varno povezujejo iz svojih službenih, domačih in tabličnih računalnikov ter mobilnih pametnih telefonov.
- Izobraževanje - v prvih dneh epidemije smo za vse zaposlene v skupini HSE izvedli eno največjih MS Teams izobraženj v Sloveniji. Tako smo predali nujno potrebno znanje, ki so ga zaposleni potrebovali za delo od doma.
- Nadgradnja in posodobitev privatnega oblaka - uspešno smo posodobili dotrajano strežniško okolje. Ugasnili smo vsaj 22 fizičnih strežnikov ter preselili storitve na moderno virtualno okolje. S tem smo privarčevali na stroških vzdrževanja in energije ter dvignili raven razpoložljivosti.
- Prenova telefonske centrale in Wifi omrežja - prenova telefonske centrale v skupini HSE za družbe DEM, HSE, HSE Invest, PV in TEŠ in zamenjava dotrajane brezžičnega Wifi omrežja je še en velik projekt delovne enote IKT. Zamenjalo se je več kot 100 Wifi točk ter posodobil nivo varnosti z novim avtentikacijskim kontrolnim strežnikom.
- Prenova telekomunikacijskega omrežja - gre za največji projekt preteklega leta, ki pa se nadaljuje v leto 2021. Uspešno smo zaključili prenavo komunikacijske infrastrukture in medsebojne povezave podatkovnih centrov TEŠ in DEM. Podatkovna centra sta sedaj povezana z 200 Mb/s. V letu 2021 pa se bo posodobilo tudi MAN omrežje, ki povezuje objekte skupine HSE.

Drobne investicije

Zaradi zagotovitve pogojev za nemoten proces proizvodnje, vzdrževanja in poslovanja je potrebno v podjetju izvajati tudi naložbe na področju drobnih investicij.

V letu 2020 je bil v okviru drobnih investicij izveden nakup vozil ter razne opreme za nemoteno obratovanje in delovanje. Prav tako so bila nabavljena razna orodja in naprave, instrumenti ter oprema za počitniške kapacitete. V okviru komunalne infrastrukture je bila zgrajena mala čistilna naprava na hidroelektrarni Dravograd.

Realizacija investicij po letih

1.13 Analiza uspešnosti poslovanja

Poslovanje v letu 2020

Družba DEM je v letu 2020 poslovala v skladu s Poslovnim načrtom za leto 2020, ki je bil sprejet s sklepom edinega družbenika na skupščini dne 23. decembra 2019.

Proizvodnja v letu 2020 je bila predvsem zaradi izjemno ugodne hidrologije reke Drave precej višja od načrtovane proizvodnje, ki je bila določena s 57 % verjetnostjo srednjih mesečnih pretokov preteklih let. Agregati dravskih elektrarn so skupaj proizvedli 3.201.583.215 kWh ali 119,6 % načrtovane proizvodnje.

EBITDA je bil v letu 2020 glede na preteklo leto višji za 3.025.489 EUR, kar je predvsem posledica višje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

V letu 2020 je družba realizirala **celotne prihodke** v višini 69.464.205 EUR, ki so za 2,6 % višji, kot realizirani v letu 2019. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 99,9 % delež, sledijo finančni prihodki z 0,1 % deležem.

Prihodki v EUR	2020	%	2019	%	2020/2019
Poslovni prihodki	69.402.675	99,9	65.635.613	96,9	105,7
Finančni prihodki	61.530	0,1	2.085.536	3,1	3,0
Skupaj	69.464.205	100,0	67.721.149	100,0	102,6

Poslovne prihodke predstavljajo čisti prihodki od prodaje, usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve ter drugi poslovni prihodki. Družba je v letu 2020 realizirala čiste prihodke od prodaje v znesku 68.797.769 EUR, kar je 5,8 % več v primerjavi z realiziranimi v enakem obdobju lani, zaradi višje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

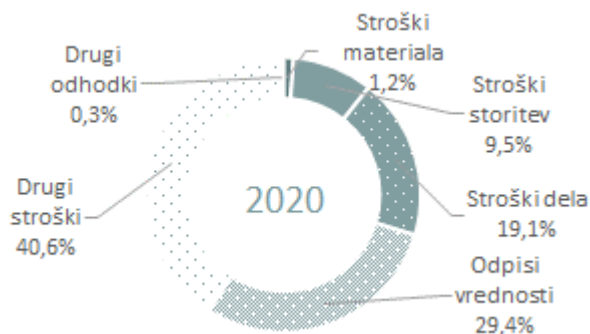
Med drugimi poslovnimi prihodki so zajeti tudi oproščeni prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za Covid-19.

Finančne prihodke predstavljajo finančni prihodki iz deležev v dobičku (prenos premoženja PRI Murska Sobota v likvidaciji) ter finančni prihodki iz danih posojil in depozitov.

V letu 2020 je družba realizirala **celotne odhodke** v višini 57.698.086 EUR, ki so za 6,5 % nižji, kot realizirani v predhodnem letu. Najpomembnejši med vsemi odhodki so poslovni odhodki, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 99,96 % delež, delež finančnih odhodkov pa znaša 0,04 %.

Odhodki v EUR	2020	%	2019	%	2020/2019
Poslovni odhodki	57.676.033	99,96	61.671.671	99,9	93,5
Finančni odhodki	22.053	0,04	43.258	0,1	51,0
Skupaj	57.698.086	100,0	61.714.929	100,0	93,5

Struktura poslovnih odhodkov

V strukturi poslovnih odhodkov največji delež predstavljajo drugi stroški (40,6 %), sledijo odpisi vrednosti (29,4 %) in stroški dela (19,1 %). Skupni delež stroškov materiala in storitev znaša 10,7 %, drugi odhodki pa predstavljajo 0,3 % vseh poslovnih odhodkov.

Med poslovnimi odhodki so zajeti tudi stroški, ki so nastali zaradi epidemije Covid-19 in zajemajo predvsem stroške zaščitnih sredstev (zaščitne maske, razkužila) izplačan krizni dodatek ter nagrado zaposlenim v času izrednih razmer.

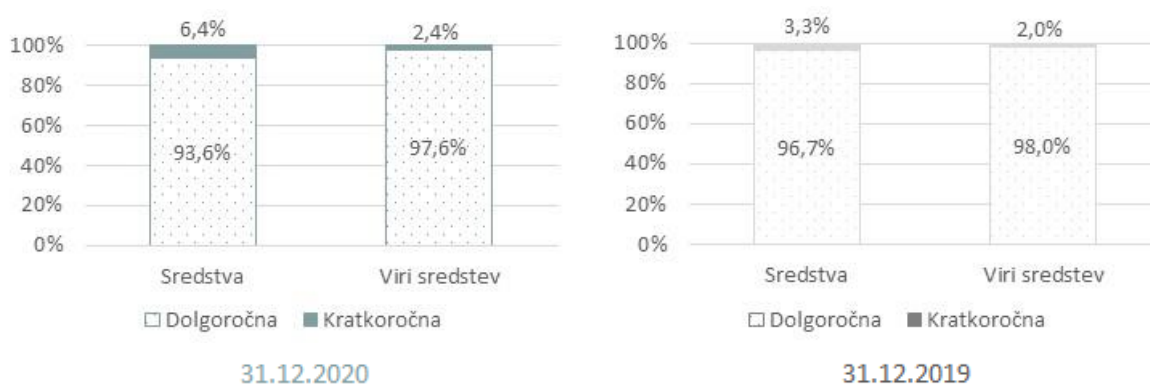
Dosežen **poslovni izid iz poslovanja** v letu 2020 v znesku 11.726.642 EUR, je za 195,8 % višji od realiziranega v preteklem letu.

Čisti dobiček v višini 10.047.014 EUR je za 96 % višji v primerjavi z letom 2019. Na višji poslovni izid so predvsem vplivali višje realizirani prihodki od prodaje električne energije.

Sredstva družbe na dan 31. 12. 2020 v znesku 465.403.548 EUR so za 2,7 % ali 12.057.005 EUR višja v primerjavi s stanjem konec leta 2019. V strukturi sredstev večino (93,6 %) predstavljajo dolgoročna sredstva, med katerimi največji delež zajemajo osnovna sredstva. Kratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2020 predstavljajo 6,4 % vseh sredstev in so v primerjavi s predhodnim letom za 102,3 % ali 15.115.137 EUR višja, zaradi višje vrednosti denarnih sredstev.

Med **virih sredstev** glavnino predstavlja kapital družbe, ki je na dan 31. 12. 2020 znašal 449.855.717 EUR, kar je za 2,2 % ali 9.640.402 EUR več glede na stanje konec leta 2019. Razlog za povečanje v primerjavi s preteklim letom je predvsem višje realiziran čisti poslovni izid v letu 2020. Dolgoročne obveznosti so konec leta 2020 znašale 4.468.434 EUR in so na nivoju dolgoročnih obveznosti predhodnega leta oziroma nekoliko višje. Stanje kratkoročnih obveznosti je bilo 11.079.397 EUR in je za 23,5 % ali 2.106.399 EUR višje od leta 2019.

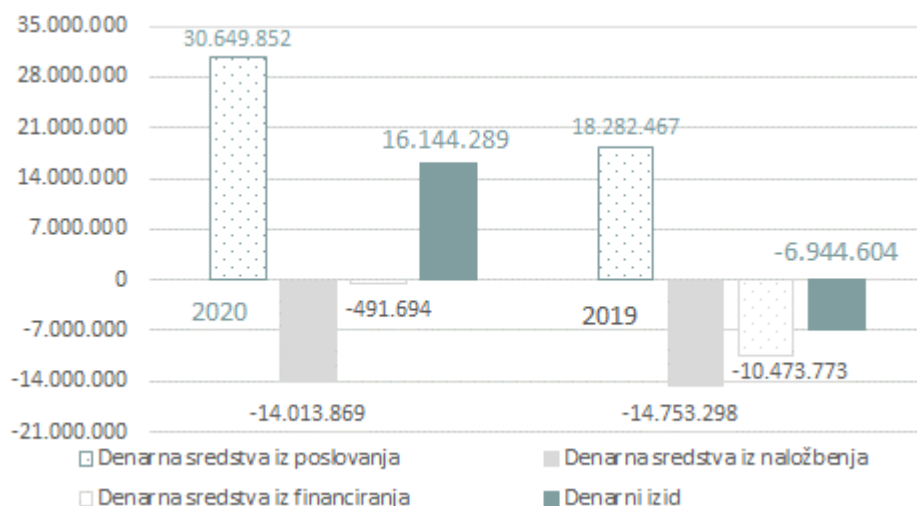
Struktura finančnega položaja

Iz strukture izkaza finančnega položaja družbe je razvidno, da na presečni dan 31. 12. 2020 družba z dolgoročnimi viri financira dolgoročna sredstva.

V letu 2020 je družba dosegla pozitiven denarni tok iz poslovanja, iz naložbenja in financiranja pa je bil dosežen negativni denarni tok. Denarna sredstva na dan 31. 12. 2020 so v primerjavi s stanjem konec leta 2019 višja za 16.144.289 EUR.

Denarna sredstva v EUR

Kapitalska ustreznost

Kapitalsko ustreznost lahko enačimo z investicijsko sposobnostjo družbe. Družba je kapitalsko ustrežna, saj razpolaga z dovolj visokimi dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter z ustrežno politiko obvladuje tveganja, ki jim je pri poslovanju izpostavljena.

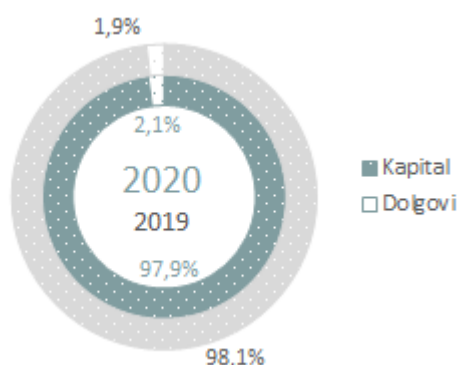
Kapitalska ustreznost družbe

Postavka v EUR	2020	2019
1. Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.047.014	5.126.119
2. Preneseni čisti poslovni izid	6.112.746	1.002.116
3. Zadržani poslovni izid (1 + 2)	16.159.760	6.128.235
4. Kapitalske rezerve	0	0
5. Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
6. Skupaj (3 + 4 + 5)	55.660.878	45.629.353
7. Osnovni kapital	395.011.180	395.011.180
Kapitalska ustreznost = 6/7	0,14	0,12

Stanje zadolženosti

Stanje zadolženosti je pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja družbe.

Dolžniška struktura družbe

Delež dolgov (upoštevane so postavke dolgoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju družbe po stanju na dan 31. 12. 2020 znaša 2,1 %, po stanju na dan 31. 12. 2019 pa 1,9 %.

Kazalniki družbe

Kazalniki stanja financiranja in investiranja

Postavka	31.12.2020	31.12.2019	2020/2019
Stopnja lastniškosti financiranja	96,66	97,10	99,5
Stopnja dolgoročnosti financiranja	97,62	98,02	99,6
Stopnja osnovnosti investiranja	74,11	76,64	96,7
Stopnja dolgoročnosti investiranja	93,63	96,69	96,8

Konec leta 2020 predstavlja kapital družbe 96,66 % vsega kapitala in obveznosti. Družba se je torej skoraj v celoti financirala s svojimi lastnimi viri, kar pomeni veliko varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov. Iz tabele je razvidno, da je družba svoja sredstva v višini 97,62 % financirala z dolgoročnimi viri, 2,38 % pa s kratkoročnimi viri.

Prav tako je razvidno, da ima družba v celotnih sredstvih 74,11 % delež nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, vsa dolgoročna sredstva pa konec leta 2020 predstavljajo 93,63 % celotnih sredstev družbe.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Postavka	31.12.2020	31.12.2019	2020/2019
Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	1,31	1,27	103,1
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.)	1,52	0,08	1.954,9
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koef.)	2,66	1,53	173,5
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.)	2,70	1,65	163,8

Iz tabele je razvidno, da je družba v letu 2020 z lastnimi viri financirala vsa svoja stalna sredstva po neodpisani vrednosti. Razvidno je tudi, da je družba v opazovanem obdobju z likvidnimi sredstvi pokrivala vse svoje kratkoročne obveznosti.

Koeficient pokritja kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami družbe je konec leta 2020 znašal 2,66. Družba je torej v opazovanem obdobju v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti z dobroimetjem pri bankah (denarnimi sredstvi) in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti pa je konec leta 2020 znašal 2,70, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti.

Kazalniki gospodarnosti

Postavka	2020	2019	2020/2019
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,20	1,06	113,1

V letu 2020 je družba ustvarila 20 % več poslovnih prihodkov, kot so znašali poslovni odhodki. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2019 višja, zaradi višjih poslovnih prihodkov.

Kazalniki dobičkonosnosti

Postavka	2020	2019	2020/2019
Koeficient čist dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,023	0,012	195,0
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,022	0,011	194,9
Dodana vrednost	39.646.069	35.449.374	111,8
Dodana vrednost/zaposlenega	165.883	149.575	110,9

Družba je v letu 2020 ustvarila 2,3 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2019 višja, zaradi višjega čistega poslovnega izida.

Donosnost sredstev leta 2020 v višini 2,2 % je bila v primerjavi s preteklim letom višja, zaradi višjega čistega poslovnega izida.

Dodana vrednost leta 2020 se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 11,8 %, zaradi višjih poslovnih prihodkov. Dodana vrednost na zaposlenega leta 2020 je v primerjavi s preteklim letom višja za 10,9 %.

1.14 Upravljanje tveganj in priložnosti

Tveganje je možnost pojavitve negativnega ali negotovost nastanka pozitivnega dogodka, ki bo neugodno vplival na doseganje opredeljenih ciljev.

Osnovni namen delovanja in poslovanja družbe DEM je doseganje strateških in operativnih ciljev na podlagi učinkovitega, uspešnega ter s predpisi usklajenega delovanja.

Pri tem družba vedno posluje v tveganih razmerah oziroma se pri svojem poslovanju srečuje s tveganji zunanjega in notranjega izvora, ki jih mora prepoznati in oceniti ter jih ustrezno obvladovati, kar imenujemo postopek upravljanja s tveganji.

V družbi DEM se zavedamo izpostavljenosti različnim vrstam tveganj, ki imajo vpliv na poslovanje podjetja, uresničevanje našega poslanstva in doseganje zastavljenih strateških ciljev, zato konstantno preučujemo obstoječa ter morebitna novo nastala tveganja. Proces ocene tveganj izvajamo v skladu s sistemskim predpisom Upravljanje tveganj v skupini HSE, sistemskim navodilom Upravljanje s tveganji v družbi DEM in enotno metodologijo ocenjevanja tveganj skupine HSE, po naslednjih korakih:

- Prvi korak: Opredelitev poslovnih ciljev, ki so izpostavljeni tveganjem
- Drugi korak: Ugotovitev tveganj, ki lahko vplivajo na doseganje ciljev
- Tretji korak: Ocenitev verjetnosti in vpliva oziroma posledic, ki jih lahko povzroči uresničitev tveganj
- Četrti korak: Sprejem odločitev o odzivanju na tveganja in prepoznavanje priložnosti
- Peti korak: Določitev ukrepov za obvladovanje (pomembnejših) tveganj ali realizacijo prepoznane priložnosti

Ker se v družbi zavedamo tudi nujnosti pravočasnega in vnaprejšnjega prepoznavanja vseh vrst tveganj in priložnosti na vseh nivojih, vseh pet zgoraj navedenih korakov izvajamo na nivoju posamezne organizacijske enote (področij, sektorjev in služb), projektov ter na nivoju družbe kot celote. Cilj izvedbe vseh korakov postopka upravljanja s tveganji je izdelava registrov tveganj/priložnosti po posameznih procesih/službah, projektih in za družbo kot celoto. Za izdelavo registra tveganj/priložnosti za svoje področje delovanja so zadolženi vodje služb, vodje delovnih enot in vodja projektne pisarne. Izdelani registri se nato redno preverjajo in dopolnjujejo.

Predpogoj za učinkovito upravljanje s tveganji je postavitve ciljev, ki so v družbi definirani tako na ravni družbe, kakor tudi na ravni posameznih aktivnosti, dejavnosti, organizacijskih enot, projektov ter na vseh ravneh poslovanja medsebojno povezani. Cilji na nivoju družbe, kot tudi cilji na ravni posameznih aktivnosti, organizacijskih enot, dejavnosti, projektov, investicij, so povzeti po strateškem ter letnem poslovnem načrtu družbe in skupine HSE.

Ker tveganja prepoznavamo na nivoju družbe, ter na nivoju posameznih organizacijskih enot in projektov je nabor tveganj precej obsežen. V osnovi smo tveganja, ki jih prepoznavamo v družbi razdelili v pet skupin:

Varnostna tveganja tveganja, ki izhajajo iz nepredvidljivih dogodkov v okolju poslovanja	Tveganje naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov Tveganje varovanja stvarnega premoženja Tveganje informacijske varnosti Tveganje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti
Strateška in poslovna tveganja tveganja, ki vplivajo na nesposobnost doseganja strateških ciljev	Regulatorna tveganja Investicijsko tveganje

Proizvodna/količinska tveganja tveganja, ki nastanejo kot posledica okvar na tehnoloških sistemih in nepredvidljivih vremenskih razmer	Tveganje izpada načrtovane hidrologije Tveganje izpada proizvodnih naprav
Operativna tveganja tveganja izgube zaradi neustreznih ali neuspešnih notranjih procesov, oseb in sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov	Kadrovsko tveganje Okoljska tveganja IT tveganje Tveganje prevar Tveganje skladnosti poslovanja
Finančna tveganja tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij	Kreditno tveganje Likvidnostno tveganje

Vsa tveganja zajeta v registru tveganj družbe, se periodično spremlja in posodablja ter o njih tudi poroča. Prav tako, je z namenom boljšega in bolj transparentnega spremljanja ter aktivnega delovanja na področju upravljanja s tveganji v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi.

Varnostna tveganja

Tveganja, ki jim je družba pri svojem delovanju in poslovanju najbolj izpostavljena so varnostna tveganja. Najpomembnejša tveganja v okviru varnostnih tveganj so tveganja naravnih nesreč, ki lahko povzročijo poškodbe ali uničenje naprav in opreme ter posledično nerazpoložljivost ali zmanjšano razpoložljivost naprav in opreme in tveganja izrednih dogodkov, predvsem tveganje visokih vod in razlitja vode ter poplave. Varnostna tveganja obvladujemo z ukrepi za zmanjšanje verjetnosti nastopa tveganj ter z ukrepi prerazporeditve posledic nastopa tveganja oziroma z zavarovanjem premoženja in opreme.

Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja, ki po izpostavljenosti sledijo varnostnim tveganjem so tveganja, ki jim je družba izpostavljena v svoji viziji, poslanstvu, vrednotah, strateških ciljih in načrtih. Najpomembnejša tveganja v okviru te skupine tveganj so tveganja, za katera imamo zelo omejene možnosti obvladovanja:

- makroekonomska tveganja, ki se kažejo v padanju cen električne energije na svetovnih in evropskih borzah ter posledično na nižjih prodajnih cenah oziroma prihodkih,
- regulatorna tveganja - tveganja dviga stopnje nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč, koncesnin in vodnih prispevkov, ki močno vplivajo na stroške ter s tem na poslovne rezultate družbe.

Veliko tveganje v tej skupini predstavlja tudi dejstvo, da imamo samo enega odjemalca, ki je hkrati naš lastnik in se tako porazdeli tudi tveganje celotne skupine HSE na nas.

V okviru strateških in poslovnih tveganj smo v minimalnem obsegu izpostavljeni tudi investicijskemu tveganju, ki izhaja iz nedoseganja načrtovanega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov, kar obvladujemo z ustreznim načrtovanjem in učinkovitim nadziranjem investicij družbe.

Proizvodna/količinska tveganja

Med količinskimi/proizvodnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni izpadu načrtovane hidrologije in izpadu proizvodnih naprav. Različna količina padavin se odraža v spremembi hidrologije reke Drave, kar povzroči nihanje proizvodnje v višini +/- 10 % ili celo več glede na dolgoletno povprečje. Posledica pri neugodni hidrologiji je nedoseganje načrtovane proizvodnje in s tem zmanjšanje dobička.

Tveganje izpada proizvodnih naprav izhaja iz nedelovanja ali nerazpoložljivosti ključne opreme in proizvodnih zmogljivosti in s tem povezanimi izpadi in remontu. Med pomembnejše ukrepe za obvladovanje tveganja prištevamo izvajanje rednega vzdrževanja ter remontov in revizij naprav in opreme. Do sedaj nam je uspelo zagotavljati zadostna sredstva za takšen nivo vzdrževanja, ki zagotavlja varno in nemoteno obratovanje.

Hkrati dolgoročno načrtujemo potrebne aktivnosti na področju vzdrževanja s ciljem pravočasnega odpravljanja največjih tveganj.

Operativna tveganja

Operativna tveganja nastopajo v samem procesu izvajanja poslovne dejavnosti. Med operativnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni **kadrovskemu tveganju**, **okoljskim tveganjem** in **IT tveganju**. Operativna tveganja na nivoju družbe učinkovito obvladujemo zato jih ocenjujemo z nizko stopnjo tveganja.

Finančna tveganja

Finančna tveganja se pojavijo kot posledica neugodnih gibanj različnih kategorij finančnega trga in se nanašajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov in obvladovanja finančnih odhodkov, zmožnost poravnavanja finančnih obveznosti ter zagotavljanje plačilne sposobnosti.

Najpomembnejša finančna tveganja v družbi so:

- **kreditno tveganje**, ki predstavlja tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do družbe.
Kreditno tveganje v DEM minimiziramo tako, da več kot 90 % prihodkov ustvarimo z enim zanesljivim kupcem, za zavarovanje terjatev pa je sklenjena letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.
- **tveganje plačilne sposobnosti oziroma likvidnostno tveganje**, opredeljujemo kot tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti (30. člen). Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovalac drugim tveganjem, je obvladovanje tega tveganja težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Likvidnostna tveganja dobro obvladujemo, ker dnevno, tedensko in mesečno spremljamo denarne tokove, viške likvidnih sredstev deponiramo pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa ter oblikujemo potrebno likvidnostno rezervo.

V družbi ne zaznavamo večjih dolgoročnih negotovosti glede uspešnosti poslovanja, razvoja in stanja premoženja, kajti:

- naš proizvod je cenovno konkurenčen in visoko kakovosten, potrebe po električni energiji so iz leta v leto večje;
- s strokovno usposobljenimi kadri in dobro organizacijo poslovanja zagotavljamo učinkovitost poslovanja;
- 99 % prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije kupcu HSE, s katerim imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji celotne proizvedene električne energije;
- certificirano in standardizirano poslovanje nas zavezuje k uvajanju stalnih izboljšav in celoviti kakovosti poslovanja;
- sodobna tehnološka oprema ter skrb za redna vzdrževanja, vlaganja v povečanja zmogljivosti obstoječih naprav in objektov ter številne nove možnosti proizvodnje povečujejo našo konkurenčno prednost;
- redno spremljamo in nadziramo stroške poslovanja.

Zavedamo se, da tveganj ne moremo v celoti odpraviti, lahko pa jih zmanjšamo s pravočasnim sprejemanjem ustreznih ukrepov na sprejemljivi ravni.

Skladno z zahtevami standarda ISO 9001:2015 smo v letu 2018 v proces upravljanja s tveganji dodali tudi upravljanje priložnosti in pričeli z identificiranjem ključnih priložnosti na nivoju družbe kot tudi na nivoju posamezne organizacijske enote ter pripravo in izvajanje ukrepov za njihovo realizacijo.

1.15 Raziskave in razvoj

Trendi nakazujejo potrebo po doseganju zanesljive in varne oskrbe z električno energijo na stroškovno učinkovit način. Cilj povečanja konkurenčne sposobnosti družbe DEM in skupine HSE zahteva obvladovanje in primerljivost stroškov s konkurenti in zahtevami trga na vseh področjih delovanja in razvoja energetskih podjetij, tako pri obratovanju, vzdrževanju, trgovanju, investiranju, razvoju, kot pri vpeljavi novih storitev.

Razvojne priložnosti	Skladiščenje električne energije
	Obnovljivi viri energije
	Pametna omrežja
	Digitalizacija
	Okolje
	Izboljšanje tehnoloških in vzdrževalnih procesov

V cilju po večanju proizvodnje električne energije iz OVE izvajamo razvojne aktivnosti na področju izkoriščenja vetrne energije (trije vetrni parki skupne predvidene moči 45 MW ter 125 GWh letne proizvodnje), na izkoriščanju sončne energije (predvidena moč elektrarne je 30 MW ter letne proizvodnje 37 GWh). V sklopu hranjenja energije načrtujemo tudi raziskovalne aktivnosti na področju uvajanju novih oblik shranjevanja, kar je nujno pri instalaciji večjih proizvodnih enot iz OVE.

Prav tako pa so predvidene tudi nadaljnje raziskovalne aktivnosti v zvezi s pridobivanjem električne energije iz geotermalnih vrtin na področju Pomurja. V naslednjih letih je tako predviden razvoj geotermalnih elektrarn na opuščenih plinsko/naftnih vrtinah, kar predstavlja inovativno rešitev za ostale opuščene vrtine v Evropi in svetu. Na podlagi ugodnih rezultatov pilotnega projekta na vrtini PG8 (opuščena vrtina) je predvidena nadaljnja širitev gradnje novih geotermičnih elektrarn na širšem območju. V sklopu aktivnih raziskav na področju globoke geotermije je predvidena tudi izgradnja prve binarne elektrarne v Sloveniji večje moči, katera je predvidena na območju med Petišovci in Murskim Gozdom.

V sklopu izboljšanja poplavne varnosti in vzdrževanja obstoječih kapacitet akumulacij HE so predvidene nadaljnje raziskovalne aktivnosti na področju hidravličnega modeliranja celotnega območja reke Drave, kjer aktivno sodelujemo. V sklopu sedimentov bomo v naslednjih letih nadaljevali aktivnosti v zvezi z možnostjo uporabe sedimentov za izdelavo novih izdelkov.

Področje pridobivanja EU sredstev

V DEM velik poudarek namenjamo razvoju projektov, podprtih s strani različnih evropskih finančnih mehanizmov. Tako pri razvoju posameznega projekta vključujemo tudi možne načine sofinanciranja s strani aktualnih razpisov, saj slednji prispevajo k doseganju boljše ekonomičnosti projekta. V okviru izvajanja raziskovalnih aktivnosti na DEM smo v letu 2020 dodatno pridobili sredstva za projekt READY4USE, katerega zaključimo v letu 2023. Ključni cilj navedenega projekta je razviti nov postopek remediacije sedimentov in razviti nove gradbene materiale (opeke in alkalijsko aktivirane materiale - AAM) z uporabo sedimentov iz reke Drave kot surovine. Partnerji v projektne konzorciju so Zavod za gradbeništvo Slovenije, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo Ljubljana in DEM.

Prav tako pa v okviru ARRS prijavljamo nov projekt v zvezi z inovativni sistemi hranjenja električne energije. V sklopu razvoja projektov na področju geotermalne energije smo prav tako pripravili nov projekt za sofinanciranje aktivnosti na področju postavitve večjih geotermalnih elektrarn. V DEM namenjamo veliki poudarek tudi ostali okoljski problematiki, pri čemer ne pozabljamo na pospešeno elektrifikacijo prometa in ogrevanja.

1.16 Načrti za prihodnost

V DEM se zavedamo, da je ključen pogoj za uspešen tržni nastop družbe konkurenčna cena električne energije ter varna, kvalitetna in zanesljiva dobava električne energije.

V letu 2021 kakor tudi v prihodnjih letih bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi strateškimi cilji.

V letu 2021 in tudi vnaprej bomo razvijali poslovanje na treh strateško pomembnih področjih in sicer:

- področje zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije, ki vključuje strateške dejavnosti:
 - proizvodnje električne energije - glavni cilj družbe v obravnavanem dolgoročnem obdobju je varna, kvalitetna in zanesljiva proizvodnja električne energije. Poleg ohranitve in povečanja obstoječih proizvodnih kapacitet želimo svoje proizvodne zmogljivosti še povečati in razširiti na druga področja OVE;
 - vzdrževanja naprav in objektov - s kvalitetnim vzdrževanjem želimo dolgoročno zagotoviti, da bodo proizvodne naprave in objekti v svoji predvideni življenjski dobi sposobni opravljati svoje projektno predvidene funkcije.
- področje za zagotavljanje ekonomske učinkovitosti družbe, ki zajema razvojna področja človeških resursov in usposabljanj, organiziranosti družbe, obvladovanja sistemov kakovosti in ugleda družbe, organizacijo prodaje proizvodov in storitev, sodelovanja DEM v sistemu HSE ter ohranjanja tehnične kulturne dediščine.
- področje za zagotavljanje varnosti obratovanja in poslovanja, ki zajema razvojna področja varnosti obratovanja, obvladovanje zahtev okolja, varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom.

1.17 Preglednost finančnih odnosov

Družbi DEM so bila v letu 2020 dodeljena nepovratna sredstva (subvencije) v višini 529.372 EUR.

Največji del v višini 383.985 EUR se nanaša na obračun državne pomoči. Na podlagi 33. člena Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije Covid-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) je družba prejela skupno 383.028 EUR, kot oprostitev plačila prispevkov ZPIZ za obdobje od meseca marca do meseca maja 2020. Na podlagi 85. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije Covid-19 (ZIUPOPĐVE) pa je družba prejela 957 EUR državne pomoči za izplačilo kriznega dodatka za mesec december 2020.

Preostali del v višini 145.387 EUR se nanaša na sofinanciranje izobraževanj, na sofinanciranje raziskovalne dejavnosti ter na odobrena nepovratna sredstva v okviru projekta energetske sanacije (fasada in zunanje stavbno pohištvo) in nakupa 3 električnih vozil.

Sredstva družba razkriva na osnovi Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1).

1.17 Trajnostno poročilo

Izjava o nefinančnem poslovanju

To področje ureja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki v 1. odstavku 70.c člena določa, da so k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezane samo velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500. Zavezanci so tudi družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je 500.

Odvisne družbe ureja 6. odstavek istega člena: »Odvisni družbi, ki je vključena v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe ali ločeno poročilo te obvladujoče ali druge družbe, ni treba izpolniti obveznosti iz prvega odstavka tega člena.«

Ker smo v odvisni družbi DEM, ki je opredeljena kot subjekt javnega interesa, zavezani k trajnostnemu poslovanju in trajnostnemu razvoju družbe, smo v svojem letnem poročilu razkrili tudi ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike našega delovanja. Dodatne informacije pa so na voljo v konsolidiranem letnem poročilu skupine in družbe HSE za leto 2020.

Andrej Tumpej, direktor

Odgovornost do zaposlenih

Središče delovanja družbe Dravske elektrarne Maribor so zaposleni, ki pomembno prispevajo k uresničevanju ključnih strateških ciljev družbe. Skladno s strateškimi cilji družbe je v okviru upravljanja s človeškimi viri naš ključni cilj skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene.

Zastavljen cilj uresničujemo tako, da sami skrbimo za usposabljanje in strokovni razvoj potrebnega strokovnega kadra, saj se zavedamo dejstva, da je eden izmed ključnih dejavnikov za doseg zastavljenih ciljev znanje zaposlenih. Z nudenjem različnih oblik izobraževanj in usposabljanj gojimo skrben odnos do zaposlenih ter skrbimo, da so zaposleni zadovoljni v svojem delovnem okolju.

Ključni cilj:
izobraženi, kompetentni,
zadovoljni in motivirani
zaposleni

Število in struktura zaposlenih

Na dan 31. decembra 2020 je bilo v družbi 242 zaposlenih, vsi za nedoločen čas. V primerjavi s preteklim letom se je povprečna starost zaposlenih nekoliko zvišala in je bila na dan 31. decembra 2020 48 let.

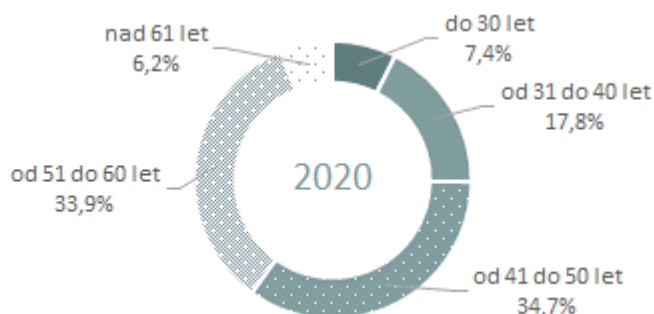
Podatki o zaposlenih	2020	2019
Število zaposlenih 31. 12.	242	236
Povprečno število zaposlenih	235	234
Povprečna starost 31. 12.	48,0	47,1
Delež zaposlenih moških	83,9%	83,9%
Delež zaposlenih žensk	16,1%	16,1%
Zaposleni za nedoločen čas	242	236
Zaposleni za določen čas	0	0
Zaposleni za polni delovni čas	238	231
Zaposleni za krajši delovni čas	4	5
Zaposleni, ki so koristili starševski dopust	6	12
Delež zaposlenih invalidov	6,6%	8,5%

Konec leta so bili v družbi zaposleni 203 moški (83,9 %) in 39 žensk (16,1 %), kar je primerljivo s preteklimi leti. Prav tako se v primerjavi s preteklimi leti ni dosti spremenilo razmerje na vodilnih delovnih mestih. Od 14 % zaposlenih na vodilnem položaju je le dva % žensk.

V letu 2020 je bilo 238 zaposlenih za polni delovni čas, ena zaposlena za krajši delovni čas (6 ur) in trije zaposleni za polovični delovni čas.

V letu 2020 je 6 zaposlenih koristilo starševski dopust. Na zadnji dan leta 2020 smo zaposlovali 16 invalidov, kar predstavlja 6,6 %.

Starostna struktura zaposlenih

Gibanje števila zaposlenih

V primerjavi s stanjem na dan 31. december 2019 se je število zaposlenih povečalo za šest delavcev oziroma za 2,5 %. Med letom 2020 smo zaposlili 15 novih sodelavcev, delovno razmerje pa je v letu 2020 prenehalo devetim sodelavcem, od teh se jih je osem upokojilo.

Prihodi in odhodi zaposlenih po spolu v letu 2020

	Prihodi	Odhodi
Moški	13	8
Ženske	2	1
Skupaj	15	9

Izobrazbena struktura zaposlenih

Po izobrazbeni strukturi ima največ zaposlenih 5 stopnjo izobrazbe oziroma srednjo strokovno izobrazbo (31,4 %).

31.12.2020	Ravni izobrazbe	31.12.2019
4	8/2	3
4	8/1	4
52	7	48
24	6/2	22
40	6/1	43
76	5	73
7	4	5
32	3	35
2	2	2
1	1	1
242	Skupaj	236

V primerjavi s preteklim letom so se stopnje izobrazbe nekoliko spremenile. Zmanjšalo se je število zaposlenih s 3 in 6/1 stopnjo izobrazbe, povečalo se je število zaposlenih s 4, 5, 6/2, 7 in 8/2 stopnjo izobrazbe, število zaposlenih s 1, 2 in 8/1 stopnjo izobrazbe pa je ostalo na enaki ravni kot predhodno leto.

Izobraževanje, študij ob delu in štipendiranje

V družbi DEM se zavedamo, da so zaposleni strateška prednost družbe in, da je uspešnost odvisna od zaposlenih, zato nenehno vlagamo v razvoj zaposlenih. Velika pozornost je tako bila tudi v letu 2020 namenjena izobraževanju in usposabljanju zaposlenih.

Zaposleni so se izpopolnjevali z udeležbami na raznih seminarjih, delavnicah in konferencah, ki so v času epidemije Covid-19 potekali v veliki meri v obliki webinarjev in on-line konferenc. Prioriteto so imela zakonsko obvezna izobraževanja oziroma usposabljanja za upravljalce energetskega sistema in usposabljanja s področja varstva pri delu in požarne varnosti. Izvedena so bila tudi usposabljanja zaposlenih na področju telekomunikacij, elektro in strojne stroke, usposabljanja uporabnikov in administratorjev računalniškega omrežja, usposabljanja zaposlenih na področju vzdrževalne funkcije (priprave dela, organizacija dela, računalniški program,...) ter usposabljanja zaposlenih na drugih področjih dela.

Ure izobraževanja	2020	2019
Število ur izobraževanja	805	3.152
Ure izobraževanja na zaposlenega	3	13

V letu 2020 smo realizirali za 74,5 % manj ur izobraževanja kot v letu 2019, kar je predvsem posledica epidemije Covid-19. V letu 2020 je tako bilo skupno izvedenih 805 ur izobraževanja, kar predstavlja v povprečju 3 ure izobraževanja na zaposlenega.

Ob zavedanju, da so vodje ključni kader naše organizacije smo v letu 2020 nadaljevali s projektom razvoja vodij v družbi.

Projekt vključuje tri različne faze: testiranje vodij, ki je bilo izvedeno v letu 2019, izpopolnjevanje iz vodstvenih veščin (8 različnih modulov), ki se je zaradi situacije povezane s Covid-19 v letu 2020 izvedlo le delno, zato se je izvedba podaljšala v leto 2021 ter ocenjevanje učinkovitosti izpopolnjevanj.

V mesecu novembru 2020 smo v družbi predstavili projekt identifikacije ključnih znanj in njihovih nosilcev, katerega namen je vzpostaviti pregleden sistem razvitosti ključnih znanj, ki nam bo pomagal pri dolgoročnem kadrovskem načrtovanju (npr. upokojitve, premestitve zaposlenih in podobno). S pomočjo tega bomo zaznali, na katerih področjih obstaja večje tveganje izgube znanja in vzpostavili sistem internega prenosa znanja, s katerim bomo zagotavljali večopravilnost sodelavcev. Rezultat projekta bo matrika znanj (zmogljivosti) po procesih oziroma podprocesih, znotraj tega pa identificirani lastniki posameznih znanj ter potenciali za vodenje in prenos znanja (mentorstvo). Na osnovi tega bomo pripravili razvojne načrte in interne izobraževalne programe, s katerimi bomo zagotovili, da se bo znanje prenašalo in razvijalo, na osnovi česar bomo lahko zaposleni v družbi še učinkovitejši.

V letu 2020 so se skupaj šolali ob delu trije zaposleni. Od obstoječih zaposlenih, ki se šolajo ob delu, v letu 2020 ni nihče zaključil šolanja.

Na dan 31. decembra 2020 smo imeli v družbi šest štipendistov. Vseh šest štipendij je bilo podeljenih za šolsko leto 2020/2021, na podlagi zunanjega razpisa in v sodelovanju s Srednjo elektro-računalniško šolo Maribor, Srednjo šolo Ravne, Strojno šolo Maribor, Strojno šolo Ptuj, Tehniškim šolskim centrom Maribor, Fakulteto za strojništvo ter Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko.

Pri iskanju novih kadrov sodelujemo z različnimi srednjimi šolami elektro, računalniške in strojne stroke in s Fakulteto za strojništvo ter Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko in tako z obvezno prakso dijakom in študentom zagotavljamo prvi stik z delovnim okoljem. Poleg obvezne prakse mladim omogočamo tudi opravljanje študentskega dela.

V okviru skupine HSE smo sodelovali na Optius on-line kariernem sejmu od 23. do 24. januarja 2020.

Letni pogovori

Zaradi sistematičnega upravljanja z zaposlenimi smo v letu 2020 pričeli z uvajanjem rednih letnih pogovorov, ki smo jih prepoznali kot odlično orodje za spremljanje razvoja zaposlenih. Letni pogovori so nam v pomoč pri pregledu potencialov zaposlenih in izobraževalnih potreb, hkrati pa nam omogočajo bolj optimalno izvajanje načrta usposabljanj.

V začetku februarja 2020 je bila izvedena predstavitev oziroma potek izvedbe rednih letnih pogovorov. V mesecu novembru 2020 je za vodje sledilo obnovitveno izobraževanje na temo izvajanja rednih letnih pogovorov. Sledila je določitev ciljev organizacijskih enot s strani vodij, priprava na izvedbo rednih letnih pogovorov, ter izvedba, ki pa ni bila v celoti zaključena v letu 2020 zato se nadaljuje v letu 2021.

Odsotnosti zaposlenih

Leto/delovne ure	2020	2019
Boleznine v breme družbe	11.928	12.721
Boleznine v breme ZZSZ	10.088	11.850
Skupaj	22.016	24.571

Zaradi bolniških odsotnosti je bilo v letu 2020 izgubljenih 22.016 delovnih ur, kar predstavlja 4,6 % skupnega letnega fonda ur rednega dela. V primerjavi s predhodnim letom se je število izgubljenih delovnih ur zaradi bolniških odsotnosti zmanjšalo za 10,4 %.

Varnost in zdravje pri delu

V družbi Dravske elektrarne Maribor je varnost in zdravje ena temeljnih zavez in hkrati zahtev delovanja družbe. Izpolnjevamo vse z zakonodajo določene obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja in življenja zaposlenih. Poleg zakonodajnih zahtev, ki so zgolj minimalna osnova, nas v skrb za zdravje zavezuje tudi prejeti certifikat za sistem varnosti in zdravja pri delu v družbi Dravske elektrarne Maribor (letos uspešen prehod na ISO 45001).

Poleg stalnih aktivnosti na področju zagotavljanja varnosti (rednih usposabljanj, izvajanje vaj ob izrednih razmerah, pregledih delovne opreme, stalnega nadzora nad delovnim okoljem, izbira ustrezne varovalne opreme,..) in zdravja (zdravstvenih pregledov) je bistven poudarek na t. i. zavedni varnosti, v okviru katere:

- zaposlene spodbujamo, učimo in motiviramo za iskanje varnejših načinov dela,
- zaposleni prepoznavajo nevarne dogodke oziroma incidente,
- zaposleni aktivno sodelujejo pri analizi nevarnih dogodkov, ocenjevanju tveganj in določanju ukrepov,
- zaposleni na novo zaposlene in druge izvajalce v družbi DEM prenašajo varnostno kulturo,
- zaposlene usmerjamo k dožemanju zdravega načina življenja, iz vidika vseh komponent zdravja.

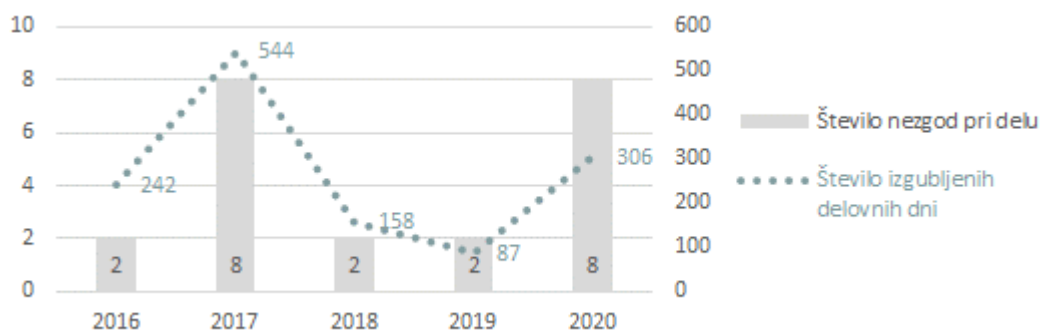
Vsi skupaj želimo in stremimo k temu, da nam delo ne bi pustilo negativnih vplivov na naše zdravje; tako nezgod kot tudi prekomernih psihičnih obremenitev, ki bi lahko negativno vplivale na naše zdravje.

V leto 2020 je žal tudi družbo Dravske elektrarne Maribor zaznamoval Covid-19. V okviru obvladovanja širjenja virusnih okužb s Covid-19 na delovnih mestih DEM je bilo sprejetih več ukrepov, s katerimi družba uspešno omejuje širjenje virusa znotraj delovne organizacije. Vsi sprejeti so bili sprejeti z namenom, da bi v čim večji meri poskušali omejevati širjenje virusnih okužb. Na podlagi ocenitve tveganj za prenos virusnih obolenj, je bilo izdelanih veliko navodil (ki se stalno revidirajo) za varno delo in so plod lastnih izkušenj, uveljavljenih dobrih praks, usmeritev pooblaščenih služb ter zakonodaje. Skupno je bilo izvedenih 95 aktivnosti za preprečevanje okužb oziroma prenosa okužb.

Ker je po navodilih države eden prvih in poglavitnih ukrepov za preprečitev prenosa socialna distanca, smo že ob prvem pojavu v mesecu marcu 2020 izdelali oceno tveganja za delo na domu/od doma in s tem zaposlenim dali navodila za varno opravljanje dela na domu. Žal pa zaradi nemotene proizvodnje električne energije in zagotavljanja pretočnosti reke Drave, vsi zaposleni niso in ne morejo opravljati dela doma. Vsem tem smo z vsemi zgoraj navedenimi navodili, organizacijo dela, higieno prostorov in zagotavljanem osebe varovalne opreme, omogočili varno delo.

Poleg vseh aktivnosti in zavedanju zaposlenih, pa žal kot družba, z zelo velikim in obširnim naborom tveganj, ne moremo mimo nezgod pri delu, ki imajo za posledico bolniške odsotnosti zaposlenih. Tako smo žal tudi v letu 2020 zabeležili osem nezgod pri delu, zaradi katerih smo skupno izgubili 306 delovnih dni.

Nezgode pri delu

Promocija zdravja na delovnem mestu

Čeprav se zaradi vseh ukrepov za zajezitev Covid-19 aktivnosti promocije zdravja niso izvajale kot načrtovano, smo vsem zaposlenim omogočili uporabo BODIFIT Play - t. i. spletnega fitnes portala z več kot sto strokovno vodenimi vadbami, s pomočjo katerega lahko vsi zaposleni kjerkoli in kadarkoli izvajajo vodene telesne aktivnosti, glede na svoje zmožnosti in želje.

Tako kot v preteklem letu smo tudi v letu 2020 ponovno prejeli Certifikat FIT PODJETJE 2020, ki ga podeljuje društvo Bodifit Slovenija.

Sindikata in Svet delavcev

V družbi delujeta [Sindikata](#) in [Svet delavcev](#), ki imata vlogo povezovalnega člana med zaposlenimi in vodstvom. Preko Sindikata in Sveta delavcev lahko zaposleni posredujejo svoja vprašanja in predloge. Sindikat družbe deluje na podlagi statuta in programa SDE Slovenije ter programa in Pravil sindikata družbe.

Sindikata družbe zastopa in predstavlja predsednik, v njegovi odsotnosti pa namestnik predsednika oziroma drugi pooblaščen sindikalni zaupnik. Svet delavcev predstavlja in zastopa predsednik, pristojnosti Sveta delavcev pa so predvsem »upravljaljske« narave.

Certifikat Družini prijazno podjetje

V družbi Dravske elektrarne Maribor se zavedamo, da uspešno poslovanje naše družbe ni le plod strokovnosti in dobrega dela, temveč v veliki meri tudi plod dobrih medsebojnih odnosov in zadovoljstva slehernega zaposlenega v družbi. Pomemben ključ do zadovoljstva zaposlenih je zagotovo uspešno usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, zato smo tudi v naši družbi pristopili k pridobivanju certifikata **Družini prijazno podjetje**.

V letu 2020 smo nadaljevali z začrtanimi smernicami iz leta 2011 in 2014 ter glede na izredne razmere in ukrepi povezanimi z nalezljivo boleznijo Covid-19, uspešno izvajali vseh 17 ukrepov, ki so implementirani v stalno delovanje sistema.

Zaradi prej navedenega smo bili primorani nekatere ukrepe kot so Dan odprtih vrat, prestaviti za nedoločen čas. Z decembrom 2020 smo razširili ukrep Novoletno obdarovanje otrok na obdarovanje otrok vključno do 14. leta. Zaradi upokojitve članice Tima za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ter lažjega prenosa informacij po enotah, se je tim povečal za dva člana. Prav tako smo vsa srečanja, ki bi se jih delavci udeležili v »živo« prestavili ali izvedli preko aplikacije Microsoft Teams. Kot vsako leto pa je tudi ta konec leta zaznamoval prihod dobrega moža, ki je obdaril 128 otrok in rojstvo štirih malih nadobudnežev.

Skrb za zaposlene v prostem času

Družba ima **počitniške kapacitete** v Sloveniji in na Hrvaškem preko katerih je zaposlenim omogočeno preživljanje zimskega in letnega dopusta.

Zaposleni v družbi so aktivni tudi v **Športnem društvu DEM (ŠD DEM)**, katerega osnovni namen je, da združuje svoje člane za razvijanje športne in rekreativne dejavnosti na amaterski podlagi. V svojem okviru združuje 15 različnih športnih sekcij. Prireja in organizira športna srečanja ter sodeluje na tekmovanjih in drugih rekreativnih dogodkih (športne igre skupine HSE, športne igre hidroenergetskih družb Slovenije in športne igre z družbo Eles).

Do sedaj smo se zaposleni vsako leto zbrali na že tradicionalnem srečanju DAN DEM, v okviru katerega je organiziran team building za vse zaposlene in na novoletnem srečanju zaposlenih, kar pa v letu 2020 zaradi epidemije Covid-19 ni bilo možno. Tako smo, ob zaključku leta, ob dejstvu, da so, zaradi razmer, odpadla vsa interna druženja in srečanja, zaposlene razveselili z mono-komedijo v izvedbi Tadeja Toša (preko aplikacije Microsoft Teams), kar je bilo zelo dobro sprejeto. Vsak zaposleni tudi prejme na domač naslov voščilnico ob rojstnem dnevu, sodelavke pa s cvetjem in ogledom predstave oziroma koncerta obdarimo tudi ob dnevu žena. Prav tako obdarimo zaposlene ob dnevu DEM in ob zaključku koledarskega leta.

Zaposleni v družbi se udeležujemo organiziranih čistilnih akcij ob reki Dravi (od Dravograda do meje s Hrvaško) ter drugih prireditev povezanih z ozaveščanjem pomena zdravega načina življenja v zdravem okolju.

Med 11. in 15. majem 2020 smo izvedli tudi raziskavo »Zadovoljstva zaposlenih z informiranjem v času korona krize«, ki je pokazala zelo visoko stopnjo zadovoljstva, in sicer:

- Informacij je bilo ravno prav + informacij je bilo preveč (95 %);
- Večina informacij je bila ustreznih + vse informacije so bile ustrezne (85 %);
- Informacije smo prejeli pravočasno (96 %);
- Dobil/a sem dovolj informacij od pravih virov (77 %);
- Najprimernejši kanali informiranja: e-pošta (94 %), srečanja v Microsoft Teams (38 %).

Zaposlenim smo v okviru skupine HSE nudili tudi informacije o možnosti psihološke pomoči, ki je v glavnem niso koristili, saj smo z omenjeno pogostostjo komuniciranja in informiranja uspeli ohraniti primeren nivo motiviranosti, k čemur pa je zagotovo pripomogel tudi letni čas (prihajajoča pomlad in poletje).

Ključna tveganja in priložnosti

Ključno kadrovska tveganje predstavlja visoka povprečna starost zaposlenih, kar pa hkrati prepoznavamo kot priložnost zaposlovanja mlajših kadrov, ki se lahko hitro in dinamično odzivajo na spremembe, tveganja in izzive.

Odgovornost do naravnega okolja

Kljub energetske rabi ostaja reka Drava pomembna z naravovarstvenega vidika, saj so ob njej bogati obvodni habitati, ki jim daje tekoča voda izjemno zmožnost prilagajanja človekovim posegom. Dravograjsko jezero je sicer umetno jezero za jezom hidroelektrarne Dravograd, vendar so ob njem nastala pomembna mokrišča z bogatim živim svetom. Tu so tudi pomembna drstišča rib, stalno ali občasno živi na jezeru okoli 150 vrst ptic, tu si je našla dom kolonija bobrov, številne so tudi botanične zanimivosti. Za jezom v Markovcih je na Dravi nastalo največje slovensko umetno jezero - Ptujsko jezero, s katerim je mesto dobilo obsežno vodno površino, ki je pomembna za različne oblike rekreacije ob in na vodi ter za ribolov. Na jezeru in ob njem stalno ali občasno živi več kot 200 vrst ptic, ki so jim namenjeni tudi manjši otoki (narejeni v okviru projekta LIFE Drava); pomembno je tudi kot počivališče za ptice med jesensko in spomladansko selitvijo.

Dol-vodno od jezua je v kotu med strugo Drave in Dravinjo na desnem bregu Drave krajinski park Šturmovci, za katerega je značilno prepletanje poplavnih gozdov, mrtvih rokavov in travnikov z bogatim živim svetom, kjer gnezdi okoli 90 vrst ptic, tu je tudi življenjski prostor kačjih pastirjev in metuljev in več kot 500 rastlinskih vrst.

Obsežni deli poplavne ravnice na levi (madžarski) strani reke Drave so zavarovani kot narodni park Donava-Drava. V njem varujejo zelo raznolike habitate z bogatim živalskim in rastlinskim svetom, od prodišč v rečni strugi do mokrišč, mrtvih rokavov z mrtvicami, poplavnih gozdov in mokrotnih travnikov. Vse navedeno kaže, da sobivanje industrije, narave in ljudi ni nemogoče. Preplet vedno novih znanj, strokovnih ugotovitev in volje lahko poskrbi za primernost prostora za vse.

Izhodišča za trajnostno upravljanje reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje

Načelo trajnostnega razvoja je spodbujanje takšnega gospodarskega in socialnega družbenega razvoja, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.

Glavni okoljski cilj Vodne direktive je doseganje dobrega stanja voda do leta 2015 oziroma najkasneje do leta 2027. Za močno preoblikovana ali umetna vodna telesa je namesto dobrega ekološkega stanja okoljski cilj dober ekološki potencial.

Okvirno direktivo o vodah dopolnjujejo posebne ciljne direktive, kot so direktiva o podzemni vodi, direktiva o pitni vodi, direktiva o kopalnih vodah, direktiva o nitratih, direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode, direktiva o okoljskih standardih kakovosti in direktiva o poplavih.

Glavni cilj procesa Sistema ravnanja z okoljem je vzpostaviti sistem podpore pri trajnostnem upravljanju verige hidroelektrarn na reki Dravi na način, da bodo upoštevani trajnostni principi upravljanja ter obveznosti Dravskih elektrarn Maribor (koncesionarja) v skladu z zahtevami Vodne direktive, ki je v slovensko zakonodajo implementirana z Načrtom upravljanja voda. Za trajnostno upravljanje verige hidroelektrarn na reki Dravi se upošteva celoten rečni sistem z vsemi njegovimi medsebojnimi funkcijami in prostorskimi povezavami, pri tem pa so poleg energetske ciljev upoštevajo relevantna področja, kot so varstvo narave in voda, varstvo pred poplavi ter drugo rabo.

Z zakonom so podane naloge spremljanje stanja okolja. Na nivoju države se izvaja monitoring naravnih pojavov, stanja okolja in onesnaževanja okolja. Monitoring naravnih pojavov obsega spremljanje in nadzorovanje meteoroloških, hidroloških, erozijskih, geoloških, seizmoloških, radioloških in drugih geofizikalnih pojavov.

Odgovorno do
okolja:
za kakovost
življenja narave in
ljudi

Monitoring stanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje kakovosti tal, voda in zraka ter biotske raznovrstnosti. Monitoring onesnaževanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje emisij v tla, vode in zrak.

Model izhodišč za trajnostno upravljanje reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje obsega naslednje vsebine:

- Analiza zakonodajnega okvirja predstavlja pregled nacionalne zakonodaje, lokalnih predpisov in prostorskih aktov, mednarodnih pogodb in konvencij ter programsko političnih dokumentov relevantnih za predmetni model trajnostnega upravljanja.
- Analiza stanja – vsebuje dva sklopa:
 - Pregled obstoječih baz podatkov o stanju okolja na področju koncesije s katerimi razpolagajo Dravske elektrarne Maribor in baz, ki so javno dostopne ter
 - Pregled obstoječih načrtov vzdrževanja in drugih ukrepov ter sistemov spremljanja stanja okolja.
- Analiza deležnikov predstavlja opredelitev deležnikov na območju koncesije ter možnosti sodelovanja z njimi:
 - Identifikacija in seznam deležnikov.
 - Izhodišča sodelovanja deležnikov na podlagi analiz.
- Razvoj modela trajnostnega upravljanja reke Drave s strani koncesionarja kot orodja namenjenega načrtovanju upravljanja reke Drave z vidika približevanja zahtevam Vodne direktive in načelom trajnostnega razvoja. Izdelan je koncept in opis sklopov splošnega modela trajnostnega upravljanja reke Drave ter metodologija za izvedbo ukrepov.
- Preveritev modela na pilotnem območju. Pripravljen model je bil preverjen na akumulacijskem bazenu hidroelektrarne Formin – Ptujsko jezero.

Okoljski podatki

Okoljski podatki	2020	2019
Število okoljskih incidentov	6	1
Število pritožb	0	0
Povprečna poraba goriva za vozila (l/100 km)	7,0	7,6
Poraba pitne vode (m ³)	3.864	3.357
Poraba hladilne tehnološke vode (mio m ³)	1,65	1,49
Poraba električne energije iz omrežja (kWh)	1.108.901	1.540.073
Količina nenevarnih odpadkov (t)	798	274
Količina nevarnih odpadkov (t)	117	35
Količina plavja (t)	2.480	1.345
Investicije za varstvo okolja (EUR)	1.390.382	1.387.227
Tekoči izdatki za varstvo okolja (EUR)	1.096.120	1.074.457
Ekološko stanje površinskih voda (Molibden, Sulfat)	1,9/19,9 µg/l	2,3/26,6 µg/l
Globe in nedelarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov 4-EN29 (EUR)	0	0

Količina nenevarnih odpadkov v letih 2019 in 2020 bistveno odstopa od količin tovrstnih odpadkov v prejšnjih letih. Povečanje je povezano zgolj z gradbenimi odpadki, ki so nastali ob večjih sanacijah.

Količina nevarnih odpadkov v letu 2020 bistveno odstopa od količine tovrstnih odpadkov v prejšnjih letih. Povečanje je posledica sanacije mostu čez dovodni kanal HE Zlatoličje (62,5 ton bitumenske mešanice, ki vsebuje premogov katran 17 03 01).

Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki poteka v skladu z internim Navodilom za ravnanje z odpadki. Izdelani so načrti gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt, v skladu s katerim se izvajajo ukrepi preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov.

Družba v okviru tehničnih in ekonomskih možnosti vpeljuje tako tehnologijo, materiale, embalažo, proizvodna sredstva in organizacijo dela, da zagotavlja: zmanjšano nastajanje odpadkov, ponovno uporabo odpadkov, recikliranja, večkratno uporabo embalaže, uporabo okolju prijaznejše embalaže, procesov itd. Kljub temu lahko nastanejo večje količine odpadkov, ki so posledica večjih gradbenih posegov, prenov proizvodnih objektov in ostale infrastrukture.

Osnovno načelo, ki ga upoštevamo pri načrtovanju in izvajanju zbiranja odpadkov je, da se odpadki zbirajo ločeno glede na vrsto odpadka, tako da kasnejše ločevanje ali sortiranje ni več potrebno. Kriteriji za ločeno zbiranje so vzpostavljeni v skladu s predpisi in v dogovoru s prevzemnikom oziroma predelovalcem odpadkov. V skladu s poslovno dejavnostjo družbe vse odpadke predajamo izbranim koncesionarjem.

Plavje se deponira na začasnih deponijah na objektih. Na deponije plavja je prepovedano odlagati vse ostale vrste odpadkov, ki niso posledica čiščenja reke na jezovnih zgradbah. Količine plavja ni mogoče predvideti v naprej, saj je le-ta odvisna od hidrologije in ostalih zunanjih dejavnikov.

Hladilna (tehnološka) voda

Poraba hladilne vode je v skladu s podeljenimi delnimi vodnimi dovoljenji. Za vsa mesta odvzema je izdelan Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju vodnih objektov in naprav, kjer je podrobno določen način obratovanja objekta za rabo vode. V skladu s poslovníkom so nameščene merilne naprave za ugotavljanje dejansko odvzete količine vode.

Analiza vode in sedimentov

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni izvajamo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode se izvaja v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda (UL RS št. 10/09, 81/11 in 73/16) in z Uredbo o upravljanju kakovosti.

Področje monitoringa	Vrednotenje 2020	Vrednotenje 2019
1. Kemijsko stanje	Dobro	Dobro
2. Ekološko stanje	Zmerno	Zmerno
2.1 Biološki elementi – bentoški nevretenčarji – fitobentos	Zmerno	Zmerno
2.2 Splošni fizikalno – kemijski elementi	Zelo dobro	Zelo dobro
2.3 Posebna onesnaževala	Dobro	Dobro

Okoljski projekti

Vse, kar deluje, deluje z vplivom na okolje. In okolje ima vpliv na delovanje.

Tam, kjer človek v naravi išče energijo, se dogajajo posegi v krajino. Stebrne elektrarne, postavljene v rečno strugo, imajo manjši vpliv na okolje kot kanalske elektrarne. Pri kanalskih elektrarnah so posegi obsežnejši, a lahko s preišljenimi rešitvami krajino tudi varujejo in bogatijo. Obratovanje hidroelektrarn z ustreznimi tehnološkimi rešitvami ne obremenjuje okolja, izgradnja pa lahko vpliva na podobo krajine, na spremembe vodnega režima reke in s tem na rečna življenjska okolja. Odgovorno ravnanje z okoljem se zato začne že pri načrtovanju tehnoloških rešitev, s preprečevanjem morebitnih neželenih vplivov in z nenehnim nadziranjem možnih posledic delovanja hidroelektrarn za okolje. Nekaterih vplivov ni mogoče povsem preprečiti, zato je še toliko pomembnejša skrb za odpravo njihovih posledic.

V Dravskih elektrarnah Maribor so ekološki projekti usmerjeni predvsem v sanacijo akumulacij in ob tem v revitalizacijo in urejanje brežin ter v odstranjevanje plavja in ekološko izrabo organskih odpadkov. Sanacija akumulacijskih jezer zajema ureditve iztokov pritokov, izvedbe nasipov, umetnih otokov, ovir za zadrževanje plavja in podobne posege, ki prispevajo k naravnemu ravnovesju v okolju. Ustrezna ureditev akumulacijskih jezer in brežin je tudi temelj za razvoj turističnih in rekreacijskih dejavnosti, povezanih z vodnimi površinami.

Družba, katere delovanje je v celoti prežeto z načeli trajnostnega razvoja in odgovornega ravnanja z okoljem, pri svojih ekoloških projektih sodeluje s številnimi organizacijami in društvi.

Ohranjanje energetskega potenciala – odstranjevanje sedimentov v Ptujskem jezeru

Z deli za ohranjanje energetskega potenciala oziroma z odstranjevanjem sedimentov iz Ptujskega jezera na brežine se je nadaljevalo tudi v letu 2020. V okviru teh del so bile izveden naslednje aktivnosti:

- odstranjevanje mulja in zaključevanje revitalizacije poizkusnega polja brežine z gabioni na desnem bregu od profila P5 naprej,

- odstranjevanje mulja na levi strani in revitalizacija brežine z načinom polnjenja lesenih kašt in uporabo flokulanta,
- polnjenje geotekstilnih vreč na območju večjih globin in izvedba revitalizacije z načinom dvojnih lesenih kašt.

Z izvedbo del se ustvarja sonaravna ureditev in izboljšuje stabilnost brežine.

Revitalizacija levega brega Ptujkega jezera

Zaščite brežine iz gabionov in mulja na desnem bregu

Revitalizacija levega brega z geotekstilnimi vrečami in kaštami

Obnova obrežnih zavarovanj na območju objektov Dravskih elektrarn Maribor – sanacija brežine z gabioni v podslapju hidroelektrarne Vuzenica

Na življenjsko dobo obrežnih zavarovanj vplivajo predvsem erozije in način obratovanja v akumulacijskih bazenih (nihanja, povečani pretoki, visoke vode), kar ima za posledico poškodbe na obrežjih in obrežnih zavarovanjih, hkrati pa se zmanjšuje funkcionalna sposobnost posameznih delov akumulacijskih bazenov.

Sanacija je bila izvedena na desnem bregu, neposredno pod kamnitim betonskim zavarovanjem pregrade hidroelektrarne Vuzenica.

Poškodba brežine nad gabioni

Izvedena sanacija

Izgradnja prodnega zadrževalnika z obvodno strugo na Trbonjski reki

Celotni izlivni del Trbonjske reke leži na varstvenem območju Natura 2000. Zaradi tega so se za zadrževanje plavin načrtovale sonaravne tehnične rešitve, s katerimi se bo zagotavljalo ugodno stanje narave tudi po izvedenih ukrepih.

Izgradnja prodnega zadrževalnika vključuje: prodno pregrado, ureditve struge in navezavo (drča) na obstoječe dno in obvodno strugo za prehod rib in drugih vodnih organizmov.

Prodna pregrada deluje po principu, da pri nastopu visokih voda povzroči zajezitev in s tem zmanjšanje hitrosti vode gor-vodno. Drča je izvedena z namenom, da se vodnim organizmom omogoči lažje premagovanje prepek, ki so nastale zaradi izgradnje pregrade. Vzporedno ob pregradi je izvedena obvodna struga do samega izliva v Trbonjsko jezero, katere namen je prav tako prehod rib in drugih vodnih organizmov.

Obvodna struga na Trbonjski reki

Prodni zadrževalnik na Trbonjski reki

Čiščenje izlivnih odsekov pritokov reke Drave

Zaradi neugodnih vremenskih razmer (neurja, obilna količina padavin) se na izlivnih odsekih pritokov odlaga mulj in prod, kot posledica spiranja nezavarovanih brežin pritokov reke Drave. Z namenom preprečiti vnos mulja in proda v strugo reke Drave, izvajamo odstranjevanje sedimentov na izlivnih odsekih. V letu 2020 so se dela izvajala na izlivnih odsekih: dravške pregrade, Cerkvenice, Meže, hudournika s Kozjega vrha, hudournika v Spodnjem Trgu, Hudega potoka, Trbonjske reke, Križanovega grabna in Dravškega potoka.

Čiščenje izlivnega odseka Meže

Dela na izlivnem odseku Cerkvenica

Vzdrževalna dela v strugi reke Drave – sipina pod mostom Borl in sipina Duplek

Sipine v strugi reke Drave so zaradi optimalnih pogojev za rast močno zaraščene, zaradi tega je zmanjšana prevodnost profila korita v primeru visokih voda. V letu 2020 so bila izvedena vzdrževalna dela na sipini pod mostom Borl (desni breg) in sipini Duplek (desni breg).

Na območje sipine pod mostom Borl so odstranjene vse grmovne in drevesne zarasti skupaj s panji, sipina pa je preoblikovana, tako da je ožja in krajša. Z izvedenimi deli je doseženo povečanje pretočnega profila struge in s tem znižanje gladin visoke vode na tem odseku. Gola prodišča pozitivno vplivajo na ohranjanje in ponovno vzpostavitev življenjskega prostora malega deževnika in malega martinca (nadomestni habitat).

Na območju sipine Duplek so odstranjene vse grmovne in drevesne zarasti skupaj s panji, odstranjena pa je tudi zgornja muljasta plast sipine.

Sipina Borl

Sipina Duplek

Čiščenje zarasti v strugi drenažnega kanala Ptujkega jezera

Po obodu Ptujkega jezera poteka drenažni kanal, katerega funkcija je odvod lokalnih pritokov in precejnih voda iz Ptujkega jezera. Zaradi različnih naravnih dejavnikov se na dnu jarka nabirajo sedimenti, brežine pa zaraščajo, kar vpliva na pretočnost. Izvedena so bila vzdrževalna dela za ohranitev pretočnega profila. Redno vzdrževanje zagotavlja tudi možnost kontrole stabilnosti objekta.

Odstranjevanje sedimentov in zarasti

Izgradnja male čistilne naprave na hidroelektrarni Dravograd

Na območju hidroelektrarne Dravograd ni urejenega celovitega javnega fekalnega kanalizacijskega omrežja. V ta namen sta postavljeni dve mali čistilni napravi za potrebe odvajanja fekalnih voda iz upravne stavbe in drugih objektov. Obratovanje in vzdrževanje čistilnih naprav poteka v skladu z navodili, kajti le na tak način lahko preprečimo pojav morebitnih nedovoljenih obremenitev in s tem nevarnosti onesnaženja okolja.

Izvedba povezav med objekti po kabelskih kanalih

Energetska sanacija poslovne stavbe OCV 1

Objekt OCV 1 je bil zgrajen leta 1984. Skladno s takrat veljavno zakonodajo in podzakonskimi predpisi je bila toplotna zaščita fasadnega ovoja objekta bistveno manjšega pomena, kot to velevajo današnji predpisi. Zaradi dotrajanosti oken in fasadnega ovoja in današnjemu času neprimernih klimatskih pogojev, je bila izvedena energetska sanacija objekta, ki vključuje zamenjavo stavbnega pohištva in izvedbo prezračevalne fasade. Z izvedeno sanacijo je izboljšana energetska učinkovitost objekta (manjša poraba energije) in izboljšani pogoji za uporabnike objekta.

Izvedbeno stanje sanacije

Končno stanje sanacije

Energetska sanacija poslovne stavbe na hidroelektrarni Zlatoličje

Sedanja upravna stavba hidroelektrarne Zlatoličje je bila zgrajena v času izgradnje hidroelektrarne, v drugi polovici 60-ih let. Stavba je kljub rednemu vzdrževanju kazala znake dotrajanosti po eni strani, po drugi pa je bila grajena po takrat veljavni zakonodaji, kjer energetska učinkovitost ni predstavljala bistvenega pomena, kot to velevajo današnji predpisi. V letu 2020 se je pričelo z zamenjavo stavbnega pohištva, končna izvedba z namestitvijo toplotnega zaščitnega fasadnega ovoja in menjavo strehe pa je predvidena v letu 2021. Z izvedeno sanacijo bo izboljšana energetska učinkovitost objekta (manjša poraba energije) in izboljšani pogoji za uporabnike objekta.

Sonaravna ureditev brežin Bresternica

S sonaravno ureditvijo brežin na levem bregu v Bresternici je preprečeno nadaljnje erodiranje brežin, hkrati pa zagotovljena stabilnost in trdnost le-teh. Utrjene brežine funkcionalno in oblikovno dopolnjujejo obrečne površine, vsebine in dejavnosti. Izvedena sonaravna ureditev brežin izhaja iz ciljev trajnostnega razvoja območja Bresterniškega jezera, ki vključuje njegove ekološke funkcije, krajinski in funkcionalni vidik, ki poleg energetske rabe ter varstva narave upošteva tudi možnosti izboljšanja turistične in športno rekreativne rabe jezera.

Izbrana je bila izvedba, ki poleg zaščite pred erodiranjem brežine, omogoča uporabo tudi sprehajalcem, rekreativnim športnikom, gledalcem jadralskih in veslaških tekmovanj ali naključnim mimoidočim ob hkratnem zagotavljanju sonaravnosti in "mehkega" poseganja v samo brežino.

Sonaravna ureditev brežin

Prehodi za vodne organizme

Izgradnja visokih jezov, kot so tudi jezovi hidroelektrarn, predstavljajo prepreko za selitev rib in drugih vodnih organizmov po rečnem toku. Najučinkovitejši ukrep za vzpostavitev selitvenih poti, je izgradnja ribje steze oziroma prehoda za vodne organizmi, ki so umetno zgrajene poti, po katerih lahko ribe nemoteno potujejo v obe smeri po reki in s pomočjo katerih se lahko izognejo preprekam, ki jim omejujejo življenjski prostor. Potekajo vzporedno s strugo reke, njihova oblika in dolžina pa sta odvisni od vrste rib, ki živijo v reki. Leta 2016 je vlada Republike Slovenije sprejela »Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Ur. List RS, št. 67/16). Z uredbo je bil sprejet in je v veljavo stopil »Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 (v nadaljevanju NUV). Ena bistvenih zahtev in ciljev NUV je vzpostavitev vzdolžne povezljivosti vodotokov za vodne organizme. Med potrebne ukrepe spada izvedba funkcionalnih prehodov za vodne organizme čez antropogene strukture v vodnih telesih. V Dravskih elektrarnah Maribor smo aktivno pristopili k izvajanju nalog.

Uspešno je prenovljena obstoječa ribja steza na pregradi hidroelektrarne Mariborski otok, ki od leta 2017 uspešno obratuje. Izveden je bil tri letni monitoring prehoda vodnih organizmov. Prve ocene kažejo na uspešno sanacijo in funkcionalnost ribje steze, kar je razvidno iz števila in raznolikosti osebkov, ki migrirajo.

Ribja steza HE Mariborski otok pred sanacijo

Ribja steza HE Mariborski otok po sanaciji

Na področju prehodov za vodne organizme so bile v letu 2020 izvedene naslednje aktivnosti:

- Izdelava DGD in PZI dokumentacije za prehod na vodne organizme na jezui Melje.
- DGD in PZI dokumentacije za prehod na vodne organizme na hidroelektrarni Fala.
- Izdelava dodatnih možnosti PVO na jezui Markovci na nivoju IDZ.

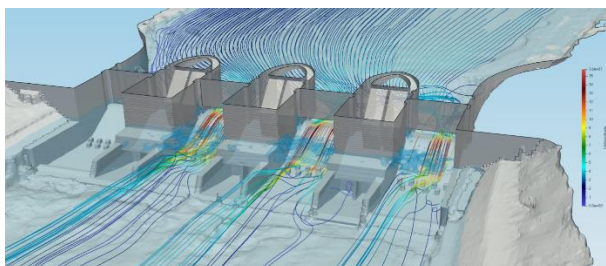
Izdelava hidravličnega modela verige hidroelektrarn in fizičnega modela referenčnega objekta za ustrezno varno načrtovanje prevajanja visokovodnega vala in transporta sedimentov

Izvedba projekta hidravličnega modela verige hidroelektrarn in fizičnega modela referenčnega objekta za ustrezno varno načrtovanje prevajanja visokovodnega vala in transporta sedimentov je načrtovana v triletnem obdobju in zajema naslednje sklope:

- Izdelava numeričnega hidravličnega modela verige hidroelektrarn od državne meje z Avstrijo do meje s Hrvaško;

- Izdelava modela in raziskave na prostorskem fizičnem hidravličnem modelu hidroelektrarne Vuzenica;
- Aplikacija rezultatov hidravličnih modelnih raziskav hidroelektrarne Vuzenica na ostale hidroelektrarne v verigi Dravskih elektrarn Maribor;
- Izdelava programa (predloga) obratovanja akumulacij v primeru napovedi in/ali nastopa visokih vod;
- Izdelava predloga »Program upravljanja s sedimenti«.

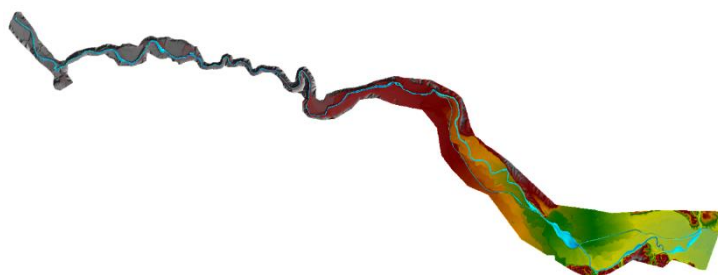
Izvedba vseh sklopov poteka vzporedno, skladno s sprejetim terminskim planom. Izdelava modela in raziskave na prostorskem fizičnem modelu hidroelektrarne Vuzenica so bile v letu 2020 zaključene.

Izdelava 3D modela HE Vuzenica

Fizični hidravlični model HE Vuzenica

Območje obdelav matematičnega hidravličnega modela

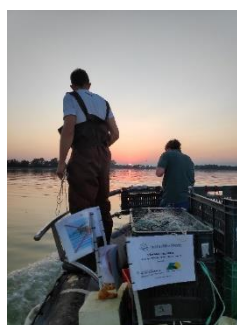
Ihtiološke raziskave v akumulaciji HE Formin (Ptujsko jezero)

Območje akumulacije hidroelektrarne Formin je v skladu z določili Zakona o vodah (ZV-1, Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) in Pravilnika o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18) kategorizirano kot močno preoblikovano vodno telo. Metoda za vrednotenje ekološkega potenciala MPVT na podlagi rib za Slovenijo še ni razvita. Podatke, pridobljene z vzorčenjem Ptujškega jezera bo mogoče po vzpostavitvi metode uporabiti za oceno ekološkega potenciala.

Pomembno je tudi dejstvo, da je Ptujsko jezero del širšega posebnega ohranitvenega območja *Natura 2000*, in sicer *Drava* (ID območja SAC SI3000220 in SPA SI500011). Za devet ribjih vrst, ki poseljujejo obravnavano območje *Natura 2000 Drava*, so s Programom upravljanja z *Natura 2000* območji 2015 – 2020 določeni varstveni cilji in ukrepi za varstvo teh vrst. Na podlagi do sedaj zbranih podatkov in podatkov novih vzorčenj bo mogoče načrtovati tako ukrepe za izboljšanje stanja vodnih habitatov kot tudi usklajeno pristopiti k načrtovanju upravljanja na območju Ptujškega jezera, kjer izvaja aktivnosti več deležnikov (vključno s plovbo).

Med vzorčenjem ujeta ščuka

Izvajanje vzorčenja

Ključno tveganje

Tveganje povezano s povečanimi količinami plavja v izrednih razmerah, ki presega zmogljivosti deponij plavja. Viri tveganja so naravne nesreče (vetrolom, snegolom) in izredni dogodki (visoke vode). Lokacija tveganja je predvsem HE Zlatoličje.

Tveganje obvladujemo z doslednim ravnanjem v skladu z veljavnimi internimi akti, pravočasnim praznjenjem deponij, zagotavljanjem dodatnih površin za plavje, zagotavljanjem ustrezne in potrebne mehanizacije ter transportnih sredstev in organizacijo delovnih procesov v času tovrstnih dogodkov.

Hidroelektrarne proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije in so ključ do trajnostne preskrbe z električno energijo v Sloveniji

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov je eden od ključnih stebrov trajnostne politike na področju preskrbe z električno energijo. Dravske elektrarne Maribor že več kot 100 let izvajamo to poslanstvo in proizvajamo električno energijo iz obnovljivega vodnega vira - vodnega potenciala reke Drave. Zgodovina delovanja že sama po sebi nakazuje na trajnostno usmerjenost družbe. Električno energijo proizvajamo v osmih velikih sistemskih hidroelektrarnah, štirih malih hidroelektrarnah, v zadnjem obdobju pa smo proizvodnjo razširili tudi na izkoriščanje energije sonca v štirih fotovoltaičnih elektrarnah. V bližnji prihodnosti načrtujemo izgradnjo precej večjih fotovoltaičnih sistemov na kanalih derivacijskih elektrarn HE Zlatoličje in HE Formin, izkoriščanje vetrne energije v treh vetrnih elektrarnah ter pilotni projekt izkoriščanja geotermalne energije.

Dravske elektrarne Maribor proizvedemo 29 % celotne proizvodnje električne energije v Sloveniji in kar 59 % električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije. Vključevanje dodatnih proizvodnih virov iz obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem, ki imajo praviloma zelo omejeno možnost regulacije oziroma prilagajanja proizvodnje, prinaša proizvajalcem električne energije dodatne izzive. Fleksibilnost proizvodnje je ključni element na katerega smo v družbi še posebej ponosni. Razpolagamo s 2.200 MWh shranjene energije v akumulacijah, ki jo lahko premikamo v čas povečane porabe. Smo med vodilnimi ponudniki t. i. storitev izravnave – prilagajanje proizvodnje porabi električne energije. Prvi v Sloveniji smo se kvalificirali za izvajanje procesa za vzdrževanje frekvence (PVF), ki v nekaj sekundah reagira na odstopanje skupne proizvodnje od porabe v elektroenergetskem sistemu. Skupna rezerva storitve, ki jo lahko zagotavljamo presega potrebe Slovenije in znaša do 28 MW. Naslednja storitev izravnave je avtomatski proces za povrnitev frekvence (aPPF), katerega naloga je izravnava odstopanj na minutnem nivoju, veriga HE DEM na Dravi lahko zagotovi do 50 MW rezerve (aRPF). Sledi ročni proces za povrnitev frekvence (rPPF), ki se na DEM, zaradi polne izkoriščenosti proizvodnih kapacitet, uporablja predvsem za primere viškov proizvodnje, ko znižamo proizvodnjo in s tem stabiliziramo elektroenergetski sistem. Poleg sistemskih storitev smo aktivni tudi na razvojnih projektih povečanja tehnološko-ekonomskega potenciala rešitev na področju čezmejnega sodelovanja pri izmenjavi virov fleksibilnosti med energetske trgi blizu realnega časa.

Obratovanje proizvodnih enot je še posebej pomembno v kriznih stabilnostnih razmerah elektroenergetskega sistema. Elektrarne priključene na prenosno omrežje so s stališča sistema operaterja prepoznane kot pomembni uporabniki omrežja na področju načrtov za ohranitev ter načrtov za ponovno vzpostavitev sistema. Na tem področju zagotavljamo sposobnost obratovanja v energetske izoliranem otoku ter v primeru popolnega razpada sposobnost zagona brez zunanje napajanja in vzpostavitvi napetosti na 400 kV prenosnem omrežju.

Bližnja prihodnost bo prinesla še več izzivov na področju zagotavljanja zanesljivega obratovanja elektroenergetskega sistema ter hkratnega delovanja družbe na trgu z električno energijo in sistemskih storitev. V družbi zato stalno zasledujemo trende in z digitalizacijo, avtomatizacijo ter uvajanjem naprednih tehnologij skrbimo za optimalno izkoriščenost proizvodnih enot. Seveda se zavedamo tudi tehničnih omejitev, ki jih imajo »tradicionalne« proizvodne enote, zato v okviru razvojnih projektov uvajanja samostojnih baterijskih hranilnikov ali hibridnih sistemov, zasledujemo cilje izboljšanja obstoječih storitev v kombinaciji z zmanjšanimi stroški vzdrževanja, podaljšanja življenjske dobe ter uvedbe novih storitev na področju fleksibilnosti proizvodnega portfelja družbe.

Odgovornost do širše družbene skupnosti

Komuniciranje in odnosi z javnostmi

Komuniciranje družbe Dravske elektrarne Maribor z deležniki in javnostmi v letu 2020 je potekalo v skladu s komunikacijsko strategijo družbe, katere glavni cilji so:

- ohraniti ugled družbe med splošno in poslovno javnostjo.
- povečati prepoznavnost družbe in projektov med splošno javnostjo.
- povečati prepoznavnost pomena razvojnih projektov med odločevalci.
- doseči razumevanje poslovnih odločitev družbe in potrebnih projektov za dosego energetske neodvisnosti države med splošno in poslovno javnostjo.

ter v skladu s strategijo kriznega komuniciranja, ki je bila znotraj t. i. kriznega tima pripravljena takoj, ko se je nova korona virusna bolezen potrjeno razširila v Slovenijo. Strategija se je začela uradno izvajati z uradno razglasitvijo epidemije, in sicer 12. marca 2020. Poudarek je bil na pravočasnem, kakovostnem in dovoljšnem internem komuniciranju, torej informiranju zaposlenih z vsemi pomembnimi informacijami vezanimi na opravljanje dela in sprejete ukrepe ter primernem eksternem komuniciranju, pri čemer je bil poudarek na pomenu varne in zanesljive proizvodnje električne energije v času krize. Strategija kriznega komuniciranja se je skozi čas nadgrajevala in je bila uporabljena tudi v t. i. drugem valu epidemije, ki je bil razglašen 18. oktobra 2020.

Ključne komunikacijske aktivnosti družbe so bile, kot omenjeno, vezane na:

- **Interno komuniciranje:** aktualne informacije vezane na opravljanje dela in sprejete ukrepe za preprečitev širjenja bolezni (glavni komunikator), redna tedenska obvestila zaposlenim »*Ostanimo povezani – ostanimo informirani*« o poteku dela in aktivnostih posameznih sektorjev (glavni komunikator), motivacijska pisma ob posebnih priložnostih (direktor), in drugo.

V času trajanja prvega vala, ko je večina sodelavcev delala od doma, nekateri pa so bili tudi na čakanju na delo, smo za informiranje koristili naslednje kanale komuniciranja:

- e-pošta (službeni in osebni e-naslovi; slednji z dovoljenjem zaposlenih),
- srečanja v aplikaciji Microsoft Teams,
- SMS sporočila,
- telefonsko informiranje,
- Intranet.
- **Eksterno komuniciranje:**
 - *Komuniciranje z mediji* o proizvodnji družbe in pomenu rednega vzdrževanja proizvodnih enot ter s tem povezane varne in zanesljive proizvodnje električne energije v času krize ter družbeno odgovornih akcijah.
 - *Komuniciranje z lokalnimi skupnostmi* o pomenu in smiselnosti postavitve novih objektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.
 - *Komuniciranje s splošno javnostjo* o pomenu trajnostnega razvoja, ki predstavlja osnovo za komunikacijsko podporo vzdrževanju in prenovi obstoječih energetskih objektov (redni letni remont in revizije ter celovita prenova jezov Markovci in hidroelektrarne Formin) ter načrtovanju in izgradnji novih – male hidroelektrarne na pritokih reke Drave, energetska izraba vetra na vetrovno ugodnih predelih Slovenije, energetska izraba sonca na brežinah dovodnih kanalov hidroelektrarne Zlatoličje in Formin, raba geotermalne energije za proizvodnjo električne energije,...).

Za potrebe proaktivnega in reaktivnega komuniciranja z interno javnostjo ter eksternimi javnostmi smo nadgradili splet komunikacijskih orodij, med katerimi velja posebej omeniti:

- Interna glasila in druga orodja prenosa informacij znotraj družbe;
- Sprotno posodabljanje vsebin na interni in eksterni strani družbe (v začetku leta je bila oblikovana prenovljena zunanja stran družbe) ter na družbenih omrežjih;
 - Ob zaključku leta je bilo s ciljem korektnega seznanjanja deležnikov in zainteresiranih javnosti o treh projektih izrabe vetrne energije za proizvodnjo električne energije – VE Ojstrica, VE Rogatec in VE Paški Kozjak – oblikovano posebno spletno mesto www.veter.dem.si;

- Komunikacijska orodja za komuniciranje z mediji in posledično ostalimi eksternimi javnostmi (sporočila za medije, odgovori na novinarska poročanja in vprašanja).

Priložnostni dogodki namenjeni internim (dogodki za zaposlene) in eksternim javnostim (novinarske konference, 60 let hidroelektrarne Ožbalt in druga predvidena srečanja z deležniki in javnostmi) so bili zaradi razmer povezanih z razglašeno epidemijo odpovedani. Timske vezi smo krepili preko srečanj v aplikaciji Microsoft Teams, preko rednih obvestil »Ostanimo povezani – ostanimo informirani« ter preko fotografske akcije »Ujemimo in delimo trenutek« - zaposleni smo pošiljali fotografije svojih aktivnosti v času korona krize. Otroke zaposlenih pa smo povabili k risarskemu ustvarjanju, in sicer smo jih povabili, da narišejo risbice hidroelektrarn – za poslano risbico smo jih obdarili s sestavljanko hidroelektrarne Fala.

S ciljem informiranja interne javnosti tako znotraj družbe Dravske elektrarne Maribor, kot na nivoju celotne skupine HSE smo izdali dve številki internega glasila Dravski val ter prispevali aktualne novice in predstavitev projektov v teku za interni časopis skupine HSE – Energija in časopis slovenskega elektro gospodarstva – Naš stik.

Sponzorstva in donacije

Na osnovi zavedanja pomena družbene odgovornosti smo v obliki sponzorstev podprli nekatere ključne športne, kulturne in strokovne dogodke, ki so organizirani v občinah ob reki Dravi. Z donacijami različnim organizacijam smo priskočili na pomoč tistim posameznikom, ki so pomoči najbolj potrebni ter različnim društvom, ki delujejo v javno dobro, omogočili nadaljnje delovanje, predvsem v situacijah, ko nam, družbi kot celoti, priskočijo na pomoč. V sodelovanju z družbo Borzen in ob podpori Mestne občine Maribor smo na lokaciji Tezno v Mariboru postavili energetska obarvana igrala, katerih namen je seznanjanje uporabnikov z obnovljivimi viri energije in učinkovito rabo energije.

V skladu z ekonomskimi možnostmi podpiramo različne posameznike, društva, organizacije in projekte. Vsakoletna sponzorstva in donacije dobrednim, športnim, kulturnim, znanstvenim ter izobraževalnim projektom sledijo ključnemu načelu razpršenosti po celotnem območju reke Drave in predstavljajo pomemben del korporativnega komuniciranja.

Smo ponosni pokrovitelji večjih in manjših, znanih in manj znanih klubov, društev, posameznikov in dogodkov, ki vsak na svojem področju stremijo k najboljšemu, kar je tudi naše pomembno vodilo. Prav posebej pa smo ponosni na Veslaški klub Dravske elektrarne Maribor, katerega sponzor smo že vrsto let in katerega člani vseh generacij vsako leto dosegajo odlične rezultate na nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih.

V času izrednih razmer smo dodatno nadgradili odgovornost do skupnosti, in sicer smo finančno podprli akcijo Zveze prijateljev mladine *Veriga dobrih ljudi*, katere cilj je ustvariti zdravo jedro naše družbe. Z denarnimi sredstvi smo podpirali Mestno občino Maribor in Mestno občino Ptuj pri organizaciji, pripravi in razvoju toplih obrokov za socialno ogrožene otroke. Šolam smo podarili skoraj 50 računalnikov, ki so jih razdelile otrokom, ki jih nimajo, da so lahko izvajali šolanje na daljavo.

Zaposleni Dravskih elektrarn Maribor smo se odzvali dobredni akciji zbiranja bakrenčkov, v organizaciji Društva Up-orNIK in jih zbrali zajeten kup. Pozabili nismo niti na zapuščene živali ter zbrali veliko količino hrane za pse in mačke, ki je bila predana društvom za zaščito živali.

Sponzorstva in donacije po namenu

Postavka v EUR	2020	%	2019	%
Sponzorstva	164.710	100,0	144.528	100,0
Šport	100.000	60,7	86.250	59,7
Kultura	52.510	31,9	48.630	33,6
Strokovni in izobraževalni dogodki	7.200	4,4	9.648	6,7
Dobrodelnost	5.000	3,0	0	0,0
Donacije	160.690	100,0	149.490	100,0
Šport	53.200	33,1	55.150	36,9
Kultura	15.000	9,3	25.840	17,3
Strokovni in izobraževalni dogodki	16.500	10,3	27.000	18,1
Dobrodelnost	75.990	47,3	41.500	27,8

V letu 2020 smo v družbi Dravske elektrarne Maribor namenili 164.710 EUR sredstev za sponzorstva in 160.690 EUR za donacije, kar je skupno za 10,7 % oziroma 31.382 EUR več kot v predhodnem letu. Tako kot pretekla leta smo tudi v letu 2020 največji delež sponzorskih sredstev namenili športnim dejavnostim, medtem, ko smo največji delež donatorskih sredstev v letu 2020 namenili dobrodelnosti.

Ključna tveganja in priložnosti

Na področju komuniciranja so v okviru trajnostnega poročanja zaznana tveganja v obliki nezadostnega in nepravočasnega seznanjanja javnosti s projekti in aktivnostmi, vezanimi na družbeno odgovorne in trajnostno umerjene akcije. Proaktivno in reaktivno komuniciranje z deležniki in javnostmi preko razpoložljivih kanalov družbe so priložnosti, ki jih je potrebno v naslednjih letih še bolj izkoristiti.

02

Računovodsko
poročilo

2.1 Revizorjevo poročilo

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2020, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala, izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2020 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe ter da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2020. Te zadeve so bile

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**
since 1845

Ime Deloitte se nanala na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga druga ne morejo nalogati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranko. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter osemih. Več kot 300 domačih in tujih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 300 domačih in tujih strokovnjakov.

© 2021. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Pripoznavanje prihodkov v računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>Kot je razvidno iz računovodskih izkazov, so v letu, končanem 31. decembra 2020, prihodki iz pogodb s kupci znašali 68.798 tisoč EUR.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju Prihodki iz pogodb s kupci računovodskih usmeritev, se prodaja proizvodov pripozna, ko pride do prenosa obvladovanja sredstva na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preverili smo zasnovano in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov; - pripoznane prihodke smo uskladili z neodvisnimi potrditvami, prejetih s strani največjega kupca. <p>Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini lastnikov, ki je potekala 9. septembra 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja dve leti.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrdujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 9. aprila 2021 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenca revizorka

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Ljubljana, 9. april 2021

2.2 Izjava o odgovornosti direktorja

Direktor je odgovoren, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe DEM.

Direktor upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost direktorja pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Direktor je odgovoren za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Direktor je prav tako odgovoren za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Direktor potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Direktor je računovodske izkaze družbe DEM za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2020, sprejel dne 11. 3. 2021.

Maribor, 9. 4. 2021

Andrej Tumpej, direktor

2.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Na podlagi sklepa 2. skupščine lastnika družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. z dne, 22. april 2011, družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

2.4 Računovodski izkazi

Izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2020	31.12.2019
Sredstva		465.403.548	453.346.543
A. Dolgoročna sredstva		435.507.728	438.565.860
I. Neopredmetena sredstva	1	668.274	339.266
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	343.720.632	346.586.725
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	3	47.044	527.897
IV. Naložbene nepremičnine	4	1.514.832	1.542.546
V. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	5	8.115.677	8.116.677
VI. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	6	81.033.077	81.033.077
VIII. Druga dolgoročna sredstva	7	173.689	192.383
IX. Odložene terjatve za davek	8	234.503	227.289
B. Kratkoročna sredstva		29.895.820	14.780.683
I. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	9	485	485
II. Zaloge	10	264.029	185.704
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	11	2.377	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	12	11.616.210	11.093.444
V. Pogodbena sredstva		0	0
VI. Terjatve za odmerjeni davek		0	684.227
VII. Druga kratkoročna sredstva	13	1.170.607	2.119.000
VIII. Denar in denarni ustrezniki	14	16.842.112	697.823
Kapital in obveznosti		465.403.548	453.346.543
A. Kapital	15	449.855.717	440.215.315
I. Vpoklicani kapital		395.011.180	395.011.180
III. Rezerve iz dobička		39.501.118	39.501.118
V. Rezerva za pošteno vrednost		(816.341)	(425.218)
VI. Zadržani poslovni izid		16.159.760	6.128.235
B. Dolgoročne obveznosti		4.468.434	4.158.230
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	16	2.725.439	2.252.437
II. Druge rezervacije	17	1.538.436	1.828.299
III. Druge dolgoročne obveznosti	18	138.908	0
V. Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	3	32.632	48.302
VI. Dolgoročne poslovne obveznosti	19	33.019	29.192
C. Kratkoročne obveznosti		11.079.397	8.972.998
III. Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	3	15.670	486.676
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	20	5.985.007	4.741.666
V. Pogodbene obveznosti		0	0
VI. Obveznosti za odmerjeni davek	32	1.113.312	0
VII. Druge kratkoročne obveznosti	21	3.965.408	3.744.656

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2020	2019
Poslovni prihodki		69.329.226	65.594.143
1. Čisti prihodki od prodaje	23	68.797.769	65.039.993
2. Drugi poslovni prihodki	24	531.457	554.150
Poslovni odhodki		57.602.584	61.630.201
3. Stroški blaga, materiala in storitev	25	6.156.404	6.277.607
4. Stroški dela	26	10.987.903	9.816.697
5. Odpisi vrednosti	27	16.931.524	21.668.735
a) amortizacija		15.910.623	15.470.745
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		1.016.128	6.073.536
c) oslabitve/odpisi terjatev		4.773	1.938
d) oslabitve/odpisi zalog		0	122.516
7. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	28	(73.449)	(41.471)
8. Drugi poslovni odhodki	29	23.600.202	23.908.633
Poslovni izid iz poslovanja		11.726.642	3.963.942
9. Finančni prihodki	30	61.530	2.085.536
10. Finančni odhodki	31	22.053	43.258
Finančni izid		39.477	2.042.278
Poslovni izid pred davki		11.766.119	6.006.220
Davek	32	1.719.105	880.101
12. Odmerjeni davek		1.726.319	817.343
13. Odloženi davek		(7.214)	62.758
Čisti poslovni izid poslovnega leta	33	10.047.014	5.126.119
Lastnik matične družbe		10.047.014	5.126.119

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2020	2019
Čisti poslovni izid poslovnega leta		10.047.014	5.126.119
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluški zaposlenecv		(406.612)	(196.358)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		(406.612)	(196.358)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	34	9.640.402	4.929.761
Lastnik matične družbe		9.640.402	4.929.761

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Finančni tokovi pri poslovanju		
Čisti poslovni izid	10.047.014	5.126.119
Prilagoditve za:		
Amortizacija neopredmetenih sredstev	272.390	104.916
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15.129.666	14.857.261
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.714	27.715
Amortizacija najemi	480.853	480.853
Slabitve poslovnih terjatev	4.773	0
Oblikovanje rezervacij/črpanje	289.862	0
Odpisi nepremičnin, naprav in opreme	1.015.817	6.073.107
Odpisi neopredmetenih sredstev	311	428
Odpis poslovnih terjatev	0	1.938
Finančni prihodki	(61.530)	(2.085.536)
Finančni odhodki	22.053	43.258
Dobiček pri prodaji NNO	(96.911)	(87.718)
Davke	1.719.105	880.101
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	28.851.118	25.422.443
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(78.325)	(168.633)
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	439.548	(3.398.603)
Sredstvih namenjenih za prodajo	0	340.693
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	1.467.920	(1.221.290)
Drugih dolgoročnih obveznostih	138.908	0
Rezervacijah	(232.117)	(952.690)
Finančni odhodki za najeme	(8.420)	(21.322)
Plačanjem davku iz dobička	71.220	(1.718.131)
Denarna sredstva iz poslovanja	30.649.852	18.282.467
Finančni tokovi pri naložbenju		
Prejete obresti	14.373	64.707
Prejemki iz drugega financiranja	0	2.020.833
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	1.184.019	99.391
Prejemki od odtujitev (likvidacija/prodaja) odvisnih družb	45.780	0
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	10.000.000	10.000.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(15.032.209)	(9.813.850)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(225.832)	(224.379)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(10.000.000)	(10.000.000)
Izdatki za povečanje drugih dolgoročnih finančnih naložb	0	-6.900.000
Denarna sredstva iz naložbenja	-14.013.869	-14.753.298
Finančni tokovi pri financiranju		
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(5.019)	0
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti	(486.675)	(473.773)
Izplačane dividende	0	(10.000.000)
Denarna sredstva iz financiranja	(491.694)	(10.473.773)
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	697.823	7.642.427
Finančni izid v obdobju	16.144.289	-6.944.604
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	16.842.112	697.823

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Skupaj
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2019	395.011.180	39.501.118	(242.982)	2.695.744	8.320.493	445.285.553
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	(10.000.000)		(10.000.000)
Izplačilo dividend				(10.000.000)		(10.000.000)
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	(182.236)	(14.122)	5.126.119	4.929.761
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja					5.126.119	5.126.119
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	(182.236)	(14.122)	0	(196.358)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev			(182.236)	(14.122)	0	(196.358)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	8.320.493	(8.320.493)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala				8.320.493	(8.320.493)	0
Stanje na dan 31.12.2019	395.011.180	39.501.118	(425.218)	1.002.115	5.126.119	440.215.314
Stanje na dan 1.1.2020	395.011.180	39.501.118	(425.218)	1.002.116	5.126.119	440.215.315
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	(391.123)	(15.489)	10.047.014	9.640.402
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja					10.047.014	10.047.014
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	(391.123)	(15.489)	0	(406.612)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev			(391.123)	(15.489)	0	(406.612)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	5.126.119	(5.126.119)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala				5.126.119	(5.126.119)	0
Stanje na dan 31.12.2020	395.011.180	39.501.118	(816.341)	6.112.746	10.047.014	449.855.717

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

2.5 Pojasnila k računovodskim izkazom

Poročajoča družba

Dravske elektrarne Maribor so družba registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Obrežna ulica 170, Maribor.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu.

V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2020.

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2020 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji.

Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne. Skupinsko letno poročilo za skupino Holding Slovenske elektrarne je moč dobiti na sedežu družbe Holding Slovenske elektrarne.

Glavna aktivnost družbe Dravske elektrarne Maribor je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2020 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU;
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon;
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in njegove podzakonske akte;
- Pravilnik o računovodstvu družbe DEM ter
- Ostalo veljavno zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi so pripravljene tudi ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so tudi sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.

- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebitvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Spremembe pomembnih računovodskih usmeritev

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- [Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake](#) – Opredelitev Bistven, ki jih je EU sprejela 29. novembra 2019 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- [Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve](#) – Opredelitev poslovnega subjekta, ki jih je EU sprejela 21. aprila 2020 (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem),
- [Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja](#) – Reforma referenčnih obrestnih mer, ki jih je EU sprejela 15. januarja 2020 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- [Spremembe MSRP 16 – Najemi](#) – Oprostitev plačil najemnin v povezavi s Covid-19, ki jih je EU sprejela 9. oktobra 2020 in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. junija 2020 ali pozneje, za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje,
- [Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP](#), ki jih je EU sprejela 29. novembra 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) izdal spremembe MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe – podaljšanje začasne oprostitve od uporabe MSRP 9, ki jih je Evropska unija sprejela 16. decembra 2020, vendar še niso stopile v veljavo (datum prenehanja veljavnosti začasne oprostitve je bil podaljšan na letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. december 2020 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe**, vključno s spremembami MSRP 17 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva** – Dobički pred nameravano uporabo (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva** – Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve** – Sklicevanja na konceptualni okvir s spremembami MSRP 3 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oziroma skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja, MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in MSRP 16 – Najemi** – Reforma referenčnih obrestnih mer – 2. faza (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018–2020)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (Spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MRS 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje. Sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum začetka veljavnosti ni naveden.).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej ne regulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi družbe so pripravljene na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitevna valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da direktor oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti.

Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom - neopredmetena sredstva ter nepremičnine, naprave in oprema);
- preizkusu oslabitve nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 2);
- oceni nadomestljive vrednosti naložb v odvisne družbe (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 5);
- oceni udenarjljive vrednosti terjatev do kupcev (razkritje finančni instrumenti in tveganja – kreditno tveganje stran 107-108);
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 16);
- oceni drugih rezervacij (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 17).

Podružnice in predstavništva

Družba nima podružnic.

Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	3 - 5
Licence	3 - 5
Druge dolgoročne premoženjske pravice	5

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj, ko pride do njih.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter nepremičnine, naprave in opremo v pridobivanju.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in ki se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva in preostale vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti.

Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	20 - 80
Deli zgradb	17 - 40
Proizvajalna oprema	10 - 65
Računalniška oprema	4 - 20
Pohištvo	8 - 33
Drobni inventar	5
Osebna vozila	7
Druga vozila	7 - 15
Druge naprave in oprema	3 - 33

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Najeta sredstva

Družba je s 1. januarjem 2019 pričela uporabljati nov standard MSRP 16 – Najemi. Pregledala in analizirala je sklenjene pogodbe o najemih, ki imajo obdobje trajanja daljše od enega leta, ocenila vrednost pravice do uporabe najetih sredstev in obveznosti iz najema in jih na dan 1. januar 2019 pripoznala v izkazu finančnega položaja.

Skladno s 5. točko MSRP 16 je družba uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za poslovni prostor v kratkoročnem najemu ter za najem poslovnega prostora, saj je sredstvo, ki je predmet najema majhne vrednosti.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Pri najemih je družba uporabila obrestno mero, ki je izračunana kot povprečje obrestnih mer za leto 2018, objavljenih v Biltenu Banke Slovenije, in sicer za ročnost nad 1 do 5 let ločeno za zneske do 1 mio EUR in za zneske nad 1 mio EUR. Tako izračunana povprečna obrestna mera za zneske do 1 mio EUR znaša 2,69 % in za zneske nad 1 mio EUR 1,96 %.

Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev.

Pri amortiziranju sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe so uporabljene zahteve, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima družba v lasti.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zgradbe oziroma deli zgradb), ki jih ima družba v lasti, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oziroma storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Naložbene nepremičnine se merijo po modelu nabavne vrednosti. Po pripoznanju se sredstvo pripozna po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacijske stopnje in obračun amortizacije družba obravnava enako kot pri nepremičninah.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno s 7. in 8. točko 56. člena ZGD-1).

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Dolgoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba oziroma skupina podjetij, v katero družba spada, pomemben vpliv, praviloma se njen delež v taki družbi giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot v skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Morebitni znaki slabitve naložb v pridružene družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Finančni instrumenti

Finančna sredstva

Finančni instrumenti družbe se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po poštenu vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva, ki jih mora družba izmeriti po poštenu vrednosti.

Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem.

Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove in ki niso izključno plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida ne glede na izbran poslovni model.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti vključno z neto spremembo poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Finančna sredstva pripoznana po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice.

Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembe ali oslabitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti.

Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, so tista, za katera se utemeljeno predvideva, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo v naslednjih 12 mesecih, ne pa z nadaljnjo uporabo.

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, se izmeri po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je manjša.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozniki stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu in materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (fifo).

Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja.

Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital predstavlja denarni vložek lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalne rezerve.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Med rezervo za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube iz naslova rezervacij za zaposlene za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Zasluzki zaposlenih

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu. V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki, razen za prihodke iz prodajnih pogodb).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrди samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrди le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dane menice.

Prihodki od prodaje

Družba v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model pripoznavanja prihodkov. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini do katere se pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Družba prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci ter ko se obvladovanje nad blagom oziroma storitvijo prenese na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero družba pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljeni storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugo uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od prodaje finančnih naložb.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid.

Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter izgube iz naslova oslabitve terjatev do kupcev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in ostala izplačila zaposlenim v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo druge finančne odhodke (stroški obresti).

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih.

Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2019 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %. V letu 2020 je po trenutno veljavni davčni zakonodaji veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa zajema vse spremembe v kapitalu v tekočem obdobju, ki so nastale iz vseh transakcij in dogodkov, razen tistih, ki so posledica transakcij z lastnikom.

Izkaz denarnih tokov

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z MSRP.

Poročanje po odsekih

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščanima in voljnima strankama v preišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravnih določanj poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti.
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Obvladovanje finančnih tveganj

Finančna tveganja, ki jim je izpostavljena družba so kreditno tveganje, likvidnostno tveganje ter obrestno in valutno tveganje.

Vse vrste tveganj so podrobneje opredeljene v poslovnem delu letnega poročila (poglavje Upravljanje tveganj in priložnosti), pri pojasnilih k računovodskih izkazom pa so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje Finančni instrumenti in tveganja).

2.6 Razkritja k računovodskim izkazom

Razkritja k izkazu finančnega položaja

Neopredmetena sredstva (1)

Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi so izkazana naslednja sredstva:

- služnostne pravice,
- programska računalniška oprema in
- licence.

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Druge dolgoročne premoženjske pravice	668.274	339.266
Skupaj	668.274	339.266

Povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2020 v višini 225.832 EUR se nanaša na povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic:

- licence za nadgradnjo sistema vodenja HE Vuhred v višini 2.032 EUR,
- nadgradnja SNS sistema CV III. v višini 11.397 EUR,
- programska oprema v višini 99.477 EUR,
- razne licence v višini 112.926 EUR.

Zmanjšanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2020 se nanaša na izločitev dotrajane in neuporabne programske opreme, licenc in služnostne pravice v višini 63.172 EUR.

Prenosi/preknjižbe v letu 2020 v višini 375.878 EUR se nanašajo na prenos programske opreme in licenc med neopredmetenimi sredstvi in opremo.

Gibanje v letu 2020

Postavka v EUR	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	3.263.749	3.263.749
Pridobitve	225.832	225.832
Odtujitve - odpisi, prodaje	(676)	(676)
Prenosi - preknjižbe	375.878	375.878
Odpisi	(62.496)	(62.496)
Nabavna vrednost 31.12.2020	3.802.287	3.802.287
Odpisana vrednost 1.1.2020	2.924.483	2.924.483
Odtujitve - odpisi, prodaje	(676)	(676)
Amortizacija	272.390	272.390
Odpisi	(62.184)	(62.184)
Odpisana vrednost 31.12.2020	3.134.013	3.134.013
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	339.266	339.266
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	668.274	668.274

Gibanje v letu 2019

Postavka v EUR	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	3.435.817	3.435.817
Pridobitve	224.379	224.379
Prenosi - preknjižbe	(21.520)	(21.520)
Odpisi	(374.927)	(374.927)
Nabavna vrednost 31.12.2019	3.263.749	3.263.749
Odpisana vrednost 1.1.2019	3.194.066	3.194.066
Amortizacija	104.916	104.916
Odpisi	(374.499)	(374.499)
Odpisana vrednost 31.12.2019	2.924.483	2.924.483
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	241.751	241.751
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	339.266	339.266

Družba v svojih knjigovodskih evidencah nima:

- neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo,
- neopredmetenih sredstev, danih kot poroštvo za obveznosti,
- pogodbenih obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev.

Na dan 31. 12. 2020 ima družba za 1.708 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Nepremičnine, naprave in oprema (2)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Zemljišča	12.699.200	13.138.135
Zgradbe	187.542.629	190.761.455
Proizvajalna oprema	117.258.874	123.011.096
Druga oprema	238.512	239.003
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	25.981.417	19.437.036
Skupaj	343.720.632	346.586.725

V letu 2020 so se povečale nepremičnine, naprave in oprema v višini 15.032.209 EUR.

Zemljišča

Zmanjšanje vrednosti zemljišč v letu 2020 se nanaša na prodajo zemljišč in prenos zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 438.935 EUR.

Zgradbe in objekti

Družba razpolaga s sledečimi vrstami zgradb in objektov:

- zaježitve,
- kanali, nasipi in obrežna zavarovanja,
- proizvodni objekti HE,
- kablovodi,
- ostali gradbeni objekti,
- poslovne zgradbe,
- stanovanjski objekti,
- rekreacijski objekti,
- ostali gradbeni objekti.

Povečanje vrednosti zgradb in objektov, kot del povečanja nepremičnin v pridobivanju v letu 2020 v višini 6.693.023 EUR se nanaša na:

- ohranitev energetskega potenciala in ekološka sanacija akumulacij DEM, Ptujsko jezero v višini 1.481.323 EUR,

- sanacija mostu Prepolje-Starše, Formin-Placerovci, Trniče-Starše v višini 875.132 EUR,
- sanacija odvodnega kanala HE Formin v višini 77.937 EUR,
- izgradnja MHE Lovrenc v višini 2.034 EUR,
- izvedba cestišča od skladišča do stikališča HE Formin v višini 16.781 EUR,
- rekonstrukcija žerjavne proge HE Vuhred v višini 490.306 EUR,
- sanacija upravne zgradbe in skladiščnih prostorov v višini 246.224 EUR,
- razširitev zajeznega praga v podslapju jez Markovci v višini 38.464 EUR,
- sanacija poškodb na odvodnem kanalu HE Zlatoličje v višini 5.167 EUR,
- sanacija obloge Ptujskega jezera v višini 117.133 EUR,
- izgradnja vetrnih elektrarn v višini 257.243 EUR,
- servisna pot ob Dravi – desni/levi breg v višini 23.579 EUR,
- nova betonska površina na vtoku HE Formin v višini 58.055 EUR,
- obnova stopnišča in stavbnega pohištva v delavnici in garaži HE Vuhred v višini 45.046 EUR,
- obrežno zavarovanje HE Vuhred, HE Zlatoličje, HE Mariborski otok v višini 151.770 EUR,
- obnova montažne dvorane HE Mariborski otok v višini 95.460 EUR,
- nadstrešek HE Zlatoličje v višini 36.152 EUR,
- izvedba platoja HE Fala, HE Ožbalt, HE Vuzenica v višini 116.455 EUR,
- prenova mehanične delavnice in pomožnih prostorov HE Fala v višini 63.583 EUR,
- dostopna pot do vodnjakov HE Fala v višini 20.093 EUR,
- sanacija prelivnega zidu in ceste na dovodnem kanalu HE Zlatoličje v višini 295.404 EUR,
- izvedba geotermalnih elektrarn v višini 32.983 EUR,
- izgradnja ribje steze jez Melje, HE Fala, jez Markovci v višini 187.751 EUR,
- izgradnja HE na Muri v višini 57.524 EUR,
- izgradnja dodatne etaže nad mehanično delavnico HE Zlatoličje v višini 35.679 EUR,
- nadvišanje gabionov podslapja HE Vuzenica v višini 59.992 EUR,
- izvedba deponije plavja HE Zlatoličje, HE Dravograd v višini 81.516 EUR,
- ureditev dostopa do servisne ceste ob kanalu HE Zlatoličje v višini 70.146 EUR,
- obnova jez Markovci v višini 156.367 EUR,
- energetska sanacija OCV I., HE Zlatoličje v višini 809.698 EUR,
- sonaravna ureditev brežin Bresternica HE Mariborski otok v višini 72.520 EUR,
- sanacija opornega zidu v podslapju HE Dravograd v višini 52.214 EUR,
- izgradnja male čistilne naprave HE Dravograd v višini 59.222 EUR,
- črpalna hidroelektrarna Kozjak v višini 14.288 EUR,
- rekonstrukcija cestnega priključka HE Mariborski otok v višini 37.686 EUR,
- betonski zadrževalnik na Trbonjski reki v višini 286.435 EUR,
- dozidava skladišča k SN stikališču HE Mariborski otok v višini 79.603 EUR,
- izdelava in vgradnja premične strehe in prenova vratarnice HE Ožbalt v višini 22.626 EUR,
- izvedba stopnic na PP jez Melje v višini 13.571 EUR,
- izvedba dostopne poti MHE Rogoznica v višini 13.649 EUR,
- ostalo v višini 36.212 EUR.

Zmanjšanje vrednosti zgradb in objektov v višini 411.184 EUR se nanaša na:

- prodaja stikališča HE Dravograd v višini 109.184 EUR,
- prodaja bungalova Kaštivnik v višini 11.132 EUR,
- delni odpis poslovne zgradbe OCV I. v višini 253.986 EUR,
- delni odpis deponije plavja v višini 35.631 EUR,
- delni odpis ograje v višini 1.251 EUR.

Naprave in oprema

Povečanje vrednosti naprav in opreme, kot del povečanja OS v pridobivanju v letu 2020 v višini 8.339.186 EUR se nanaša na:

- obnova pretočnega polja HE Dravograd v višini 903.710 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 459.361 EUR,
- rekonstrukcija žerjavnih prog HE Vuzenica v višini 51.972 EUR,

- remont PP1 HE Fala v višini 420.422 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin v višini 140.450 EUR,
- transportno TK in MAN omrežje DEM v višini 808.885 EUR,
- havarija zapornice HE Mariborski otok v višini 1.719.835 EUR,
- nadgradnja sistema vodenja HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 88.334 EUR,
- izraba sončne energije na območju DEM v višini 128.719 EUR,
- hranilniki električne energije v višini 91.761 EUR,
- odkup informacijske in telekomunikacijske opreme SENG v višini 68.656 EUR,
- remont obratovalne zapornice PP4 HE Ožbalt v višini 132.234 EUR,
- sistemi brezprekinitvenega napajanja AC in DC napetosti HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 351.753 EUR,
- prenova 110 kV stikališča HE Formin, HE Zlatoličje v višini 46.720 EUR,
- zamenjava generatorskih odklopnikov HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 267.104 EUR,
- obnova sistema za meritev gladin akumulacij HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 165.412 EUR,
- sanacija generatorja HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 411.792 EUR,
- dobava zaščitnih relejev za objekte DEM v višini 146.380 EUR,
- sistem varnostne razsvetljave HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Dravograd v višini 98.614 EUR,
- izgradnja sončnega parka HE Zlatoličje v višini 77.221 EUR,
- tehnično opazovanje odvodnega kanala HE Formin, nadgradnja monitoringa HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 13.220 EUR,
- nadgradnja, razširitev in poenotenje telefonskega omrežja skupine HSE, oprema za brezžično omrežje v višini 68.662 EUR,
- nadstrešek za vozila HE Zlatoličje v višini 15.806 EUR,
- sinhronizator agregata HE Fala v višini 12.798 EUR,
- zamenjava turbinskega vodilnega ležaja MHE Melje v višini 35.097 EUR,
- merilniki porabe toplotne energije v višini 20.855 EUR,
- digitalni turbinski regulator HE Dravograd v višini 35.112 EUR,
- prenova jezua Markovci v višini 222.121 EUR,
- strežniška oprema za virtualizacijo v višini 216.362 EUR,
- transformator vzbujalni/nadomestno napajanje HE Formin v višini 73.872 EUR,
- remont pomožne zapornice turbinskih iztokov HE Zlatoličje v višini 98.668 EUR,
- rekonstrukcija tesnilnih igel HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred v višini 27.000 EUR,
- sistem priprave tehnološke vode MHE Melje v višini 4.880 EUR,
- napajalno razvodna omara elektro delavnice, frekvenčni pretvorniki HE Zlatoličje v višini 14.006 EUR,
- orodja in naprave v višini 28.934 EUR,
- merilni instrumenti v višini 121.84 EUR,0
- oprema prostorov v višini 36.765 EUR,
- informacijska oprema v višini 340.358 EUR,
- investicije Covid-19 v višini 188.186 EUR (nabava računalniške in komunikacijske opreme ter pohištva za vzpostavitev rezervnega centra vodenja),
- vozila v višini 109.279 EUR,
- ostalo v višini 28.119 EUR,
- turbinsko olje v višini 47.902 EUR.

Zmanjšanje nabavne vrednosti proizvajalne in druge opreme v višini 3.049.265 EUR se nanaša predvsem na:

- prodaja stikališča HE Dravograd v višini 2.359.437 EUR,
- prodaja računalniške opreme v višini 1.865 EUR,
- prodaja motornih vozil v višini 142.113 EUR,
- prodaja ostalo v višini 20.951 EUR,
- odpis opreme za zaščito pred požarom v višini 167.695 EUR,
- odpis opreme napajanja lastne porabe v višini 224.045 EUR,
- odpis računalniške in informacijske opreme v višini 67.183 EUR,
- odpis delovnih strojev v višini 25.140 EUR,

- odpis ostale opreme v višini 40.836 EUR.

Sprememba skupine v letu 2020 v višini 31.108 EUR se nanaša na donacijo računalniške opreme.

Osnovna sredstva, ki se pridobivajo

V okviru opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji ali izdelavi, družba v poslovnem letu 2020 izkazuje končno stanje nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju:

- nepremičnine v gradnji ali izdelavi v višini 17.789.034 EUR,
- naprave in oprema v pridobivanju v višini 8.192.383 EUR.

Knjigovodske vrednosti nepremičnin v gradnji ali izdelavi v višini 17.789.034 EUR se nanašajo na:

- izgradnja ribje steze HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Fala, jez Melje v višini 290.384 EUR,
- betonski zadrževalnik na Trbonjski reki HE Vuzenica v višini 342.153 EUR,
- mala čistilna naprava HE Vuzenica, HE Vuhred v višini 9.884 EUR,
- rekonstrukcija žerjavne proge HE Vuhred v višini 714.729 EUR,
- čiščenje fekalnih vod HE Fala v višini 1.950 EUR,
- povečanje izkoristljivega energetskega padca HE Mariborski otok v višini 26.520 EUR,
- ohranjanje energetskega potenciala akumulacije HE Mariborski otok, HE Formin v višini 664.942 EUR,
- ureditev brežin HE Mariborski otok v višini 62.711 EUR,
- rekonstrukcija cestnega priključka iz smeri HE Mariborski otok v višini 37.686 EUR,
- sanacija mostu HE Zlatoličje, jez Markovci, HE Formin v višini 836.294 EUR,
- sanacija prelivnega zidu in ceste na dovodnem kanalu HE Zlatoličje, MHE Ceršak v višini 249.366 EUR,
- energetska sanacija upravne zgradbe HE Zlatoličje v višini 156.848 EUR,
- izgradnja dodatne etaže nad mehanično delavnico HE Zlatoličje v višini 35.679 EUR,
- servisna cesta med Meljem in Metavo HE Zlatoličje v višini 70.146 EUR,
- zapiranje nadstreška ob strojni delavnici HE Zlatoličje v višini 30.627 EUR,
- PVO Ptujsko jezero/jez Markovci HE Formin v višini 164.074 EUR,
- nova betonska površina na vtoku HE Formin v višini 164.462 EUR,
- sanacija dovodnega kanala/prenova HE Formin v višini 223.217 EUR,
- prenova jez Markovci v višini 151.688 EUR,
- črpalna hidroelektrarna Kozjak v višini 10.389.467 EUR,
- izgradnja HE na Muri - mejna Mura v višini 1.609.918 EUR,
- izgradnja HE na območju mejni odsek Ceršak v višini 350.098 EUR,
- dograditev sistema zasilne razsvetljave na objektih DEM v višini 16.254 EUR,
- energetska sanacija OCV I., obnova pomožnega objekta v višini 24.608 EUR,
- izdelava hidravličnega modela verige HE DEM v višini 372.284 EUR,
- izgradnja geotermalnih elektrarn v višini 32.983 EUR,
- sanacija arhivskih prostorov v višini 7.306 EUR,
- nadkritje sekundarnega dostopa v OCV v višini 6.112 EUR,
- center za predelavo sedimentov/ARRS v višini 26.885 EUR,
- vetrna elektrarna Rogatec, Paški Kozjak, Ojstrica v višini 676.996 EUR,
- izgradnja MHE Pesnica, MHE Lovrenc, MHE Ravne na Koroškem v višini 42.763 EUR.

Knjigovodske vrednosti naprav in opreme v pridobivanju v višini 8.192.383 EUR se nanašajo na:

- rekonstrukcija žerjavnih prog HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Zlatoličje v višini 211.942 EUR,
- obnova pretočnega polja HE Dravograd v višini 1.321.536 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 813.575 EUR,
- obnova sistema za meritev gladin akumulacij HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Ožbalt, HE Fala, HE Vuhred, HE Mariborski otok v višini 289.862 EUR,
- digitalni turbinski regulator HE Dravograd v višini 47.828 EUR,
- zamenjava hladilnih sistemov HE Mariborski otok, HE Vuzenica v višini 57.690 EUR,
- zamenjava generatorskih odklopnikov HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 256.348 EUR,
- sistem varnostne razsvetljave HE Vuzenica, HE Vuhred v višini 103.957 EUR,
- nadgradnja monitoringa agregata HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 4.939 EUR,
- zamenjava generatorskih zaščitnih relejev HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 14.210 EUR,

- sanacija generatorja G2 HE Vuhred, HE Ožbalt v višini 3.540 EUR,
- rekonstrukcija tesnilnih igel HE Vuhred, HE Vuzenica, HE Dravograd v višini 27.000 EUR,
- remont obratovalne zapornice HE Ožbalt, jez Melje, HE Formin v višini 157.300 EUR,
- remont PP 1 HE Fala v višini 433.497 EUR,
- sinhronizator agregata HE Fala v višini 13.610 EUR,
- ostalo v višini 4.000 EUR,
- havarija zapornice HE Mariborski otok v višini 1.970.148 EUR,
- prenova 110 kV stikališča HE Zlatoličje, HE Formin v višini 61.860 EUR,
- remont pomožne zapornice turbinskih iztokov HE Zlatoličje v višini 98.668 EUR,
- izgradnja sončnega parka Zlatoličje 5 HE Zlatoličje v višini 77.221 EUR,
- napajalno/razvodna omara elektro delavnice HE Zlatoličje v višini 6.653 EUR,
- MHE Melje - sistem priprave tehnološke vode v višini 11.659 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin v višini 506.940 EUR,
- vzbujalni transformator/nadomestno napajanje HE Formin v višini 73.872 EUR,
- prenova jez Markovci v višini 262.229 EUR,
- transportno TK in MAN omrežje DEM v višini 868.368 EUR,
- izraba sončne energije na območjih DEM v višini 155.403 EUR,
- hranilniki električne energije v višini 171.176 EUR,
- nabava zaščitnih relejev za objekte DEM v višini 167.352 EUR.

Ostali prenos nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju v letu 2020 v višini 375.878 EUR se nanašajo na prenos med neopredmetenimi sredstvi in NNO.

V okviru odpisov investicij v teku v višini 708.140 EUR se je izvedel odpis investicij v teku, za katere se je v družbi sprejela odločitev, da določena pretekla sredstva niso več potrebna za nadaljnjo fazo izvedbe projekta in potrebnih dokumentacij.

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabilve v povezavi z neopredmetenimi sredstvi ter nepremičninami, napravami in opremo. V letu 2020 presoje niso pokazale znakov oslabilve, zato družba v letu 2020 slabitev neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme ni opravljala.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. 12. 2020 ima družba za 6.588.422 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Gibanje v letu 2020

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	13.138.135	405.965.478	362.607.391	14.469.304	19.437.036	815.617.344
Pridobitve	0	0	0	0	15.032.209	15.032.209
Odtujitve	(30.542)	(120.316)	(2.503.504)	(20.863)	0	(2.675.225)
Prenosi iz investicij	0	4.624.766	2.767.910	11.512	(7.404.188)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(375.878)	(375.878)
Sprememba skupine	0	0	(31.108)	0	378	(30.730)
Odpisi	(408.393)	(290.868)	(502.034)	(22.864)	(708.140)	(1.932.299)
Nabavna vrednost 31.12.2020	12.699.200	410.179.060	362.338.655	14.437.089	25.981.417	825.635.421
Odpisana vrednost 1.1.2020	0	215.204.023	239.596.295	14.230.301	0	469.030.619
Odtujitve	0	(71.214)	(1.496.040)	(20.863)	0	(1.588.117)
Sprememba skupine	0	(24)	(30.735)	0	0	(30.759)
Amortizacija	0	7.623.650	7.494.013	12.003	0	15.129.666
Odpisi	0	(120.004)	(483.752)	(22.864)	0	(626.620)
Odpisana vrednost 31.12.2020	0	222.636.431	245.079.781	14.198.577	0	481.914.789
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	13.138.135	190.761.455	123.011.096	239.003	19.437.036	346.586.725
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	12.699.200	187.542.629	117.258.874	238.512	25.981.417	343.720.632

Gibanje v letu 2019

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	13.145.056	398.757.138	359.184.576	14.472.750	27.437.235	812.996.755
Pridobitve	0	0	0	0	9.813.850	9.813.850
Odtujitve	(6.921)	0	(88.967)	(12.449)	0	(108.337)
Prenosi iz investicij	0	7.274.723	4.564.955	23.457	(11.863.135)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	21.520	21.520
Odpisi	0	(66.383)	(1.053.173)	(14.454)	(5.972.434)	(7.106.444)
Nabavna vrednost 31.12.2019	13.138.135	405.965.478	362.607.391	14.469.304	19.437.036	815.617.344
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	207.826.394	233.232.360	14.244.605	0	455.303.359
Odtujitve	0	0	(85.121)	(11.543)	0	(96.664)
Amortizacija	0	7.431.369	7.414.198	11.694	0	14.857.261
Odpisi	0	(53.740)	(965.142)	(14.455)		(1.033.337)
Odpisana vrednost 31.12.2019	0	215.204.023	239.596.295	14.230.301	0	469.030.619
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	13.145.056	190.930.744	125.952.216	228.145	27.437.235	357.693.396
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	13.138.135	190.761.455	123.011.096	239.003	19.437.036	346.586.725

Najemi (3)

Na dan 31. 12. 2020 družba med sredstvi izkazuje pravico do uporabe za najem prostora varne celice in prostora UPS v skupni višini 47.044 EUR, na strani obveznosti pa dolgoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 32.632 EUR in kratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 15.670 EUR.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema.

Strošek amortizacije (kot amortizacijska doba je upoštevana doba trajanja najema) iz naslova pravice do uporabe sredstva znaša 480.853 EUR, finančni odhodki za obresti iz naslova izračuna obveznosti iz najema pa 8.420 EUR.

Skladno s 5. točko MSRP 16 je družba uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za poslovni prostor v občini Selnica ob Dravi v kratkoročnem najemu (1.502,28 EUR – pogodba je potekla 31. 12. 2019) ter za najem poslovnega prostora v TEŠ, saj je sredstvo, ki je predmet najema majhne vrednosti (6.591,60 EUR).

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2020

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	78.407	930.343	1.008.750
Nabavna vrednost 31.12.2020	78.407	930.343	1.008.750
Odpisana vrednost 1.1.2020	15.681	465.172	480.853
Amortizacija	15.681	465.171	480.853
Odpisana vrednost 31.12.2020	31.363	930.343	961.706
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	62.726	465.171	527.897
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	47.044	0	47.044

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2019

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	78.407	930.343	1.008.750
Nabavna vrednost 31.12.2019	78.407	930.343	1.008.750
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	0	0
Amortizacija	15.681	465.172	480.853
Odpisana vrednost 31.12.2019	15.681	465.172	480.853
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	78.407	930.343	1.008.750
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	62.726	465.171	527.897

Gibanje finančnih obveznosti iz najemov

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2020	48.302	486.676	534.978
Prenosi	(15.670)	15.670	0
Odplačila	0	(486.676)	(486.676)
Stanje na dan 31.12.2020	32.632	15.670	48.302
Stanje na dan 1.1.2019	0	0	0
Pridobitve	1.008.750	0	1.008.750
Prenosi	(486.676)	486.676	0
Odplačila	(473.772)	0	(473.772)
Stanje na dan 31.12.2019	48.302	486.676	534.978

Naložbene nepremičnine (4)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Zgradbe	1.514.832	1.542.546
Skupaj	1.514.832	1.542.546

Naložbene nepremičnine v skupni višini 1.514.832 EUR predstavljajo nepremičnine, dane v najem. Razporeditev dela upravne stavbe med naložbene nepremičnine je bila izvedena skladno z določili MRS, ki za nepremičnine v najemu opredeljuje izkazovanje v okviru postavke naložbenih nepremičnin. Relativno pomemben del nepremičnine je namreč dan v najem povezanima družbama HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o. (57,53 % od celote), celotna nepremičnina pa je bila do leta 2018 v celoti izkazana v okviru postavke nepremičnin, naprav in opreme. Poslovna zgradba, ki jo imenujemo OCV III, se namreč uporablja tako za oddajanje v najem, kot za opravljanje lastne temeljne dejavnosti.

Gibanje v letu 2020

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2020	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2020	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2020	202.804	202.804
Amortizacija	27.714	27.714
Odpisana vrednost 31.12.2020	230.518	230.518
Knjigovodska vrednost 1.1.2020	1.542.546	1.542.546
Knjigovodska vrednost 31.12.2020	1.514.832	1.514.832

Gibanje v letu 2019

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2019	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2019	175.089	175.089
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2019	202.804	202.804
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	1.570.261	1.570.261
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	1.542.546	1.542.546

Pri naložbenih nepremičninah ni novih nabav in izločitev. Opravljene so bile interne presoje, ki niso pokazale znakov slabitve.

Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe (5)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
MHE Lobnica d. o. o.	407.241	407.241
Pomurski razvojni inštitut	0	1.000
HSE Invest d. o. o.	80.000	80.000
RGP d. o. o.	7.628.436	7.628.436
Skupaj	8.115.677	8.116.677

Podatki o odvisnih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
MHE Lobnica d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	65,0%	65,0%
HSE Invest d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25,0%	25,0%
RGP d. o. o.	Rudarska cesta 6, 3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	86,9%	86,9%

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2020

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
MHE Lobnica d. o. o.	619.531	2.857	27.104	1.749	616.674
HSE Invest d. o. o.	2.158.678	1.566.608	4.724.645	227.983	592.070
RGP d. o. o.	12.525.901	8.686.958	27.570.715	925.400	3.838.943
Skupaj	15.304.110	10.256.423	32.322.464	1.155.132	5.047.687

Naložbe v odvisne družbe v skupni višini 8.115.677 EUR predstavljajo:

- 86,9 % delež v družbi RGP d. o. o. v višini 7.628.436 EUR; na osnovi v letu 2019 prejetega obvestila o nameravani prodaji poslovnih deležev v družbi RGP d. o. o. s strani Premogovnika Velenje smo se odločili uveljaviti predkupno pravico do nakupa 56,9 % poslovnega deleža in tako s skupnim deležem v višini 86,9 % postali večinski lastnik družbe RGP d. o. o.,
- 65 % delež v družbi MHE Lobnica d. o. o. v višini 407.241 EUR,
- 25 % delež v družbi HSE Invest d. o. o. v višini 80.000 EUR.

V mesecu septembru 2020 se je zaključil postopek likvidacije Pomurskega razvojnega inštituta Murska Sobota, zato v njem na dan 31. 12. 2020 nimamo več poslovnega deleža.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

Postavka v EUR	2020	2019
Nabavna vrednost 1.1.	8.116.677	488.241
Pridobitve	0	6.900.000
Odtujitve	(1.000)	0
Prenosi - preknjižbe	0	728.436
Nabavna vrednost 31.12.	8.115.677	8.116.677
Odpisana vrednost 1.1.	0	0
Odpisana vrednost 31.12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1.1.	8.116.677	488.241
Knjigovodska vrednost 31.12.	8.115.677	8.116.677

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabilve v povezavi z naložbami v odvisne družbe. V letu 2020 presoje niso pokazale znakov oslabilve, zato družba v letu 2020 slabitev naložb v odvisne družbe ni opravljala.

Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila (6)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	81.027.886	81.027.886
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	81.033.077	81.033.077

Naložbe v pridružene družbe

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	81.027.886	81.027.886
Skupaj	81.027.886	81.027.886

Med naložbami v pridružene družbe družba izkazuje 30,8 % delež v družbi Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. v višini 81.027.886 EUR.

Podatki o pridruženih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	30,8%	30,8%

Pomembnejši zneski iz izkazov pridruženih družb za leto 2020

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	337.300.533	50.565.538	20.253.061	2.315.333	286.734.995
Skupaj	337.300.533	50.565.538	20.253.061	2.315.333	286.734.995

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe

Postavka v EUR	2020	2019
Nabavna vrednost 1.1.	81.027.886	81.756.322
Prenosi - preknjižbe	0	(728.436)
Nabavna vrednost 31.12.	81.027.886	81.027.886
Odpisana vrednost 1.1.	0	0
Odpisana vrednost 31.12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1.1.	81.027.886	81.756.322
Knjigovodska vrednost 31.12.	81.027.886	81.027.886

V letu 2020 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe. Presoje pri naložbi v pridruženo družbo niso pokazale znakov oslavitve, zato družba v letu 2020 slabitev naložbe v pridruženo družbo ni opravljala.

Druge dolgoročne finančne naložbe

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Druge dolgoročne finančne naložbe v višini 5.191 EUR so vložena sredstva v počitniški dom Krvavec (menjava strešne kritine).

Družba ima dolgoročne finančne naložbe v počitniški dom Portorož, Krvavec in Rab po nabavni vrednosti 154.890 EUR, ki pa so v preteklosti bile oslabiljene v višini 149.699 EUR.

Gibanje drugih dolgoročnih finančnih naložb

Postavka v EUR	2020	2019
Stanje 1.1.	5.191	5.191
Stanje 31.12.	5.191	5.191

Druga dolgoročna sredstva (7)

Med drugimi dolgoročnimi sredstvi je izkazan rezervni sklad SZ Smreka v višini 359 EUR, rezervni sklad podjetja Staninvest v višini 195 EUR ter drugi dolgoročno odloženi stroški v višini 173.135 EUR, ki jih predstavljajo dolgoročne časovne razmejitve nabavljenega, a še neporabljenega turbinskega olja.

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Stanovanjska zadruga Smreka	359	199
Staninvest	195	195
Drugi dolgoročno odloženi stroški	173.135	191.989
Skupaj	173.689	192.383

Odložene terjatve za davek (8)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Rezervacije	177.693	171.386
Oslabitve	56.810	55.903
Skupaj	234.503	227.289

Med odloženimi terjatvami za davek družba izkazuje odložene terjatve za odbitne davčne razlike iz naslova začasno davčno nepriznanih stroškov oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade v višini 22.923 EUR in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 154.770 EUR, odložene terjatve za slabitev finančnih naložb v višini 28.443 EUR in odložene terjatve za slabitev terjatev do kupcev v višini 28.367 EUR.

Gibanje odloženih terjatev za davek

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2020	171.386	55.903	227.289
V breme/dobro poslovnega izida	6.307	907	7.214
Stanje na dan 31.12.2020	177.693	56.810	234.503
Stanje na dan 1.1.2019	234.144	55.903	290.047
V breme/dobro poslovnega izida	(62.758)	0	(62.758)
Stanje na dan 31.12.2019	171.386	55.903	227.289

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2020 znaša 7.214 EUR in je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji (9)

Sredstva namenjena za prodajo znašajo konec leta 2020 485 EUR.

Gibanje sredstev razpoložljivih za prodajo

Postavka v EUR	2020	2019
Stanje 1.1.	485	341.178
Prodaja	0	(49.485)
Prenos na zalogo	0	(291.208)
Stanje 31.12.	485	485

Zaloge (10)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Material	76.226	0
Proizvodi in trgovsko blago	187.803	185.704
Skupaj	264.029	185.704

Zaloge predstavljajo zaloge materiala (rezervni deli) v višini 76.226 EUR ter zaloge proizvodov in trgovskega blaga v višini 187.803 EUR.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti.

Gibanje zalog

Postavka v EUR	2020	2019
Stanje 1.1.	185.704	17.071
Povečanje	78.325	291.208
Prodaja	0	(58)
Drugo - slabitev	0	(122.517)
Stanje 31.12.	264.029	185.704

Kratkoročne finančne terjatve in posojila (11)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	2.377	0
Skupaj	2.377	0

Družba je v letu 2020 z obvladujočo družbo sklenila pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 5 mio EUR in nato še aneks k pogodbi s katerim se je spremenila pogodbeni obrestna mera in maksimalna višina posojila (10 mio EUR). Posojilo je bilo 30. 12. 2020 v celoti poplačano, zato družba konec leta 2020 izkazuje kratkoročne finančne terjatve in posojila za obresti v višini 2.377 EUR.

Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev in posojil

Postavka v EUR	2020	2019
Stanje 1.1.	0	0
Pridobitve	10.017.016	10.064.658
Odplačila	(10.014.639)	(10.064.658)
Stanje 31.12.	2.377	0

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (12)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.516.251	11.032.627
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.099.959	60.817
Skupaj	11.616.210	11.093.444

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo v glavnini terjatve do družbe HSE d. o. o. za prodano električno energijo, terjatve za najem poslovnih prostorov za družbi HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o., storitve izvajanja določenih poslovnih funkcij za družbi HSE Invest d. o. o. in MHE Lobnica d. o. o. ter terjatve za zagotavljanje storitev na področju sistemskih informacijsko komunikacijskih storitev za družbe v skupini.

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	10.186.090	10.693.000
MHE Lobnica d. o. o.	415	415
HSE Invest d. o. o.	48.053	96.126
HSE EDT d. o. o.	0	1.708
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	58.959	47.805
Premogovnik Velenje d. o. o.	193.573	193.573
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	29.068	0
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	93	0
Skupaj	10.516.251	11.032.627

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev predstavljajo terjatve do domačih kupcev v višini 1.099.059 EUR ter kupcev v tujini v višini 900 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2020 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do kupcev 11.615.440 EUR nezapadlih terjatev ter 770 EUR zapadlih terjatev do 3 mesece.

Družba na dan 31. 12. 2020 nima zastavljenih terjatev do kupcev. Terjatve do kupca HSE d. o. o. so zavarovane z menicami, vse ostale terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2020 so nezavarovane.

Družba je skladno z interno politiko oblikovanja in slabitve poslovnih terjatev opravila presojo in v letu 2020 oblikovala za 4.773 EUR popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev, ki se nanašajo na terjatev zoper dolžnika Altnova, tehnološke storitve, d. o. o, ki je nastala zaradi neplačanih računov za najem kolokacije. Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev je podrobneje predstavljeno pri razkritju kreditnega tveganja.

Druga kratkoročna sredstva (13)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročno dani predujmi	335	350
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	830.442	1.769.008
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	144.409	175.927
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	195.421	173.715
Skupaj	1.170.607	2.119.000

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do državnih in drugih inštitucij so izkazane terjatve za vstopni DDV, terjatve za koncesijske dajatve ter ostale terjatve v skupni višini 830.442 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami izkazuje tudi kratkoročno dane predujme v višini 335 EUR ter terjatve do drugih v višini 144.409 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih sredstev izkazuje družba tudi vnaprej plačane obveznosti iz naslova zavarovalnih premij ter vnaprej plačane članarine in druge obveznosti v skupni višini 195.421 EUR.

Družba konec leta 2020 nima terjatev do posloводства.

Denar in denarni ustrezniki (14)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	20	20
Denarna sredstva v banki	132.092	197.803
Depoziti na odpoklic	16.710.000	500.000
Skupaj	16.842.112	697.823

Denar in denarne ustreznike predstavljajo:

- 20 EUR blagajniški maksimum pri poslovanju Muzeja Fala,

- denarna sredstva na računu pri NKBM v višini 46.022 EUR,
- denarna sredstva na računu pri NLB v višini 86.070 EUR,
- depoziti na odpoklic v višini 16.710.000 EUR.

Kapital (15)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Vpoklicani kapital	395.011.180	395.011.180
Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
Rezerva za pošteno vrednost	(816.341)	(425.218)
Zadržani poslovni izid	16.159.760	6.128.235
Skupaj	449.855.717	440.215.315

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost in zadržani poslovni izid.

Vrednost kapitala se je v primerjavi z letom 2019 povečala za 2,2 %.

Osnovni kapital družbe znaša 395.011.180 EUR in se v primerjavi z letom 2019 ni spremenil.

Rezerve iz dobička, ki jih predstavljajo zakonske rezerve znašajo 39.501.118 EUR.

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti -816.341 EUR konec leta 2020 izkazuje aktuarsko izgubo pri rezervacijah za odpravnine ob upokojitvi. Aktuarska izguba se je v letu 2020 povečala za 407.823 EUR ter zmanjšala za 16.700 EUR, kar ustreza sorazmernemu delu črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost

Postavka v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2020	(425.218)	(425.218)
Oblikovanje, povečanje	1.211	1.211
Zmanjšanje	(407.823)	(407.823)
Prenos na preneseni poslovni izid	15.489	15.489
Stanje na dan 31.12.2020	(816.341)	(816.341)
Stanje na dan 1.1.2019	(242.982)	(242.982)
Oblikovanje, povečanje	17.840	17.840
Zmanjšanje	(214.198)	(214.198)
Prenos na preneseni poslovni izid	14.122	14.122
Stanje na dan 31.12.2019	(425.218)	(425.218)

Zadržani poslovni izid v skupni višini 16.159.760 EUR sestavljata čisti poslovni izid poslovnega leta v višini 10.047.014 EUR in preneseni čisti poslovni izid v višini 6.112.746 EUR.

Pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala so razvidni tudi iz Izkaza sprememb lastniškega kapitala.

Bilančni dobiček

Družba je na dan 31. 12. 2020 ugotovila bilančni dobiček v višini 16.159.760 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.047.014	5.126.119
Preneseni dobiček/ prenesena izguba	(15.489)	(14.122)
Preneseni dobiček/ prenesena izguba iz prejšnjih let	6.128.235	1.016.238
Bilančni dobiček	16.159.760	6.128.235

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade (16)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.484.140	2.039.694
Rezervacije za jubilejne nagrade	241.299	212.743
Skupaj	2.725.439	2.252.437

Konec leta 2020 družba med rezervacijami izkazuje:

- rezervacije za jubilejne nagrade v višini 241.299 EUR in
- rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 2.484.140 EUR.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. 12. 2020.

Merjenje sedanjih vrednosti obvez za dolgoročne zasluzke zaposlenih (izračunavanje rezervacij) je izvedeno skladno z MRS 19 in sicer se uporablja aktuarska metoda - metoda predvidene pomembnosti enot (metoda obračunavanja zasluzkov sorazmerno z opravljenim delom ali kot metoda zasluzkov na leta službovanja v družbi), ki omogoča izdelavo zanesljive ocene končnih stroškov zasluzkov, ki so jih zaposleni dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih.

V izračunu so se upoštevale aktuarske predpostavke, predstavljene v nadaljevanju.

Demografske predpostavke:

- **Tablice smrtnosti:**
Tablice smrtnosti prebivalstva Slovenije iz leta 2007, ločene za moške in ženske, znižane za 10 % (aktivna populacija).
Skupno za zaposlene na dan 31. 12. 2020 to pomeni 0,5 % smrtnost za naslednje poslovno leto (glede na število zaposlenih).
Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2020 znaša 46,9 let.
- **Fluktuacija zaposlenih:**
Fluktuacija zaposlenih zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani delojemalca:
Linearno padajoča od 2,0 % pri 18 letih do 0,0 % pri 58 letih, nato konstantna 0,0 %. Skupno na zaposlenih na dan 31. 12. 2020 to pomeni letno fluktuacijo 0,6 % za naslednje poslovno leto.
Fluktuacija zaposlenih zaradi večjega obsega odpovedi delovnega razmerja s strani delodajalca ni upoštevana.
- **Upokojevanje:**
Predvideni datum upokojitve za posameznega zaposlenega je izračunan na podlagi podatkov o spolu, datumu rojstva in doseženi skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2020 v skladu s 27. členom ZPIZ-2 (upoštevajo se pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine) in s 3. alinejo 1. odstavka 28. člena (delo pred 18-tim letom). Hkrati se upošteva, da se ženske ne bodo upokojile pred 56. in moški pred 58. letom starosti ne glede na skupno delovno dobo.
Zgodnejše upokojevanje glede na predvideni datum upokojitve ni upoštevano.
Kljub temu, da je predvideno polnjenje rezervacij do datuma previdene upokojitve, določene na zgoraj določeni način, se upošteva, da se bo 30 % zaposlenih odločilo za upokojitev v mesecu, ko dosežejo pravico do starostne ali poklicne pokojnine po ZPIZ-1.
V primeru, da zaposlenemu pripada jubilejna nagrada v roku šestih mesecev po predvidenem datumu upokojitve ali višja odpravnina ob upokojitvi po KP, se oblikujejo rezervacije tudi za to jubilejno nagrado oziroma višjo odpravnino ob upokojitvi.

Finančne predpostavke:

Vse finančne predpostavke so določene nominalno.

- **Stopnje povečanja povprečnih plač in zneskov iz Uredbe v RS:**
Za leti 2021 in 2022 so upoštewane stopnje povečanja povprečnih plač v RS iz Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2020 (UMAR).

Od leta 2023 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za 2,0 % inflacijo in za realno rast v višini 1,0 %. Predpostavlja se, da se zneski iz Uredbe ne bodo povišali do 2022, kasneje se predvideva rast teh zneskov skladno z inflacijo.

▪ **Stopnje povečanja plač v družbi:**

Predpostavljeno je povečanje plač zaposlenih v družbi v višini 85 % letne inflacije.

Predpostavljeno je povečanje povprečnih plač v elektrogospodarstvu in v družbi v višini 85 % inflacije.

Upošteva se rast plač zaradi napredovanja v višini 0,2 % letno od plače.

Upošteva se dodatek na skupno delovno dobo v višini 0,5 % od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto skupne delovne dobe za zaposlene po kolektivni pogodbi. Delavkam z več kot 25 let delovne dobe se dodatek za delovno dobo poveča za 0,25 % plače.

▪ **Diskontne stopnje:**

Diskontna stopnja za izračun na dan 31. 12. 2020 je določena v višini 0,1 %, ki odraža donosnost visoko kakovostnih (rating AA) podjetniških obveznic na dan 30. 12. 2020, nominiranih v EUR, ob upoštevanju povprečnega uteženega trajanja obvez družbe (glede na izračunani znesek obvez pred diskontiranjem) od bilančnega datuma do izplačila po posamezni vrsti zaslužka (10,6 let).

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2020	2.039.694	212.743	2.252.437
Oblikovanje - povečanje	538.212	45.575	583.787
Zmanjšanje - črpanje	(92.555)	(17.019)	(109.574)
Zmanjšanje - odprava	(1.211)	0	(1.211)
Stanje na dan 31.12.2020	2.484.140	241.299	2.725.439
Stanje na dan 1.1.2019	1.972.518	744.170	2.716.688
Oblikovanje - povečanje	344.388	40.500	384.888
Zmanjšanje - črpanje	(123.237)	(34.127)	(157.364)
Zmanjšanje - odprava	(153.975)	(537.800)	(691.775)
Stanje na dan 31.12.2019	2.039.694	212.743	2.252.437

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2019	2.039.694	212.743	2.252.437
Stroški obresti	7.854	789	8.643
Stroški sprotnega službovanja	121.405	20.625	142.030
Stroški preteklega službovanja	1.130	172	1.301
Aktuarski dobički (-) in izgube (+) – spr. akt. predpostavk	390.279	21.970	412.249
Aktuarski dobički – odprava	(1.211)	0	(1.211)
Aktuarske izgube – oblikovanje in poraba	17.544	2.019	19.564
Izplačila zaslužkov v letu 2020	(92.555)	(17.019)	(109.574)
Dobički in izgube ob poravnavi	0	0	0
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2020	2.484.140	241.299	2.725.439

Postavka v EUR	2020			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	136.196	(124.426)	(124.710)	132.730
Rezervacije za jubilejne nagrade	13.152	(12.072)	(10.710)	13.398
Skupaj	149.348	(136.498)	(135.420)	146.128

Druge rezervacije (17)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Druge rezervacije	1.538.436	1.828.299
Skupaj	1.538.436	1.828.299

Konec leta 2020 družba med drugimi rezervacijami izkazuje rezervacije za obveznosti predaje nepremičnin na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 1.538.436 EUR.

Gibanje drugih rezervacij

Postavka v EUR	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2020	1.828.299	1.828.299
Zmanjšanje - črpanje	(289.863)	(289.863)
Stanje na dan 31.12.2020	1.538.436	1.538.436
Stanje na dan 1.1.2019	2.098.444	2.098.444
Zmanjšanje - črpanje	(270.145)	(270.145)
Stanje na dan 31.12.2019	1.828.299	1.828.299

Zmanjšanje drugih rezervacij se nanaša na prenos kmetijskih zemljišč v skladu s prejeto odločbo na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (SKZG).

Druge dolgoročne obveznosti (18)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Prejete druge državne podpore	138.908	0
Skupaj	138.908	0

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi družba izkazuje prejete druge državne podpore (državna pomoč Eko sklada).

Gibanje drugih dolgoročnih obveznosti

Postavka v EUR	Prejete druge državne podpore	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2020	0	0
Pridobitve	151.273	151.273
Odtujitve	(12.365)	(12.365)
Stanje na dan 31.12.2020	138.908	138.908
Stanje na dan 1.1.2019	0	0
Stanje na dan 31.12.2019	0	0

Dolgoročne poslovne obveznosti (19)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	33.019	29.192
Skupaj	33.019	29.192

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi družba izkazuje druge dolgoročne poslovne obveznosti (vračunane obveznosti za nagrade za zaposlene na podlagi IP) v višini 33.019 EUR.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (20)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.234.937	1.766.693
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.750.070	2.974.973
Skupaj	5.985.007	4.741.666

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini družba izkazuje obveznosti do družb Holding slovenske elektrarne d. o. o., HSE Invest d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., RGP d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. in Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. v skupni višini 2.234.937 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	91.179	131.252
HSE Invest d. o. o.	403.821	287.178
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	111.671	97.914
RGP d. o. o.	1.608.486	1.230.733
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	19.616	19.616
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	164	0
Skupaj	2.234.937	1.766.693

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev družba izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v višini 3.750.070 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2020 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev 5.985.007 EUR nezapadlih obveznosti.

Druge kratkoročne obveznosti (21)

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	9.933	105
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.201.045	1.094.524
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.523.364	2.399.706
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	49.757	157.798
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	181.309	92.523
Skupaj	3.965.408	3.744.656

Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev vsebujejo obveznosti za čiste plače, čista nadomestila, davke in prispevke iz kosmatih plač, ter druge obveznosti iz naslova plač v skupni višini 1.201.045 EUR.

Obveznosti do državnih in drugih inštitucij so obveznosti za plačilo DDV, koncesije ter davki in prispevki za plače v skupni višini 2.523.364 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi izkazuje tudi kratkoročno prejete predujme v višini 9.933 EUR ter obveznosti do drugih v višini 49.757 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih obveznosti izkazuje družba tudi kratkoročno vnaprej vračunane stroške vodnih povračil, HRM in druge vnaprej vračunane stroške v skupni višini 181.309 EUR.

Družba nima kratkoročnih oziroma dolgoročnih dolgov do člana uprave.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (22)

Pogojna sredstva

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje prejete bančne garancije za dobro izvedbo del in za odpravo napak v garancijski dobi v višini 1.426.929 EUR, prejete izvršnice v višini 2.851 EUR ter druga pogojna sredstva v skupni višini 10.365.550 EUR. Druga pogojna sredstva se v večini nanašajo na prejeto menico iz naslova zavarovanja odprtih terjatev do kupca Holding slovenske elektrarne d. o. o..

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Prejete bančne garancije za investicije	1.426.929	879.276
Prejete izvršnice	2.851	0
Drugo	10.365.550	10.659.531
Skupaj	11.795.331	11.538.807

Pogojne obveznosti

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Drugo	39.963	12.866
Skupaj	39.963	12.866

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dane menice v višini 39.963 EUR.

Razkritja k izkazu poslovnega izida

Prihodki iz pogodb s kupci (23)

Postavka v EUR	2020	2019
Na domačem trgu	68.773.575	65.000.673
Električna energija	65.989.246	62.307.316
Ostalo trgovsko blago in material	582	26.317
Ostale storitve	2.783.747	2.667.040
Na tujem trgu	24.194	39.320
Ostale storitve	24.194	39.320
Skupaj	68.797.769	65.039.993

Družba je dosegla čiste prihodke od prodaje v višini 68.797.769 EUR, ki so v primerjavi s čistimi prihodki od prodaje predhodnega leta višji za 5,8 %.

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo prihodki od prodaje na domačem trgu v višini 68.773.575 EUR in prihodki od prodaje na tujem trgu v višini 24.194 EUR.

96 % prihodkov od prodaje na domačem trgu predstavljajo prihodki od prodaje električne energije (65.989.246 EUR), ustvarjeni s prodajo električne energije družbi Holding Slovenske elektrarne d. o. o. v višini 65.562.600 EUR in družbi Borzen d. o. o. v višini 426.646 EUR.

Prihodke od prodaje ostalih storitev na domačem trgu v višini 2.784.329 EUR in tujem trgu v višini 24.194 EUR predstavljajo prihodki iz naslova storitev (poslovne storitve, druge storitve za informatiko,...), najemnin in drugi prihodki od prodaje.

Prikaz prihodkov od prodaje glede na geografska in območja in področja prodaje ter glede na trenutek pripoznanja prihodkov od prodaje (izpolnitev izvršitvenih obvez) je razviden iz spodnje tabele.

Postavka v EUR	2020	2019	Pripoznanje
Na domačem trgu	68.773.575	65.000.673	
Električna energija	65.989.246	62.307.316	ob dobavi
Ostalo trgovsko blago in material	582	26.317	ob dobavi
Ostale storitve	2.783.747	2.667.040	
<i>Najemnine</i>	<i>459.515</i>	<i>471.225</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>2.324.232</i>	<i>2.195.816</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
Na tujem trgu - EU	24.194	39.320	
Ostale storitve	24.194	39.320	v času opravljene storitve
Na tujem trgu - ne EU	0	0	
Skupaj	68.797.769	65.039.993	

Drugi poslovni prihodki (24)

Druge poslovne prihodke predstavljajo dobički pri prodaji stalnih sredstev v višini 96.911 EUR (prodaja služnostne pravice, prodaja zemljišč, prodaja počitniške kapacitete Kaštivnik z opremo, prodaja vozil in prodaja računalniške opreme), prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni v višini 17.763 EUR, zamudne obresti v višini 5.482 EUR ter drugi poslovni prihodki v višini 410.440 EUR, med katerimi največji del predstavljajo oproščeni prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za Covid-19.

Postavka v EUR	2020	2019
Prihodki od odprave rezervacij	0	210
Odprava slabitve terjatev	861	0
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	17.763	241.018
Zamudne obresti	5.482	65.578
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	96.911	87.718
Ostalo	410.440	159.626
Skupaj	531.457	554.150

Stroški blaga, materiala in storitev (25)

Postavka v EUR	2020	2019
Nabavna vrednost prodanega blaga	0	26
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	0	26
Stroški pomožnega materiala	57.178	45.350
Stroški energije	157.731	208.435
Stroški nadomestnih delov	251.191	284.341
Stroški drobnega inventarja	121.215	95.072
Pisarniški material	20.650	19.593
Strokovna literatura	19.229	22.266
Stroški za požarno preventivo	16.195	2.627
Ostalo	37.525	13.906
Skupaj stroški materiala	680.914	691.589
Stroški transportnih storitev	54.016	57.970
Storitve vzdrževanja	2.431.988	2.537.114
Stroški najemnin	83.910	85.854
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	23.043	58.499
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	935.045	860.409
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	441.768	648.442
Stroški za raziskave in razvoj	121.080	56.637
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	207.767	202.978
Stroški storitev fizičnih oseb	31.100	41.981
Komunalne storitve	198.778	186.337
Stroški varovanja in nadzora	185.016	155.668
Storitve čiščenja	200.755	182.100
Članarine	43.281	39.782
Upravljanje nepremičnin	33.467	5.740
Stroški urejanja deponij	1.620	2.295
Ostalo	482.856	464.186
Skupaj stroški storitev	5.475.490	5.585.992
Skupaj	6.156.404	6.277.607

Pretežni del stroškov materiala predstavljajo stroški energije, stroški nadomestnih delov, stroški drobnega inventarja ter stroški pomožnega materiala.

Stroški storitev zajemajo storitve vzdrževanja, stroške sejmov, reklame in reprezentance, stroške intelektualnih in osebnih storitev, stroške zavarovanja in bančnih storitev, stroške transportnih storitev ter ostale stroške storitev.

Med stroški materiala in storitev so zajeti tudi stroški, ki so nastali zaradi epidemije Covid-19 in zajemajo predvsem stroške zaščitnih sredstev (zaščitne maske, razkužila), storitve vzdrževanja ter druge storitve.

Stroški storitev zajemajo tudi stroške revizorja, ki v letu 2020 znašajo 12.800 EUR.

Postavka v EUR	2020	2019
Revidiranje letnega poročila in poročila o razmerjih s povezanimi družbami	12.800	12.800
Skupaj	12.800	12.800

Poleg revidiranja letnega poročila je revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. revidirala tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2019 katerega strošek znaša 800 EUR. Drugih storitev revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. v letu 2020 ni opravljala.

Stroški dela (26)

Postavka v EUR	2020	2019
Plače	7.978.567	7.603.727
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.109.123	1.084.841
Stroški drugih zavarovanj	592.569	567.923
Drugi stroški dela	1.307.644	560.206
Skupaj	10.987.903	9.816.697

Stroški dela so obračunani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, Kolektivno pogodbo elektrogospodarstva Slovenije oziroma v skladu z individualnimi pogodbami o zaposlitvi.

Med stroški plač so izkazane plače in nadomestila zaposlencem, med drugimi stroški dela pa regres, stroški oblikovanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, neobvezna osebna zavarovanja, prehrana, prevoz, izplačana odpravnina iz poslovnega razloga ter izplačan krizni dodatek zaradi epidemije Covid-19. Stroški socialnih zavarovanj vsebujejo prispevke delodajalca v višini 16,1 % in stroške dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	1.1.2020	31.12.2020	Povprečno št. zaposlenih
1	1	1	1
2	2	2	2
3	32	32	32
4	5	7	6
5	73	76	75
6/1	40	40	40
6/2	23	24	24
7	48	52	50
8/1	4	4	4
8/2	4	4	4
Skupaj	232	242	237

Odpisi vrednosti (27)

Med odpisi vrednosti je izkazana:

- amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 272.390 EUR,
- amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 15.129.666 EUR,
- amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 27.714 EUR,
- amortizacija pravice do uporabe v višini 480.853 EUR,
- odpisi terjatev v višini 4.773 EUR ter

- odhodki iz naslova prodaje in odpisov nepremičnin, naprav in opreme v višini 1.016.128 EUR, med katerimi glavnino predstavlja odpis investicij v teku, za katere se je v družbi sprejela odločitev, da določena pretekle sredstva niso več potrebna za nadaljnjo fazo izvedbe projekta in potrebnih dokumentacij.

Postavka v EUR	2020	2019
Amortizacija neopredmetenih sredstev	272.390	104.916
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15.129.666	14.857.261
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.714	27.715
Amortizacija najemi	480.853	480.853
Oslabitve/odpisi terjatev	4.773	1.938
Oslabitve/odpisi zalog	0	122.516
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	1.016.128	6.073.535
Skupaj	16.931.524	21.668.735

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve (28)

Usredstvene lastne proizvode in lastne storitve predstavlja lastno delo na investicijah v teku - sanacija generatorja G1 HE Ožbalt in sanacija generatorja G3 HE Vuhred ter zamenjava sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica in HE Mariborski otok v skupni višini 73.449 EUR.

Drugi poslovni odhodki (29)

Postavka v EUR	2020	2019
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	1.872.473	2.098.347
Koncesije	13.796.049	13.620.235
Izdatki za varstvo okolja	7.716.961	7.779.982
Donacije	160.690	149.490
Drugi poslovni odhodki	54.029	260.579
Skupaj	23.600.202	23.908.633

Druge poslovne odhodke sestavljajo:

- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 1.872.473 EUR,
- koncesije v višini 13.796.049 EUR,
- izdatki za varstvo okolja (izdatki za vodna povračila, ekološko sanacijo in drugi izdatki za varstvo okolja) v skupni višini 7.716.961 EUR,
- donacije v višini 160.690 EUR,
- drugi odhodki (stroški v povezavi z zaposlenimi, nagrade, štipendije, trošarine in drugo) v skupni višini 54.029 EUR.

Finančni prihodki (30)

Postavka v EUR	2020	2019
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	44.780	0
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	16.750	64.703
Drugi finančni prihodki	0	2.020.833
Skupaj	61.530	2.085.536

Med finančnimi prihodki družba izkazuje finančne prihodke iz deležev v dobičku (prenos premoženja PRI Murska Sobota v likvidaciji) ter obresti iz danih posojil (posojilo dano družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o.) in depozitov.

Finančni odhodki (31)

Postavka v EUR	2020	2019
Drugi finančni odhodki	22.053	43.258
Skupaj	22.053	43.258

Med finančnimi odhodki družba izkazuje stroške obresti, izhajajoče iz aktuarskega izračuna odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad v višini 8.643 EUR, negativne obresti na depozite pri BKS Bank AG v višini 4.990 EUR ter obresti iz naslova finančnih obveznosti iz najemov v skupni višini 8.420 EUR.

Davki (32)

Postavka v EUR	2020	2019
Odmerjeni davek	1.726.319	817.343
Odloženi davki	(7.214)	62.758
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	1.719.105	880.101

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2020 plačuje po stopnji 19 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2020 znaša 1.726.319 EUR. Družba je v letu 2020 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2019 plačala 613.007 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2020 izkazuje obveznosti za odmerjeni davek v višini 1.113.312 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v okviru razkritja za odložene terjatve za davek (pojasnilo 8).

Izračun efektivne davčne stopnje

Postavka v EUR	2020	2019
Poslovni izid pred davki	11.766.119	6.006.220
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	2.235.562	1.141.182
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(4.254)	(64.064)
Davek od davčnih olajšav	(588.857)	(367.154)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(28.385)	(26.730)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	150.455	152.482
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	(38.202)	(18.373)
Obračunani davek	1.726.319	817.343
Odloženi davki	(7.214)	62.758
Skupaj davki	1.719.105	880.101
Efektivna davčna stopnja	14,61%	14,65%

Efektivna davčna stopnja za leto 2020 znaša 14,61 %.

Čisti poslovni izid (33)

Postavka v EUR	2020	2019
Kosmati donos iz poslovanja	69.402.675	65.635.614
Poslovni izid iz poslovanja	11.726.642	3.963.942
Finančni izid	39.477	2.042.278
Poslovni izid pred davki	11.766.119	6.006.220
Čisti poslovni izid poslovnega leta	10.047.014	5.126.119

Družba je leto 2020 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 10.047.014 EUR.

Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa

Celotni vseobsegajoči donos (34)

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid izkazuje aktuarske izgube iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2020 znaša 9.640.402 EUR.

Razkritja k izkazu denarnih tokov

Pri poslovanju smo ustvarili prebitek prejemkov pri poslovanju v višini 30.649.852 EUR. Denarni tokovi pri poslovanju so tako pozitivni.

Denarni tokovi pri naložbenju so negativni, prebitek izdatkov pri naložbenju znaša 14.013.869 EUR.

Denarni tokovi pri finančnih aktivnostih so prav tako negativni, prebitek izdatkov znaša 491.694 EUR.

Družba na koncu opazovanega obdobja izkazuje denarni izid v višini 16.144.289 EUR.

Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto.

Družba sestavlja izkaz sprememb lastniškega kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je spremenil za 9.640.402 EUR in sicer se je:

- povečal za čisti poslovni izid tekočega leta v višini 10.047.014 EUR in
- zmanjšal za aktuarsko izgubo iz naslova rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 406.612 EUR.

Druga razkritja

Povezane osebe

Družba kot povezane osebe opredeljuje obvladujočo družbo skupine HSE in vse odvisne družbe v skupini HSE.

Med povezane družbe spadajo tudi pridružene družbe in skupaj obvladovane družbe, prav tako pa tudi družbe v večinski državni lasti.

Družba je v letu 2020 poslovala z naslednjimi povezanimi osebami: Holding slovenske elektrarne d. o. o., HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o., RGP d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. in Premogovnik Velenje d. o. o..

Družba je s povezanimi osebami (strankami) poslovala na osnovi sklenjenih pogodb, kjer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne in obligacijske zakonitosti.

Posamezni posli s povezanimi osebami (strankami) so razkriti v poročilu o poslih s povezanimi osebami, katero je dostopno na sedežu družbe.

Postavka v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	67.096.893	478.943	2.377
MHE Lobnica d. o. o.	4.080	0	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	217.634	96.473	0
Premogovnik Velenje d. o. o.	476.000	858	0
HTZ Velenje I.P. d. o. o.	0	566.200	0
HSE Invest d. o. o.	236.957	1.591.583	0
RGP d. o. o.	0	6.333.548	0
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	158.947	128.807	0
Skupaj	68.190.511	9.196.412	2.377

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2020.

Največjo prodajo predstavlja prodaja električne energije družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o., največje nakupe pa izvajanje investicijskega inženiringa s strani družbe HSE Invest d. o. o. ter gradbenih in drugih storitev s strani družbe RGP d. o. o..

Prodajne in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine so določene na podlagi primerljivih prostih cen, prodajne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške.

Družba je v poslovnem letu 2020 poslovala tudi z družbami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo).

V tabeli so prikazani posli s takšnimi pravnimi osebami, ki so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2020 presegajo 250 tisoč EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je Republika Slovenija večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

Poslovni partner/vrednost v EUR	Odprte terjatve na dan 31.12.2020	Odprte obveznosti na dan 31.12.2020	Prihodki 1-12 2020	Odhodki 1-12 2020
Borzen d. o. o.	25.919	0	426.646	0
Eles d. o. o.	1.057.257	1.147	1.057.257	10.005
Stelkom d. o. o.	2.838	53.951	20.213	519.579
Skupaj	1.086.015	55.098	1.504.116	529.584

Prejemki

Prejemki posloводства

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Andrej Tumpej	110.495	4.717	6.726	1.948	123.886
Skupaj	110.495	4.717	6.726	1.948	123.886

Prejemki posloводства vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Družba v letu 2020 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb.

Prejemki zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Zaposleni po individualnih pogodbah	303.166	14.387	9.698	5.279	332.530
Skupaj	303.166	14.387	9.698	5.279	332.530

Finančni instrumenti in tveganja

Kreditno tveganje

Največji kupec družbe je obvladujoča družba Holding slovenske elektrarne d. o. o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo.

Kreditno tveganje, ki predstavlja nevarnost, da terjatve do kupcev in drugih pravnih oseb ne bodo plačane v celoti, ali pa sploh ne bodo plačane, v družbi minimiziramo tako, da imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.

Ocenjujemo torej, da so tveganja iz naslova terjatev do kupcev glede na navedene ukrepe obvladovana in, da je bila izpostavljenost kreditnim tveganjem v letu 2020 nizka.

Kratkoročne poslovne in finančne terjatve (neoslabljene in oslabljene) po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	2.377	0	0	0	2.377
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	10.516.251	0	0	0	10.516.251
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.099.189	770	4.773	144.526	1.249.258
Kratkoročno dani predujmi	335	0	0	0	335
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	830.442	0	0	0	830.442
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	144.409	0	0	0	144.409
Skupaj 31.12.2020	12.593.003	770	4.773	144.526	12.743.072

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	11.032.627	0	0	0	11.032.627
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	58.849	1.968	0	144.526	205.343
Kratkoročno dani predujmi	350	0	0	0	350
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	1.769.008	0	0	0	1.769.008
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	175.927	0	0	0	175.927
Skupaj 31.12.2019	13.036.761	1.968	0	144.526	13.183.255

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

Postavka v EUR	2020	2019
Stanje na dan 1.1.	144.526	144.526
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	4.773	0
Stanje na dan 31.12.	149.299	144.526

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje zmanjšanja likvidnosti in spremembe cen vrednostnih papirjev.

Ker družba nima več naložb v vrednostne papirje, zaznavamo le tveganje zmanjšanja likvidnosti, ki ga ocenjujemo kot nizko, kajti plačila največjega kupca so predvidljiva in stabilna. Obveznosti do dobaviteljev in iz financiranja so znane vnaprej.

Likvidnostna tveganja smo v letu 2020 dobro obvladovali, saj smo dnevno, tedensko in mesečno spremljali denarne tokove, viške likvidnih sredstev smo deponirali pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa in oblikovali smo potrebno likvidnostno rezervo.

Dolgoročne obveznosti po zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	32.632	0	32.632
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	33.019	0	33.019
Skupaj 31.12.2020	65.651	0	65.651

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	15.670	32.632	48.302
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	29.192	0	29.192
Skupaj 31.12.2019	44.862	32.632	77.494

Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo	Skupaj
	nezapadle	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	15.670	15.670
Kratk. poslovne obveznosti do družb v skupini	2.234.937	2.234.937
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.750.070	3.750.070
Kratk. poslovne obveznosti na podlagi predujmov	9.933	9.933
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	824.361	824.361
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.523.364	2.523.364
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	49.757	49.757
Skupaj 31.12.2020	9.408.092	9.408.092

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo	Skupaj
	nezapadle	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	486.676	486.676
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.766.693	1.766.693
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.974.973	2.974.973
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	105	105
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	786.992	786.992
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.399.706	2.399.706
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	157.798	157.798
Skupaj 31.12.2019	8.572.943	8.572.943

Tečajno tveganje

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

Postavka v EUR	EUR	Skupaj
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	2.377	2.377
Kratkoročne poslovne terjatve	12.591.396	12.591.396
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	(32.632)	(32.632)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(33.019)	(33.019)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	(15.670)	(15.670)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(9.392.422)	(9.392.422)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2020	3.120.030	3.120.030

Postavka v EUR	EUR	Skupaj
Kratkoročne poslovne terjatve	13.038.729	13.038.729
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	(48.302)	(48.302)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(29.192)	(29.192)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	(486.676)	(486.676)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(8.086.267)	(8.086.267)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2019	4.388.292	4.388.292

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju saj posluje le v valuti EUR.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje v DEM ocenjujemo kot nizko, zato v letu 2020 nismo imeli izdelane aktivne politike obvladovanja tovrstnih tveganj.

Za dana posojila v skupini, ki na zaključni dan poslovnega leta ne obstajajo so bile dogovorjene fiksne obrestne mere, zato analiza občutljivosti za ta del ni narejena.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in finančne obveznosti iz najemov, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom.

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	32.632	48.302
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	15.670	486.676
Skupaj finančne obveznosti	48.302	534.978
Kapital	449.855.717	440.215.315
Finančne obveznosti/Kapital	0,00	0,00
Denar in denarni ustrezniki	16.842.112	697.823
Neto finančna obveznost	(16.793.810)	(162.845)
Neto dolg/kapital	(0,04)	(0,00)

Poštene vrednosti

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

Postavka v EUR	31.12.2020		31.12.2019	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	5.191	5.191	5.191	5.191
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	5.191	5.191	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	29.435.885		13.736.552	
Finančne terjatve	2.377		0	
Poslovne in druge terjatve	12.591.396		13.038.729	
Denarna sredstva	16.842.112		697.823	
Skupaj	29.441.076	5.191	13.741.743	5.191
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	11.054.345		8.422.991	
Bančna posojila	0		0	
Druge finančne obveznosti	0		0	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	11.054.345		8.422.991	
Skupaj	11.054.345		8.422.991	

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek za njihove poštene vrednosti, zato se poštene vrednosti le-teh niso ločeno opredeljevale.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti glede na hierarhijo

Postavka v EUR	31.12.2020	31.12.2019
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Dogodki po datumu poročanja

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2020 in razkritja k le-tem v računovodskem poročilu.

Družba je v obdobju po datumu izkaza finančnega položaja dne 2. februarja 2021 sklenila pogodbo o prenosu kmetijskih zemljišč in gozdov na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (SKZG).

03

Priloge

3.1 Kontaktni podatki

Dravske elektrarne Maribor d. o. o.

Obrežna ulica 170

2000 Maribor

Telefon: +386 2 300 50 00

Fax: +386 2 300 56 55

Spletni naslov: www.dem.si

E-naslov: info@dem.si

3.2 Pomen kratic

AJPES	Agencija republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARRS	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije
BDP	Bruto domači proizvod
CPVO	Celovita presoja vplivov na okolje
CSA	Cost Sharing Agreement
CV	Center vodenja
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.
DGD	Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
ECB	Evropska centralna banka
ENTSO-E	Evropsko združenje sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja
EU	Evropska unija
EUR	Evro
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.
IKT	Informacijska komunikacijska infrastruktura
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
IZP	Idejna zasnova za pridobitev projektnih in drugih pogojev
MAN	Metropolitan Area Network – računalniško omrežje
MHE	Mala hidroelektrarna
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MW	Megavat
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d.o.o.
NEPN 5.0	Nacionalni energetske in podnebni načrt
NKBM	Nova kreditna banka Maribor
NLB	Nova ljubljanska banka
NUV	Načrt upravljanja z vodami
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OMRS	Odbor za mednarodne računovodske standarde

PV	Premogovnik Velenje d. o. o.
PZI	Projekt za izvedbo
RECs	Renewable Energy Certificates -sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
RS	Republika Slovenija
RTP	Razdelilna transformatorska postaja
SDH	Slovenski državni holding d. d.
SE	Sončna elektrarna
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d. o. o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
ŠD	Športno društvo
TEB	Termoelektrarna Brestanica d. o. o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
UL	Uradni list
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UOMRS	Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde
WFD	Water Framework Directive – vodna direktiva
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju
ZPP	Združevanje poslovnih procesov
ZV-1	Zakon o vodah